

Soňa Oboňová, Natália Ulrichová

PREHĽAD EMN O AZYLE A MIGRÁCII V SLOVENSKEJ REPUBLIKE ZA ROK 2025

Financovaný
Európskou úniou

Prehľad EMN o azyle a migrácii v Slovenskej republike za rok 2025

Publikácia Národného kontaktného bodu
Európskej migračnej siete v Slovenskej republike (EMN Slovensko)

apríl 2026
Bratislava

Financovaný
Európskou úniou

IOM
UN MIGRATION

SLOVAKIA

Spolufinancované
Ministerstvom vnútra
Slovenskej republiky

MINISTERSTVO
VNÚTRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Publikácia bola spracovaná ako súčasť činností Európskej migračnej siete (angl. European Migration Network – EMN), ktorá poskytuje aktuálne, objektívne, spoľahlivé a porovnateľné informácie o migrácii a azyle na podporu tvorby politík Európskej únie (EÚ) a členských krajín EMN. Činnosť EMN Slovensko financuje EÚ a Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (MV SR).

Aktivity EMN sú zamerané na témy súvisiace s migráciou štátnych príslušníkov tretích krajín. Realizujú sa prostredníctvom národných kontaktných bodov v členských krajinách EMN (členské štáty EÚ okrem Dánska) a pozorovateľských krajinách EMN (Nórsko, Gruzínsko, Moldavská republika, Ukrajina, Čierna Hora, Arménsko, Srbsko, Severné Macedónsko a Albánsko) v koordinácii s Európskou komisiou (EK), konkrétne Generálnym riaditeľstvom EK pre migráciu a vnútorné záležitosti (DG HOME).

Publikáciu zostavila Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM), ktorá je koordinátorom Národného kontaktného bodu EMN v SR (EMN Slovensko). EMN Slovensko tvorí Ministerstvo vnútra SR (Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru, migračný úrad, odbor zahraničných vecí a európskych záležitostí Kancelárie ministra vnútra SR), Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (Odbor medzinárodných vzťahov a európskych záležitostí), Štatistický úrad SR (Sekcia sociálnych štatistík a demografie) a IOM Slovensko.

Táto publikácia vznikla s finančnou podporou EÚ. Názory uvedené v publikácii nemožno pokladať za oficiálne stanovisko EÚ. Rovnako nemusia predstavovať názory vlády SR alebo IOM.

Spracovali (v abecednom poradí): Soňa Oboňová, Natália Ulrichová.

Národný kontaktný bod Európskej migračnej siete (EMN) v Slovenskej republike
Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) – Misia v SR
Adresa: Grösslingová 35, 811 09 Bratislava
E-mail: ncpslovakia@iom.int
Tel.: +421 2 52 62 33 35

Web: www.emn.sk, www.ec.europa.eu/emn

ISBN: 978-80-8255-020-0

Predslov

Publikácia obsahuje informácie o najdôležitejších zmenách, vývoji a aktivitách v oblasti migrácie a integrácie na Slovensku za rok 2025. V Slovenskej republike ide o jedinú publikáciu tohto druhu, v ktorej sa každoročne mapujú všetky oblasti migrácie štátnych príslušníkov tretích krajín.

Publikácia za Slovenskú republiku je súčasťou celoeurópskej publikácie EMN rovnakého zameralenia, ktorá bola vypracovaná na úrovni EÚ. Sú v nej zhrnuté zistenia z národných publikácií členských krajín EMN na základe spoločného zadania. Do roku 2023 sa Prehľad EMN o azyle a migrácii (angl. EMN Asylum and Migration Overview) nazýval Výročná správa EMN o migrácii a azyle (angl. EMN Annual Report on Migration and Asylum).

Celoeurópska publikácia, ako aj publikácie jednotlivých členských krajín EMN sú dostupné v anglickom jazyku na webovej stránke Európskej komisie www.ec.europa.eu/emn. Publikácia za Slovenskú republiku je zverejnená v slovenskom a anglickom jazyku na webovej stránke EMN Slovensko www.emn.sk.

Obsah

Zoznam skratiek a odvolávok	10
Metodológia a pojmy	12
Metodológia a spracovanie	12
Pojmy a definície	13
Zhrnutie	14
01. Úvod	24
02. Kľúčové zmeny v oblasti migrácie a azylu	27
2.1. Systém riadenia migrácie, legislatíva a migračné politiky	27
2.2. (Medzi)rezortná spolupráca a koordinácia	29
2.3. Migrácia vo verejnom priestore a v médiách	32
2.4. Výskum, publikácie a štatistiky o medzinárodnej migrácii na Slovensku	33
03. Legálna migrácia	35
3.1. Štatistiky a trendy	35
3.2. Všeobecné legislatívne zmeny	38
3.3. Pracovná migrácia	40
3.3.1. Národné víza v záujme Slovenskej republiky	41
3.3.2. Bilaterálne dohody súvisiace s pracovnou migráciou	41
3.3.3. Zmeny pre jednotlivé kategórie pracovných migrantov	42
3.4. Študenti a výskumníci	44
3.5. Zlúčenie rodiny	45
3.6. Zamedzenie sociálnemu dampingu a znižovaniu pracovných štandardov	45
3.7. Sčítanie obyvateľov vrátane cudzincov	46
3.8. Informácie o možnostiach a podmienkach legálnej migrácie	46
04. Medzinárodná ochrana	48
4.1. Štatistiky a trendy	48
4.2. Národné politiky a legislatíva	49
4.3. Prijímanie a starostlivosť o žiadateľov o azyl	51
4.4. Integrácia osôb s udelenou medzinárodnou ochranou	52
4.5. Spolupráca s krajinami EÚ a mimo EÚ	52

05. Dočasné útočisko a iné opatrenia v reakcii na príchod ľudí utekajúcich pred vojnou na Ukrajinu	54
5.1. Štatistiky	54
5.2. Politiky a legislatíva	55
5.3. Právne postavenie	55
5.4. Opatrenia v rámci implementácie smernice o dočasnom útočisku – prístup k právam	55
5.4.1. Prístup k ubytovaniu	55
5.4.2. Prístup k zdravotnej starostlivosti	56
5.4.3. Prístup k sociálnej podpore	56
5.4.4. Prístup k vzdelávaniu	57
5.4.5. Prístup na trh práce	58
5.5. Opatrenia mimo rámca implementácie smernice o dočasnom útočisku	58
5.6. Spolupráca s medzinárodnými a mimovládnymi organizáciami a iné aktivity s ohľadom na odídencom z Ukrajiny	58
06. Maloletí bez sprievodu a ďalšie zraniteľné skupiny	60
6.1. Maloletí bez sprievodu	60
6.2. Ďalšie zraniteľné skupiny	62
07. Integrácia a inklúzia migrantov	63
7.1. Integrácia štátnych príslušníkov tretích krajín	63
7.1.1. Politiky, legislatíva a koordinácia	63
7.1.2. Opatrenia na podporu integrácie	66
7.1.3. Integrácia osôb s udelenou medzinárodnou ochranou	73
7.2. Zvyšovanie povedomia o migrácii a nediskriminácia	74
08. Občianstvo a situácia osôb bez štátnej príslušnosti	77
8.1. Štatistiky a trendy	77
8.2. Nadobudnutie a strata štátneho občianstva	78
09. Správa schengenského priestoru a iný vývoj v hraničnom manažmente a vízovej politike	79
9.1. Štatistiky a trendy	79
9.2. Vývoj v oblasti politík a legislatívy	80
9.3. Správa Schengenu vrátane kontroly na vnútorných hraniciach	80
9.4. Vízová politika	81

Obsah

10. Neregulárna migrácia	82
10.1. Štatistiky a trendy	82
10.2. Vývoj v oblasti politík a legislatívy na prevenciu a zabránenie neregulárnej migrácii	83
10.3. Prevencia neregulárnej migrácie	84
11. Obchodovanie s ľuďmi	85
11.1. Štatistiky a trendy	85
11.2. Politiky, legislatíva a medzinárodný monitoring	86
11.3. Medziinštitucionálna a medzinárodná spolupráca	89
11.4. Poskytovanie informácií a priamej pomoci	90
11.5. Zvyšovanie povedomia a miery identifikácie obetí	90
12. Návraty a readmisie	93
12.1. Štatistiky a trendy	93
12.2. Vývoj v oblasti politík a legislatívy a spolupráca	94
12.3. Nútené návraty, readmisie a detencia	94
12.4. Asistované dobrovoľné návraty a reintegrácie	95
13. Migrácia a rozvoj	97
13.1. Rozvoj a rozvojová spolupráca	97
13.2. Humanitárna pomoc a vládne štipendiá	99
13.3. Cirkulárna (okružná) migrácia	100

Bibliografia	101
Publikácie	101
Dokumenty a materiály	101
Legislatíva	102
Internet	103
Príloha: Národné štatistiky	105
Legálna migrácia a víza	106
Integrácia a občianstvo	112
Neregulárna migrácia a návraty	114
Medzinárodná ochrana	117
Dočasné útočisko a pohyb ľudí z Ukrajiny na a zo Slovenska	119
Maloletí bez sprievodu	121
Obchodovanie s ľuďmi	122

Zoznam skratiek a odvolávok

AMIF – Fond pre azyl, migráciu a integráciu (Asylum, Migration and Integration Fund)
AVR – asistovaný dobrovoľný návrat/asistované dobrovoľné návraty (assisted voluntary return(s))
AVRR – Program asistovaných dobrovoľných návratov a reintegrácií (Assisted Voluntary Return and Reintegration Programme)
CDR – centrum pre deti a rodiny
CVEK – Centrum pre výskum etnicity a kultúry
EES – entry/exit systém
EHP – Európsky hospodársky priestor
EK – Európska komisia
EMN – Európska migračná sieť (European Migration Network)
EMN Slovensko – Národný kontaktný bod Európskej migračnej siete v Slovenskej republike
ETIAS – Európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (European Travel Information and Authorisation System)
EUAA – Agentúra Európskej únie pre azyl (European Union Agency for Asylum)
Eurostat – štatistický úrad Európskej únie
EÚ – Európska únia
Frontex – Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (European Border and Coast Guard Agency)
IOM – Medzinárodná organizácia pre migráciu (International Organization for Migration)
KMV SR – Kancelária ministra vnútra SR
MBS – maloletý bez sprievodu/maloletí bez sprievodu
MIC IOM – Migračné informačné centrum IOM
MPSVR SR – Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MŠVVM SR – Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a mládeže Slovenskej republiky
MÚ MV SR/migračný úrad – migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky
MV SR – Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MZVEZ SR – Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky
NC OSĽ ÚPK MV SR – Národné centrum proti obchodovaniu s ľuďmi odboru expertných činností Úradu prevencie kriminality Ministerstva vnútra Slovenskej republiky
NJBPNM ÚHCP P PZ – Národná jednotka boja proti nelegálnej migrácii Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru
NVIS – Národný vízový informačný systém (National Visa Information System)
OSN – Organizácia Spojených národov
OZP SFR MV SR – odbor zahraničnej pomoci sekcie financovania a rozpočtu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky
OZVEZ KMV SR – odbor zahraničných vecí a európskych záležitostí Kancelárie ministra vnútra SR
P PZ – Prezídium Policajného zboru
PZ – Policajný zbor

SHR – Slovenská humanitná rada

SIRENE – žiadosť o doplňujúce informácie k národným záznamom (Supplementary Information Request at the National Entries)

SPODaSK – sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela

SR – Slovenská republika

SVS MV SR – Sekcia verejnej správy Ministerstva vnútra Slovenskej republiky

ŠPTK – štátny príslušník tretej krajiny/štátni príslušníci tretích krajín

ŠÚ SR – Štatistický úrad Slovenskej republiky

UNHCR – Úrad Vysokého komisára OSN pre utečencov (United Nations High Commissioner for Refugees)

UNICEF – Detský fond OSN (United Nations Children's Fund)

ÚHCP P PZ – Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru

ÚPSVR/Ústredie práce – Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

ÚPZC – útvar policajného zaistenia pre cudzincov

úrad(y) práce – úrad(y) práce, sociálnych vecí a rodiny

Z. z. – Zbierka zákonov SR

Vysvetlenie symbolov:

(:) – údaj nie je k dispozícii

(-) – jav sa nevyskytoval

(/) – krajiny s rovnakým počtom

n/a – nevzťahuje sa

Metodológia a pojmy

Metodológia a spracovanie

Prehľad je spracovaný na základe spoločných špecifikácií (zadania), ktoré zostavili členské krajiny EMN¹ a EK. Jednotné zadanie pre všetky členské a pozorovateľské krajiny EMN umožňuje porovnateľnosť národných publikácií a ich následné využitie na potreby celoeurópskej publikácie EMN, ako aj ďalších výstupov na úrovni EÚ.

Prehľad pozostáva z časti 1, ktorá je určená EK a nie je verejne dostupná, a časti 2, ktorá vo forme publikácie slúži pre národné potreby krajín. Tá vychádza z časti 1, pričom text je upravený podľa národných potrieb (napr. v kontexte SR je text rozšírený o ďalšie národné aktivity, najmä projekty financované z fondov EÚ). Súčasťou publikácie sú aj národné štatistiky vrátane tých, ktoré sa nezbierajú na úrovni EÚ cez Eurostat alebo Frontex.

Metodologicky publikácia vychádza najmä zo sekundárneho výskumu a má opisný charakter. Spracovatelia čerpali z dostupných odborných publikácií, štatistík, legislatívy, politických a strategických dokumentov SR, internetových zdrojov a monitoringu médií.² Významným zdrojom informácií boli podklady a informácie získané od týchto ústredných orgánov štátnej správy: Ministerstvo vnútra SR (konkrétne ÚHCP P PZ, MÚ MV SR, OZP SFR MV SR a OZVEZ KMV SR, ktoré sprostredkovalo podklady z Národného centra proti obchodovaniu s ľuďmi úradu prevencie kriminality MV SR a SVS MV SR), Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Národný inšpektorát práce a Sociálna poisťovňa (všetky sprostredkované cez MPSVR SR), Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR, Ministerstvo zdravotníctva SR, Ministerstvo spravodlivosti SR a Generálna prokuratúra SR (obe sprostredkované cez OZVEZ KMV SR), Štatistický úrad SR, Úrad vlády SR a IOM Slovensko. Novým zdrojom podkladov bola Únia miest Slovenska a jej členovia, ako aj Združenie miest a obcí Slovenska (ZMOS) a Samosprávne kraje Slovenska (SK8). Dôležitými zdrojmi boli aj materiály, publikácie, internetové stránky alebo v prípade potreby odpovede na zaslané dotazníky so špecifickými otázkami ďalších štátnych, európskych, medzinárodných a mimovládnych inštitúcií. Správa sa odvoláva aj na relevantné publikácie a aktivity EMN, ktoré realizovala na Slovensku v roku 2025.

Ako zdroj informácií sa použili aj mediálne výstupy. V texte sa preto uvádzajú odkazy na mediálne zmienky o migrácii a aktivitách slovenskej verejnej správy, mimovládneho sektora a medzinárodných organizácií v tejto oblasti.

Publikáciu spracovala Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko, ktorá je koordinátorom Národného kontaktného bodu EMN v SR (EMN Slovensko). Pripomienkovali ju najmä experti Ministerstva vnútra SR, Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR a Štatistického úradu SR. Schvaľujúcim subjektom bol odbor zahraničných vecí a európskych záležitostí kancelárie ministra vnútra SR.

¹ Členské štáty EÚ okrem Dánska.

² IOM ako koordinátor Národného kontaktného bodu EMN v SR (EMN Slovensko) od roku 2012 zabezpečuje týždenný monitoring mediálnych výstupov o téme migrácie a medzinárodnej ochrany, ktoré využíva pri príprave publikácií a iných výstupov EMN.

Pojmy a definície

Odborné pojmy, ktoré táto publikácia obsahuje, do veľkej miery korešpondujú s ich definíciami uvedenými v *Migračnom a azylovom slovníku EMN*.³ Ak nebolo možné vychádzať z uvedeného slovníka, pojmy sa používajú v súlade s národnou legislatívou alebo právnymi predpismi EÚ (nariadenia, smernice).

Osobitnú pozornosť treba venovať pojmu *cudzinec*, za ktorého sa podľa slovenskej legislatívy, konkrétne § 2 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov,⁴ považuje každý, kto nie je občanom SR. Podľa Migračného a azylového slovníka EMN je cudzinec v kontexte EÚ osoba, ktorá nie je štátnym príslušníkom členského štátu EÚ, a v globálnom kontexte ide o osobu, ktorá nie je štátnym príslušníkom (rodákom alebo občanom) daného štátu.⁵ V slovenskej legislatíve sa v prípade cudzinca, ktorý nie je občanom členského štátu EÚ, používa pojem štátny príslušník tretej krajiny.⁶ V publikácii sa preto pojem cudzinec používa najmä v takých textoch a štatistikách, ktoré súvisia s vnútroštátnym právnym poriadkom alebo sú podľa neho vedené. Pojem cudzinec v takom prípade zodpovedá definícii podľa § 2 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov, a nie definícii uvedenej v Migračnom a azylovom slovníku EMN.

V správe sa používa aj pojem *migrant*, ktorý sa v texte – na rozdiel od definície v Migračnom a azylovom slovníku EMN⁷ – uvádza ako synonymum slov cudzinec alebo štátny príslušník tretej krajiny.⁸

V kontexte vojny na Ukrajine sa v publikácii objavujú pojmy ako *ľudia utekajúci pred vojnou na Ukrajine*, z ktorých drvivá väčšina požiadala na Slovensku o dočasné útočisko a niektorí o medzinárodnú ochranu. Smernica o dočasnej ochrane⁹ sa transponovala do vnútroštátneho právneho poriadku SR v procese prijímania zákona o azyle v roku 2002. Pojem *dočasná ochrana* sa netransponoval doslovne a namiesto toho sa prijal názov tzv. *dočasné útočisko*. V texte sa preto uvádzajú ako synonymá. Tí, ktorí získali štatút dočasného útočiska, nazýva slovenská legislatíva *odídencami*.

Pojmy *neregulárny* a *nelegálny* sa v publikácii považujú za synonymá a ich použitie závisí od konkrétného kontextu. V legislatíve SR sa používa pojem *nelegálny*. Podobne sa v texte synonymicky používajú pojmy *štátne občianstvo* a *štátna príslušnosť*.

3 Európska migračná sieť (EMN), *Asylum and Migration Glossary 11.0*, 2025, citované 24. apríla 2026.

4 Zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon o pobyte cudzincov).

5 Európska migračná sieť (EMN), *Asylum and Migration Glossary 11.0*, 2025, citované 24. apríla 2026.

6 V zákone o pobyte cudzincov sa v § 2 ods. 4 vymedzuje pojem štátny príslušník tretej krajiny, ktorým je každá osoba, ktorá nie je občanom SR ani občanom EÚ, alebo osoba bez štátnej príslušnosti.

7 Podľa Migračného a azylového slovníka EMN je migrant v globálnom kontexte osoba, ktorá sa zdržuje mimo územia štátu, ktorého je občanom, a ktorá sa zdržiava v inej krajine viac ako rok bez ohľadu na príčiny (dobrovoľné alebo nedobrovoľné) a prostriedky migrácie (legálne alebo neregulárne).

8 Európska migračná sieť (EMN), *Asylum and Migration Glossary 11.0*, 2025, citované 24. apríla 2026.

9 Smernica Rady 2001/55/ES z 20. 7. 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilia medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkov (smernica o dočasnej ochrane 2001/55/ES), citované 24. apríla 2026.

Zhrnutie

Prehľad EMN o azyle a migrácii (angl. EMN Asylum and Migration Overview – AMO) informuje o najdôležitejších zmenách, vývoji, trendoch a aktivitách v oblasti migrácie a integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín na Slovensku a v iných európskych krajinách, ktoré sa udiali v roku 2025. V Slovenskej republike ide o jedinú publikáciu tohto druhu, ktorá každoročne mapuje všetky oblasti migrácie štátnych príslušníkov tretích krajín, a to aj v kontexte politík a právnych predpisov EÚ. V 12 tematických kapitolách sa sumarizuje vývoj a trendy v oblasti legálnej migrácie, medzinárodnej ochrany, maloletých bez sprievodu a ďalších zraniteľných skupín, integrácie a inklúzie, občianstva a situácie osôb bez štátnej príslušnosti, hraničnom manažmente a vízovej politike, neregulárnej migrácie vrátane prevádzachstva, obchodovania s ľuďmi, návratov a read-misií, ako aj migrácie a rozvoja. Jedna kapitola sa venuje špecificky dočasnému útočisku a vplyvom vojny na Ukrajinu na migračnú situáciu, politiky a opatrenia prijaté v Slovenskej republike. Príloha obsahuje základné štatistiky, ktoré sa analyzujú v jednotlivých tematických kapitolách v rámci širších päťročných trendov.

Kľúčové zmeny v oblasti migrácie a azylu

Dňa 12. júna 2025 bola schválená Národná stratégia Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie, ktorá nadviazala na *Migračnú politiku Slovenskej republiky s výhľadom do roku 2025*. Formuje priority v oblasti medzinárodnej migrácie na ďalšie päťročné obdobie a zároveň odkazuje na existujúce stratégie a koncepcie, ktoré už boli vypracované pre jednotlivé migračné oblasti. Prvé dve kapitoly dokumentu majú štruktúru v súlade s vykonávacím rozhodnutím Komisie (EÚ) 2025/503 z 18. marca 2025 podľa vzorového formulára (tzv. „template“), ktorý zabezpečuje porovnateľnosť národných stratégií riadenia azylu a migrácie členských štátov EÚ. Ďalšie kapitoly sa venujú legálnej migrácii, emigrácii z krajiny a komunikácii migračných tém.

Opatrenia vyplývajúce zo stratégie budú s podporou Európskej komisie a Medzinárodnej organizácie pre migráciu (IOM) rozpracované do akčného plánu s konkrétnymi úlohami, zodpovednými aktérmi a časovým rámcom implementácie. Popri akčnom pláne sa posilnia kapacity slovenských inštitúcií vytvorením tréningového balíka zameraného na komunikáciu migračných tém a plánom budovania kapacít, čím sa zabezpečí udržateľnosť aj po ukončení realizácie projektu.

Od 1. júla 2025 nadobudla účinnosť novela zákona o pobyte cudzincov, ktorá sa týkala pracovnej migrácie, dokladov potrebných k podaniu rôznych typov žiadostí o pobyt a procesu prijímania žiadostí. Novela mala prispieť k zníženiu tlaku na preťažené oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru, zrýchleniu konaní o žiadostiach a obmedzeniu využívania prechodného pobytu na účel podnikania.

Rok 2025 bol na Slovensku ovplyvnený viacerými paralelnými faktormi: pokračujúcimi dôsledkami vojny na Ukrajine a potrebou integrácie odídencov v krajine, demografickým poklesom a nedostatkom pracovnej sily, narastajúcim počtom zahraničných pracovníkov, náporom na technické a personálne kapacity cudzineckej polície, implementáciou nového Paktu EÚ o migrácii a azyle a domácou polarizáciou v migračných témach. Správa Najvyššieho kontrolného úradu z apríla 2025 informuje, že Slovensko nemá jasnú, merateľnú a koordinovanú migračnú politiku pre cudzincov. Táto správa rezonovala v médiách aj v odborných kruhoch, keďže spolu s nálezmi obsahovala aj odporúčania.

Legálna a pracovná migrácia

Trendy

Kým 75 rokov počet obyvateľov SR rástol, posledných šesť rokov krajina čelí poklesu populácie a to najmä pre prirodzený úbytok a vyššiu emigráciu do zahraničia. Koncom roka 2025 žilo na Slovensku 5 409 407 obyvateľov, čo znamená medziročný pokles o vyše 10 000 ľudí, pričom ide o druhý najvýraznejší úbytok v histórii SR po roku 2021. Počet cudzincov z krajín EÚ a mimo EÚ žijúcich na Slovensku za posledných päť rokov stúpol na 360 440 a v roku 2025 tak tvorili 6,66 % populácie. Napriek tomuto nárastu však Slovensko dlhodobo patrí k európskym krajinám s najnižším počtom cudzincov.

Za posledné štyri roky tvorili štátni príslušníci tretích krajín viac ako tri štvrtiny všetkých cudzincov na Slovensku, pričom v roku 2025 prvýkrát prekročili hranicu 300 000. Z 360 440 cudzincov pochádzalo 305 400, teda viac ako tri štvrtiny (84,73 %) z krajín mimo EÚ/EHP. Štátni príslušníci tretích krajín tak v roku 2025 tvorili 5,65 % celkovej populácie Slovenska. Medzi najpočetnejšie štátne príslušnosti z krajín mimo EÚ patrili tradične Ukrajina (212 245), Srbsko (15 482), Vietnam (12 536), Rusko (9 031) a India (8 040), ktorá najmä pre pracovnú migráciu v počte predbehla Gruzínsko. Najviac cudzincov z krajín mimo EÚ žilo podobne ako v minulých rokoch v Bratislavskom kraji.

Na Slovensku dlhodobo dominuje migrácia za prácou a podnikaním. Od vstupu SR do EÚ sa počet zahraničných pracovníkov zvýšil viac než 30-násobne z 3 351 pracovníkov v roku 2004 na 112 935 pracovníkov na konci roka 2025, z ktorých 84 140 pochádzalo z krajín mimo EÚ. Na konci roka 2024 pripadal na 17 (17,4) pracovníkov zo Slovenska jeden zahraničný pracovník, pričom v roku 2025 tento pomer klesol na 16 (16,6).

Zahraniční pracovníci z krajín mimo EÚ pochádzali najmä z Ukrajiny (43 960), Indie (6 815), Srbska (5 784), Filipín (2 396) a Uzbekistanu (2 360). Približne tretina cudzincov pracovala v Bratislavskom kraji, nasledoval Trnavský a Nitriansky. V roku 2025 stúpol počet pracujúcich cudzincov z krajín mimo EÚ medziročne prvýkrát o menej ako 10 000 od roku 2016 (okrem pandemických rokov 2020 a 2021). V nadväznosti na schému národných pracovných víz SR v roku 2025 zaznamenala rastúci počet pracovníkov z ázijských krajín ako India, Filipíny a Uzbekistan.

Vojna na Ukrajine spôsobila značný nárast počtu žien – migrantiek z krajín mimo EÚ na pracovnom trhu SR. Kým v rokoch 2016 – 2021 tvorili štvrtinu všetkých zamestnaných cudzincov z krajín mimo EÚ (21,18 % – 27,24 %), koncom rokov 2023 – 2025 tvorili viac ako tretinu (približne 40 %). Najviac zamestnaných žien – migrantiek na slovenskom trhu práce dlhodobo pochádza z Ukrajiny a Srbska, vojna na Ukrajine tento trend len posilnila.

Politiky, legislatíva a opatrenia

Od júla 2025 platí novela zákona o pobyte cudzincov, ktorej primárnym cieľom bolo zaviesť opatrenia, ktoré mali prispieť k zníženiu tlaku na preťažené oddelenia cudzineckej polície a zrýchleniu konaní o žiadostiach o udelenie pobytu. Novelou sa napríklad predĺžila doba platnosti vybraných národných víz z 90 na 120 dní, k žiadostiam sa prestal vyžadovať doklad o finančnom zabezpečení pobytu a fotografia, zaviedla sa povinnosť pre cudzinca v SR používať elektronický rezervačný systém a podať žiadosť o udelenie prechodného pobytu na účel podnikania iba na

zastupiteľskom úrade SR, zaviedli sa kvóty na žiadosti o udelenie prechodného pobytu na účel podnikania, ktorých SR evidovala vo vysokom počte.

Novelizácia *zákona o inšpekcii práce* sprísnila pokuty za nelegálne zamestnávanie s účinnosťou od 1. januára 2026 a zároveň znížila výšku uloženej pokuty za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania o jednu tretinu z pôvodnej pokuty, ak sa včasne uhradí.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v roku 2025 na Slovensku iniciovalo diskusiu o udržateľných bilaterálnych spoluprách, ktoré budú reagovať na nedostatok pracovnej sily v kľúčových sektoroch prostredníctvom regulovaných, predvídateľných a vzájomne prospešných bilaterálnych dohôd s krajinami mimo Európskej únie. Cez Európsku migračnú sieť (EMN) identifikovalo funkčné príklady a modely bilaterálnych spoluprác v pracovnej migrácii medzi členskými a nečlenskými krajinami EÚ, ktoré mohli byť v kontexte Slovenskej republiky podnetom na ďalšie odborné diskusie a úvahy. V októbri 2025 tiež začala platiť Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a kabinetom ministrov Ukrajiny o spolupráci a výmene informácií v oblasti pracovnej mobility, ktorá sa týka oblasti práce, (kontroly) zamestnávania a pracovnej mobility. Od 1. júla 2025 začala SR udeľovať národné víza na výkon zamestnania štátneho príslušníka Čínskej ľudovej republiky, ktorý je zamestnanec investora a podieľa sa na realizácii jeho investičného zámeru alebo významnej investície na Slovensku.

V novembri 2025 došlo k opätovnému sformovaniu Medzirezortnej komisie pre oblasť pracovnej migrácie a integrácie cudzincov (MEKOMIC), ktorá je poradným orgánom ministra práce, sociálnych vecí a rodiny a ktorá plánuje zohrávať významnú úlohu pri formovaní politik Slovenska v oblasti integrácie cudzincov a pracovnej mobility vrátane bilaterálnych spoluprác. Jej členmi sú orgány štátnej správy, samosprávy, neziskový a súkromný sektor.

Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a kabinetom ministrov Ukrajiny o spolupráci a výmene informácií v oblasti pracovnej mobility, ktorá nadobudla platnosť 17. októbra 2025, sa zameriava na oblasti práce, (kontroly) zamestnávania a pracovnej mobility.

Ministerstvo školstva spustilo talentovú štipendijnú schému pre domácich a zahraničných študentov. V akademickom roku 2025/2026 získalo štipendiá 1 012 domácich študentov a 32 študentov zo zahraničia.

SR plánuje v roku 2026 vybudovať prezentačný webový portál, ktorý má štátnych príslušníkov tretích krajín a občanov EÚ pred príchodom na Slovensko previesť administratívnymi procesmi a poskytnúť im informácie o Slovensku.

Medzinárodná ochrana

Trendy

Pokles žiadostí o azyl v SR pretrval aj v roku 2025 – zo 163 žiadostí (131 prvých a 32 opakovaných žiadostí) boli medzi najčastejšími krajinami pôvodu Ukrajina (40), Afganistan (21), Bielorusko (14), Rusko (11) a Sýria (8). Maloletí bez sprievodu podali na území SR v roku 2025 šesť žiadostí o azyl, všetci pochádzali z Afganistanu. Azyl v roku 2025 udelila SR spolu 41 osobám najmä z Bieloruska a Afganistanu podobne ako rok predtým. Doplnkovú ochranu poskytla SR 32 osobám, z ktorých bola väčšina z Ukrajiny, Afganistanu a Sýrie. Nárast zastavených konaní

z predchádzajúcich rokov sa v roku 2024 ani 2025 nezopakoval – došlo k výraznému poklesu z vyše 300 zastavených konaní na 58 v roku 2024 a 55 v roku 2025. V porovnaní s celoeurópskym priemerom SR dlhodobo eviduje nízke počty žiadostí o azyl a udelených foriem medzinárodnej ochrany, pričom väčšina konaní o azyl býva zastavená. SR v roku 2025 nepresídlila ani nerelokovala na ani cez svoje územie žiadne osoby s potrebou medzinárodnej ochrany.

Politiky, legislatíva a opatrenia

Dňa 8. apríla 2025 bol ministrom vnútra prijatý *Národný plán Slovenskej republiky pre prípad nepredvídaných udalostí v oblasti medzinárodnej ochrany*, aby mohla SR reagovať na situácie nepriemeraného tlaku alebo krízové situácie pri masívnom príchode osôb žiadajúcich o medzinárodnú ochranu na území SR. Plán sa sústreďí na zabezpečenie dostatočných prijímacích a procesných kapacít na realizáciu konania o medzinárodnej ochrane v súlade s medzinárodnými štandardmi. Takýto plán pre oblasť medzinárodnej ochrany SR doposiaľ nemala vypracovaný, pričom ide o neverejný dokument.

Najzásadnejšou legislatívnou zmenou v roku 2025 bolo zavedenie právnej pomoci pre maloletých bez sprievodu žiadajúcich o udelenie azylu od prvého stupňa konania. V roku 2025 bol tiež v legislatívnom procese návrh zákona o medzinárodnej ochrane, ktorý nadobudne účinnosť od 12. júna 2026. Ide o rozsiahlu úpravu v oblasti medzinárodnej ochrany na Slovensku, ktorá implementuje a transponuje právne akty EÚ prijaté v rámci Reformy azylovej a migračnej politiky (Pakt EÚ o migrácii a azyle).

V apríli 2025 vytvoril migračný úrad Ministerstva vnútra SR, ktorý je na Slovensku zodpovedný za oblasť medzinárodnej ochrany, mobilný tím na poskytovanie odborných služieb pre žiadateľov o udelenie azylu ubytovaných mimo azylových zariadení po celom Slovensku. Členovia tímu poskytujú psychologické poradenstvo a intervencie, služby kultúrnej mediácie, sociálne poradenstvo vrátane informácií pre lepšiu orientáciu v azylovom konaní, na trhu práce alebo o kultúrnych reáliách.

Migračný úrad Ministerstva vnútra SR sa v roku 2025 venoval situácii žiadateľov o medzinárodnú ochranu a odídencom, ktorí sú umiestnení v azylových zariadeniach a majú vážne zdravotné problémy. V decembri 2025 prostredníctvom siete EMN inicioval diskusiu štátnych inštitúcií, samospráv a pomáhajúcich organizácií, ako by sa dal zlepšiť systém starostlivosti o túto skupinu zraniteľných migrantov. Využil na tento účel aj odpovede iných členských štátov EÚ, ktoré zozbierala EMN Slovensko.

Dočasné útočisko a iné opatrenia v reakcii na príchod ľudí utekajúcich pred vojnou na Ukrajine

Trendy

V rokoch 2023 – 2025 zostal pohyb osôb medzi Slovenskom a Ukrajinou stabilný, keď počet vstupov sa pohyboval okolo 1 milióna ročne a počet výstupov mierne rástol. Naopak, počet žiadostí o dočasné útočisko výrazne klesal zo 104 764 v roku 2022 na 17 313 v roku 2025, čo potvrdzuje postupné utlmovanie núdzovej fázy migrácie. Ukrajinci však naďalej zostávajú najpočetnejšou skupinou cudzincov v SR.

Politiky, legislatíva a opatrenia

V roku 2025 Slovenská republika pokračovala v systematickom prispôsobovaní svojho legislatívneho a administratívneho rámca s ohľadom na odídencov, ktorých cieľom je najmä podpora dlhodobej integrácie do spoločnosti. Vláda SR predĺžila dočasnú ochranu odídcov z Ukrajiny do 4. marca 2026. Skrátila sa lehota poskytovania príspevku za ubytovania odídcov zo 120 na 60 dní a takisto doba poskytovania ubytovania v azylovom zariadení, pričom toto obmedzenie sa nevzťahuje na špecifikované zraniteľné osoby. Suma príspevku zostala nezmenená. Zároveň bol zavedený mechanizmus refundácie nákladov obciam na poskytovanie ubytovania zraniteľným odídencom, čo posilnilo lokálne kapacity a jasne vymedzilo zodpovednosti medzi štátom a samosprávou. V oblasti vzdelávania sa zaviedlo povinné vzdelávanie pre deti odídcov. Informačný portál ukrajina.minedu.sk bol zrevidovaný tak, aby mali rodičia, učitelia a riaditelia prístup k aktuálnym a jasným informáciám v oblasti školstva. Školský zákon prešiel v roku 2025 viacerými zmenami, s účinnosťou opatrení najmä v roku 2026, ktoré sú zacielené aj na cudzincov, vrátane odídcov.

Celkovo sa politika štátu posúva od núdzových riešení k systematickej integrácii, pričom čoraz významnejšiu úlohu zohrávajú aj samosprávy a dôležitá je naďalej spolupráca s medzinárodnými a mimovládnyimi organizáciami.

Maloletí bez sprievodu a ďalšie zraniteľné skupiny

Trendy

V rokoch 2021 – 2025 sa situácia maloletých bez sprievodu (MBS) na Slovensku vyvíjala od nárastu v období okolo roku 2022 k výraznému poklesu v nasledujúcich rokoch, pričom v roku 2025 bol zaznamenaný len mierny nárast, stále však na nízkej úrovni. Zároveň sa výrazne znížil počet odchodov zo zariadení. Žiadosti o azyl zo strany MBS zostávajú dlhodobo nízke, hoci v poslednom roku mierne vzrástli. Medzi najpočetnejšie krajiny pôvodu patrili najmä Ukrajina a Afganistan.

Politiky, legislatíva a opatrenia

V roku 2025 došlo v oblasti maloletých bez sprievodu k viacerým zmenám. V súvislosti s implementáciou Nariadenia (EÚ) 2024/1348 v rámci Paktu o migrácii a azyle sa diskutovalo o zavedení postupov v oblasti multidisciplinárneho posudzovania veku maloletých v azylovom konaní s dôrazom na ochranu ich práv a použitie lekárskeho vyšetrení len ako krajného riešenia. Súčasne sa pracovalo na rozšírení kapacít Centra pre deti a rodiny v Bratislave, čím sa posilnila kvalita starostlivosti a integračné možnosti maloletých bez sprievodu a mladých dospelých v regióne s lepšou dostupnosťou služieb. Kľúčovou zmenou bolo aj zavedenie práva na právnu pomoc pre maloletých bez sprievodu od 1. júla 2025, ktoré zabezpečuje ich právne zastúpenie už od prvého stupňa azylového konania, čím sa výrazne posilnila ochrana ich práv a uplatňovanie najlepšieho záujmu dieťaťa.

V oblasti ďalších zraniteľných skupín nenastali žiadne významné zmeny.

Integrácia a inklúzia migrantov

V roku 2025 slovenské mestá posilnili systém integrácie cudzincov prostredníctvom strategických a praktických opatrení. V súvislosti s rastúcim počtom cudzincov a s cieľom zabezpečiť rovný prístup k službám, podporiť sociálnu integráciu, participáciu a autonómiu cudzincov vznikla

Sieť Bezpečný bod, ktorá zoskupuje centrá poskytujúce komplexnú podporu a koordináciu služieb pre cudzincov a utečencov v mestách Bratislava, Nitra, Trnava, Žilina, Košice, Prešov, Michalovce. Centrá fungovali už v roku 2024, v roku 2025 vzniklo Centrum informácií a podpory – Žilinský Maják v Žiline.

Trnava prijala Stratégiu integrácie cudzincov 2025 – 2035 po participatívnom procese so zapojením miestnych inštitúcií, neziskového sektora, súkromného sektora a komunít cudzincov. Trnava zaviedla aj bezplatné jazykové kurzy pre zahraničných pracovníkov prispôsobené ich viaczmenej prevádzke a dobrovoľnícky program občianskej orientácie Community Connectors na podporu zapojenia cudzincov do verejného života. Mestské zastupiteľstvo mesta Michalovce schválilo Stratégiu integrácie cudzincov a utečencov, čím sa integrácia cudzincov zaradila medzi hlavné strategické priority mesta a mestské zastupiteľstvo mesta Prešov schválilo Stratégiu integrácie cudzincov na území mesta Prešov do roku 2030 s výhľadom do roku 2035, ktorá vytvorila rámec na koordináciu služieb v oblastiach zamestnanosti, vzdelávania, sociálnej podpory, bývania a komunitnej integrácie. Nitra spracovala Akčný plán integrácie cudzincov, ktorý definoval opatrenia v oblasti vzdelávania, zamestnanosti, sociálnej a zdravotnej podpory a komunitnej integrácie.

V roku 2025 slovenské samosprávy posilňovali okrem vzájomnej spolupráce v oblasti integračných služieb pre cudzincov aj koordináciu so štátom, ktorý v novembri obnovil Medzirezortnú komisiu pre oblasť pracovnej migrácie a integrácie. Naplno sa rozbehlo fungovanie centier služieb cudzincom na oddeleniach cudzineckej polície v Bratislave, Žiline a Košiciach.

Novely školského zákona a zákona o vysokých školách, prijaté v roku 2025, ale s účinnosťou od roku 2026, zaviedli viacero zmien ako urýchlenie zaradenia cudzincov do príslušných ročníkov, možnosti zriadiť adaptačné triedy na základných a stredných školách, rozšírenie internátneho ubytovania pre nepľnoletých cudzincov počas sviatkov a prázdnin, možnosť jazykovej skúšky namiesto maturitnej skúšky zo slovenského jazyka, rozšírenie príspevku na dopravu do škôl pre cudzincov a samostatné vykonávanie práv a povinností pre študentov alebo uchádzačov o štúdium na vysokej škole od 16 rokov. Takisto umožnila školám flexibilne zamestnávať pedagogických a odborných pracovníkov z cudziny aj bez skúšky zo štátneho jazyka vo vybraných prípadoch. V roku 2025 sa zjednodušil a zrýchlil proces uznávania zahraničných dokladov o vzdelaní prostredníctvom online portálu Ministerstva školstva pre študentov z krajín EÚ a krajín mimo EÚ.

Dôležitou súčasťou opatrení na podporu integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín boli aj v roku 2025 projekty a aktivity viacerých organizácií pôsobiach na Slovensku v oblasti migrácie (napr. IOM Slovensko, Slovenská humanitná rada, Mareena či Liga za ľudské práva). Tie sa zameriavali napríklad na poskytovanie poradenstva, jazykových kurzov alebo aktivít na zvyšovanie povedomia o migrácii v úzkej spolupráci so samosprávami. Vo výskumnej oblasti naďalej pôsobilo Centrum pre výskum etnicity a kultúry (CVEK), ako aj EMN Slovensko.

Občianstvo a situácia osôb bez štátnej príslušnosti

Trendy

Za posledných päť rokov sa počet udelených občianstiev SR viac ako stonásobil, zo 707 v roku 2021 na rekordných 2 509 v roku 2025. Drvivá väčšina cudzincov s novým slovenským občianstvom v roku 2025 pôvodne pochádzala z krajín mimo EÚ/EHP (viac ako 86 %) – najviac z Ukrajiny (613), Srbska (567), USA (337), Izraela (149) a Kanady (71). Medziročne stúpol počet udelených

občanstiev cudzincom z krajín mimo EÚ/EHP o takmer polovicu (48 %). Cudzincom z EÚ, ktorí na Slovensku získavajú občianstvo, dominovali aj v roku 2025 občania Českej republiky (109).

Občianstvo SR nadobúdajú aj osoby z krajín mimo EÚ, ktorým bola udelená medzinárodná ochrana (azyl alebo doplnková ochrana). V rokoch 2021 – 2025 sa ich počet pohyboval v rozmedzí 10 – 30. V roku 2025 získalo občianstvo SR aj 24 osôb s udeleným azylom alebo poskytnutou doplnkovou ochranou, ktorí pochádzali najmä z Iraku, Iránu, Sýrie, Kuby, Afganistanu, Pakistanu, Srbska a Líbye. Počet osôb bez štátneho občianstva na Slovensku v rokoch 2024 a 2025 UNHCR odhadol na 49.

Politiky, legislatíva a opatrenia

V roku 2025 SR neprijala žiadnu legislatívu, politiky alebo opatrenia, ktoré by sa týkali získavania štátneho občianstva SR alebo situácie osôb bez štátnej príslušnosti v kontexte migrácie z krajín mimo EÚ/EHP. *Národná stratégia Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie* z júna 2025 sa v jednej zo svojich kapitol venuje aj oblasti integrácie, otázku občianstva SR však bližšie neupravuje.

Správa schengenského priestoru a iný vývoj v hraničnom manažmente a vízovej politike

Trendy

V roku 2025 pokračoval rastový trend vo vydávaní víz, pričom po poklese počas pandémie sa počet vydaných schengenských aj národných víz postupne zvyšoval, najmä v dôsledku oživenia mobility a legislatívnych zmien rozširujúcich okruh oprávnených žiadateľov.

Politiky, legislatíva a opatrenia

Po zverejnení správy o schengenskom hodnotení, ktoré prebehlo v roku 2024, Slovenská republika pripravila a predložila v roku 2025 Európskej komisii Akčný plán na implementáciu odporúčaní s cieľom odstrániť identifikované nedostatky a zabezpečiť plný súlad s pravidlami schengenského priestoru. Súčasne bol v októbri 2025 spustený systém EES, pričom bol vypracovaný a aktualizovaný národný plán jeho postupného zavedenia do apríla 2026. Pokračovali aj prípravné práce na implementácii systému ETIAS vrátane budovania Národnej jednotky ETIAS, úprav vnútroštátnych IT systémov a rozvoja procesov pre systém SIRENE, s cieľom posilniť bezpečnostné preverovanie bezvízových cestujúcich.

Z dôvodu zamedzenia šírenia slintačky a krívačky boli v roku 2025 zavedené dočasné kontroly na vnútorných hraniciach s Maďarskom a Rakúskom.

V roku 2025 bolo prijaté nariadenie vlády SR č. 160/2025, ktoré uľahčuje udeľovanie národných víz vybraným skupinám štátnych príslušníkov Čínskej ľudovej republiky v záujme podpory strategických investícií a rozvoja obchodných vzťahov.

Neregulárna migrácia

Trendy

Neregulárna migrácia na Slovensku prešla v posledných rokoch výraznými výkyvmi – po poklese počas pandémie nasledoval prudký nárast v rokoch 2022 a najmä 2023 v dôsledku sekundár-

nej tranzitnej migrácie cez západobalkánsku trasu, pričom následne došlo k výraznému poklesu a stabilizácii v rokoch 2024 a 2025. Tento pokles súvisel najmä s prijatými opatreniami na úrovni EÚ a spoluprácou s tretími krajinami, ako aj so zmenou situácie v krajinách pôvodu migrantov, najmä v Sýrii. Zmenila sa aj štruktúra migrácie, keď klesol podiel tranzitnej migrácie a relatívne vzrástol význam neoprávneného prekročenia hraníc.

Politiky, legislatíva a opatrenia

V roku 2025 Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky predložilo návrh novely zákona č. 300/2025 Z. z. (Trestný zákon), ktorý rozširuje trestný čin prevádzachstva z hraníc Slovenskej republiky na hranice členských štátov EÚ, pričom sa zameriava najmä na organizované skupiny páchatelov a sofistikované spôsoby neoprávneného pobytu a zamestnávania štátnych príslušníkov tretích krajín, čím sa zabezpečuje efektívnejší postih. Paralelne Slovenská republika rozvíjala medzinárodnú spoluprácu s Ukrajinou a participovala na operačných aktivitách Frontexu, vysielajúc expertov a policajtov do Srbska a Severného Macedónska s cieľom posilniť hraničnú bezpečnosť, predchádzať cezhraničnej trestnej činnosti a nelegálnej migrácii, a zároveň podporiť kapacity hostiteľských krajín.

Obchodovanie s ľuďmi

Trendy

Po niekoľkých rokoch nižšieho počtu identifikovaných obetí obchodovania s ľuďmi spomedzi cudzích štátnych príslušníkov bol v roku 2025 zaznamenaný ich nárast. Z celkového počtu 63 identifikovaných obetí tvorili cudzinci 15 osôb (24 %). Z hľadiska foriem vykorisťovania naďalej dlhodobo dominuje sexuálne vykorisťovanie.

Politiky, legislatíva a opatrenia

Aktualizácia Národného referenčného mechanizmu pre oblasť boja proti obchodovaniu s ľuďmi, ktorá bola schválená Radou vlády SR pre prevenciu kriminality dňa 12. decembra 2025, obsahovala okrem rozboru účelov obchodovania s ľuďmi či priblíženia pojmov, ako je potenciálna obeť, predpokladaná obeť a formálne identifikovaná obeť, aj opis zraniteľností obetí, medzi ktorých patria aj cudzinci.

V roku 2025 SR ustanovila *národné kontaktné miesto pre cezhraničné sprostredkovanie pomoci obetiam obchodovania s ľuďmi* (ktorým sa stalo Národné centrum proti obchodovaniu s ľuďmi odboru expertných činností Úradu prevencie kriminality Ministerstva vnútra Slovenskej republiky) a upravila postavenie Národného koordinátora na boj proti obchodovaniu s ľuďmi.

V rámci prebiehajúcej novelizácie Trestného zákona má v roku 2026 dôjsť k legislatívnej úprave trestného činu obchodovania s ľuďmi, ktorou sa okrem iného (i) sprísnia trestné sadzby, ktoré je možné uložiť za daný trestný čin, a (ii) zavedie nový trestný čin využívania služieb obeť obchodovania s ľuďmi, ktorým sa bude kriminalizovať vedomé využívanie služieb, pri ktorých je obeť vykorisťovaná a užívateľ služieb vie, že osoba poskytujúca službu je obeťou niektorého z trestných činov súvisiacich s obchodovaním s ľuďmi.

SR sa v roku 2025 zapojila do spolupráce s Úradom OSN pre drogy a kriminalitu v rámci projektu Prevention and Justice for Victims of Trafficking in Persons Affected by the War in Ukraine. Okrem Slovenska a Ukrajiny je medzi zapojenými krajinami Poľsko, Rumunsko a Moldavsko. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky vytvorilo online vzdelávací modul Obchodovanie s ľuďmi – základné minimum pre prvolíniových pracovníkov (napr. komunitných, zdravotníckych, sociálnych a terénnych).

Návraty a readmisie

Trendy

V roku 2025 došlo k miernemu nárastu nútených návratov, čím sa mierne narušil predchádzajúci klesajúci trend ovplyvnený najmä vojnou na Ukrajine a obmedzením návratov do tejto krajiny. Naopak, dobrovoľné odchody dlhodobo rastú, zvýšil sa aj počet asistovaných dobrovoľných návratov.

Politiky, legislatíva a opatrenia

V roku 2025 Slovenská republika pokračovala v implementácii odporúčaní zo schengenského hodnotenia z roku 2024 predložením Akčného plánu Európskej komisii a súčasne zintenzívnila operácie súvisiace s návratom osôb bez práva pobytu v EÚ prostredníctvom spolupráce s agenciou Frontex a cez program AVRR IOM. Slovenská republika sa zapojila do projektu EURLO Vietnam 2, ktorý umožňuje rozvíjanie spolupráce s vietnamskými orgánmi v oblasti návratu.

Dôležitú úlohu aj v roku 2025 zohrávali projekty mimovládnych organizácií, ktoré podporujú dôstojné podmienky zaistených osôb a efektívnu realizáciu návratov.

Migrácia a rozvoj

SR neprijala žiadne politiky ani legislatívu, ktorých cieľom by bolo systémovo integrovať rozvojový aspekt migrácie do rozvojovej alebo iných sektorových politík krajiny. Zo sektorových politík sa Slovenská republika venovala rozvojovému potenciálu migrácie primárne cez rozvojovú a humanitárnu pomoc.

V januári 2025 Slovenská republika schválila novú Strednodobú stratégiu rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky na roky 2025 – 2030 a v júni 2025 jej akčný plán. Jedným zo štyroch cieľov stratégie je, podobne ako v minulosti, odstraňovanie príčin neregulárnej a nútenej migrácie prostredníctvom tvorby pracovných miest, podpory potravinovej bezpečnosti, rozvoja ľudského kapitálu a zvyšovaním ekonomickej a sociálnej odolnosti komunít v krajinách pôvodu a tranzitu. Rozvojový potenciál migrácie v krajinách mimo EÚ stratégia nerieši podobne ako *Národná stratégia Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie* z júna 2025, ktorá odkazuje na strednodobú stratégiu a venuje sa podpore návratu slovenskej diaspóry na Slovensko a jej reintegrácii.

Na *Koordinačnom výbore pre rozvojovú spoluprácu Slovenskej republiky* v decembri 2025 sa aktivovala *pracovná skupina*, ktorá bude pripravovať historicky prvú humanitárnu stratégiu Slovenskej republiky.

V roku 2025 si dala Slovenská republika vypracovať Evaluáciu vládnych štipendií ako nástroja rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky v rokoch 2018 – 2024, medzi ktoré dlhodobo patria aj tie udeľované študentom z krajín zasiahnutých konfliktom (najmä Afganistan, Sýria, Sudán, Palestína, Irak, Ukrajina) a ekonomicky rozvojových krajín (najmä Keňa a Etiópia). Z pohľadu rozvoja dokument konštatuje veľmi nízku návratnosť absolventov do krajín pôvodu, čo oslabuje rozvojový efekt celého programu a jeho pôvodnú myšlienku. Napriek rôznym bariéram (dopyt výrazne prevyšujúci kapacity, jazyková bariéra, nedostatok podpory zo strany inštitúcií a univerzít) majú štipendiá vysoko pozitívny individuálny vplyv na študentov.

V roku 2025 zabezpečila Slovenská republika humanitárny príchod študentov z Pásma Gazy na Slovensko. Vďaka štipendiám vlády SR študujú na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici, kde absolvujú jazykovú a odbornú prípravu v študijných odboroch všeobecné lekárstvo, ekonómia a manažment a psychológia.

Úvod

Prehľad EMN o azyle a migrácii (angl. EMN Asylum and Migration Overview – AMO) informuje o najdôležitejších zmenách, vývoji a aktivitách v oblasti migrácie a integrácie v roku 2025 na Slovensku a v iných európskych krajinách so zameraním na štátnych príslušníkov tretích krajín. V Slovenskej republike ide o jedinú publikáciu tohto druhu, v ktorej sa každoročne mapujú všetky oblasti migrácie štátnych príslušníkov tretích krajín. Publikácia za Slovenskú republiku slúži ako podklad na vypracovanie celoeurópskej publikácie EMN rovnakého zamerania, jej štatistickej prílohy a tzv. Country Factsheetov za jednotlivé európske krajiny¹⁰.

V publikácii sa uvádzajú zmeny, vývoj, trendy a aktivity týkajúce sa legislatívnych, inštitucionálnych, politických a praktických aspektov migrácie a medzinárodnej ochrany na Slovensku, ktoré nastali v období od 1. januára 2025 do 31. decembra 2025. Opísaný vývoj je zasadený do kontextu politík a právnych predpisov EÚ. Publikácia pozostáva z 12 tematických kapitol, ktoré sú zamerané na tieto oblasti: rámcové a prierezové zmeny v migračnom a azylovom systéme, legálna migrácia, medzinárodná ochrana, dočasné útočisko a iné opatrenia v reakcii na príchod ľudí utekajúcich pred vojnou na Ukrajine, maloletí bez sprievodu a ďalšie zraniteľné skupiny, integrácia a inklúzia migrantov, občianstvo a situácia osôb bez štátnej príslušnosti, správa schengenského priestoru a kontrola hraníc, vízová politika, neregulárna migrácia vrátane prevádzachstva, obchodovanie s ľuďmi, návraty a readmisie, migrácia a rozvoj. Tematické kapitoly tiež analyzujú štatistiky za roky 2021 – 2025 a identifikujú trendy. Príloha obsahuje národné štatistiky za rok 2025 vrátane tých, ktoré sa nezberajú na úrovni EÚ prostredníctvom Eurostatu alebo Frontexu.

¹⁰ Európska migračná sieť (EMN), *EMN Country Factsheets*, 2025, citované 31. marca 2026.

V kapitole *Kľúčové zmeny v oblasti migrácie a azyľu* sa opisuje všeobecný rámec, v ktorom sa na Slovensku formovali migračné politiky a legislatíva. Zahŕňa rámcové alebo prierezové politické, legislatívne a inštitucionálne zmeny, (medzi)rezortnú spoluprácu, diskusie súvisiace s tvorbou politík a opatrení, mediálne diskusie, ako aj širší spoločenský kontext, ktorý vplýval na viaceré oblasti migrácie vrátane medzinárodnej ochrany. Súčasťou kapitoly je aj zoznam výskumu o migrácii, ktorý sa v danom roku realizoval na Slovensku.

V kapitole *Legálna migrácia* sa uvádzajú politiky, legislatíva, opatrenia a aktivity, ktoré sa týkajú prijímania a pobytu rôznych skupín migrantov, napĺňania potrieb pracovného trhu či zamedzenia sociálnemu dampingu. Kapitola obsahuje aj informácie o riadení migrácie a mobility, profile cudzincov na Slovensku vrátane pracovných migrantov, ako aj o poskytovaní informácií migrantom z krajín mimo EÚ o možnostiach legálnej migrácie.

Kapitola *Medzinárodná ochrana* poskytuje informácie o azylovom systéme SR, implementácii Spoločného európskeho azylového systému (CEAS), o inštitucionálnych a legislatívnych zmenách, národnej a európskej jurisprudencii, relokáciách v rámci EÚ, presídľovaní a o iných aktivitách v oblasti medzinárodnej ochrany.

Prierezová kapitola *Dočasné útočisko a iné opatrenia v reakcii na príchod ľudí utekajúcich pred vojnou na Ukrajine* sa sústreďuje na to, aký vývoj nastal v SR vo štvrtom roku vojny na Ukrajine. Opisuje, ako sa v jednotlivých oblastiach európskej smernice o dočasnom útočisku implementujú opatrenia s cieľom integrácie osôb utekajúcich pred vojnou, špecificky sa venuje oblasti ubytovania, zdravotnej starostlivosti, prístupu k sociálnemu zabezpečeniu, vzdelaniu a prístupu na trh práce. Takisto uvádza zmeny s ohľadom na vydávanie dokladov odídencom. Okrem toho sa venuje aj oblastiam, ktoré sa netýkajú implementácie smernice o dočasnom útočisku, ako napríklad spolupráci s medzinárodnými a mimovládnyimi organizáciami.

Kapitola *Maloletí bez sprievodu a ďalšie zraniteľné skupiny* sa zameriava predovšetkým na politiky, legislatívu, opatrenia a aktivity, ktoré sa týkajú prijímania a starostlivosti o maloletých migrantov z krajín mimo EÚ, ako aj na opatrenia v oblasti politík, legislatívy a poskytovania služieb ďalším zraniteľným osobám.

V kapitole *Integrácia a inklúzia migrantov* sa uvádzajú socioekonomické integračné opatrenia zamerané na štátnych príslušníkov tretích krajín, ako aj na osoby, ktorým bola udelená medzinárodná ochrana. Takisto sa uvádzajú aktivity súvisiace so zvyšovaním informovanosti o témach migrácie a nediskriminácie, ako aj s integráciou na miestnej úrovni a občianskou participáciou cudzincov.

Kapitola *Občianstvo a situácia osôb bez štátnej príslušnosti* sa venuje politikám a opatreniam, ktoré súvisia so získaním štátneho občianstva, ako aj statusom osôb bez akéhokoľvek štátneho občianstva na území Slovenskej republiky.

Kapitola *Správa schengenského priestoru a iný vývoj v oblasti hraničného manažmentu a vízovej politiky* obsahuje informácie o kontrole a riadení vonkajších hraníc, vízovej politike a opatreniach, ktoré sú zamerané na spoluprácu s krajinami mimo EÚ v oblasti riadenia a kontroly hraníc.

Kapitola *Neregulárna migrácia* obsahuje informácie o politikách a opatreniach na zabránenie neregulárnej migrácii (prevádzačstvu), ako aj prevencii neregulárnej migrácii a spolupráci s krajinami mimo EÚ v tejto oblasti.

V kapitole *Obchodovanie s ľuďmi* sa uvádzajú informácie o politikách, legislatíve, medzinárodnom monitorovaní, národných projektoch, kampaniach a iných aktivitách, ako aj o spolupráci v tejto oblasti na bilaterálnej a multilaterálnej úrovni, ktoré sa týkajú cudzincov z krajín mimo EÚ priamo alebo sprostredkované.

Kapitola *Návraty a readmisie* nadväzuje na kapitolu o neregulárnej migrácii a obsahuje informácie o nútených návratoch a readmisii, ako aj (asistovaných) dobrovoľných návratoch a reintegráciách migrantov v krajine návratu.

V kapitole *Migrácia a rozvoj* sa nachádza prehľad o politikách a aktivitách na začleňovanie rozvojového aspektu migrácie do rozvojovej spolupráce a iných sektorových politík krajiny, o iniciatívach spadajúcich pod cirkulárnu migráciu a o slovenskej diaspóre v zahraničí, a ak sú údaje dostupné, aj základné informácie o remitenciách posielaných migrantmi zo Slovenskej republiky. Uvádza aj prehľad najvýznamnejšej bilaterálnej a multilaterálnej spolupráce alebo pomoci v tranzitných krajinách EÚ, ako aj v krajinách mimo EÚ.

V prílohe *Národné štatistiky* sú zosumarizované základné štatistiky SR z oblasti migrácie a integrácie za rok 2025, pričom obsahuje aj údaje, ktoré sa nezbierajú na úrovni EÚ v rámci Eurostatu¹¹ alebo agentúry Frontex.¹² Obsahuje počty a skladbu cudzincov vrátane zamestnaných, ako aj informácie o vízach, povoleniach na pobyt, počte detí cudzincov vo vzdelávacom systéme a získaných občianstvach. Príloha sa tiež venuje rôznym typom neregulárnej migrácie, zaisteným štátnym príslušníkom tretích krajín, prevádzaným osobám, prevádzačom, návratom a reintegráciám v krajinách pôvodu a obchodovaniu s ľuďmi – obetiam a páchatelom tohto trestného činu. V prílohe sa uvádzajú viaceré štatistiky o medzinárodnej ochrane a dočasnom útočisku, relokáciách a presídlení, ako aj o maloletých bez sprievodu.

¹¹ Eurostat, *Migration and migrant population statistics*, citované 30. marca 2026.

¹² Frontex, *Publications*, citované 30. marca 2026.

Kľúčové zmeny v oblasti migrácie a azylu

2.1. Systém riadenia migrácie, legislatíva a migračné politiky

Migračný a azylový systém sa na Slovensku v roku 2025 nezmenil. Aj v roku 2025 spadal najmä do pôsobnosti Ministerstva vnútra SR, Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Ministerstvo vnútra SR bolo Riadiacim orgánom Fondov pre oblasť vnútorných záležitostí pre roky 2021 – 2027,¹³ ktoré zahŕňajú Fond pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF),¹⁴ Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF)¹⁵ a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (BMVI).¹⁶ Rovnako zastávalo funkciu Zodpovedného orgánu Fondov pre oblasť vnútorných záležitostí na roky 2014 – 2020.

¹³ Na základe uznesenia vlády SR č. 329 zo dňa 27. mája 2020.

¹⁴ V rámci Fondu pre azyl, migráciu a integráciu prebiehala v roku 2025 implementácia 14 projektov (2 projekty v rámci špecifického cieľa 1 Spoločný európsky azylový systém, 5 projektov v rámci špecifického cieľa 2 Legálna migrácia a integrácia a 7 projektov v rámci špecifického cieľa 3 Návrat), ktoré sa realizujú na základe 5 výziev vyhlásených v roku 2023, 5 výziev vyhlásených v roku 2024 a 4 výziev vyhlásených v r. 2025 (celkovo bolo v r. 2025 vyhlásených 6 výziev, ale 2 projekty sa začali implementovať až v r. 2026). Zo 14 projektov implementovaných v roku 2025 je 9 projektov národných, kde prijímateľom je Ministerstvo vnútra SR, a pri 5 projektoch je prijímateľom mimovládna a medzinárodná organizácia. Projekty v rámci AMIF sú zamerané na poskytovanie služieb cieľovým skupinám, ktorými sú žiadatelia o azyl, štátni príslušníci tretích krajín, ktorým bola udelená medzinárodná ochrana, ako aj neregulárni migranti. Medzi najčastejšie služby patrí sociálne a psychologické poradenstvo, integračné poradenstvo, kurzy slovenského jazyka, základná materiálna pomoc a doplnková zdravotná starostlivosť. Ďalšie projekty boli zamerané na renováciu zariadení slúžiacich na umiestnenie štátnych príslušníkov tretích krajín, na zlepšenie materiálno-technického vybavenia jednotiek, ktoré plnia úlohy v oblasti nelegálnej migrácie a v oblasti návratov, ako aj na podporu integrácie a opatrení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately pre mladých bez sprievodu v SR.

¹⁵ Projekty zamerané na financovanie aktivít v rámci vecnej príslušnosti služby hraničnej a cudzineckej polície predovšetkým v oblasti nútených návratov a ochrany vonkajších hraníc. V minulosti išlo napr. o projekty zamerané na refundáciu výdavkov spojených s realizáciou nútených návratov; odborným a jazykovým vzdelávaním policajtov služby hraničnej a cudzineckej polície; materiálno-technickým zabezpečením útvarov služby hraničnej a cudzineckej polície.

¹⁶ Projekty navrhované v rámci BMVI sú zamerané na podporu účinného európskeho integrovaného riadenia hraníc na vonkajších hraniciach prostredníctvom nákupu helikoptéry a podpory informačných systémov.

Strategickými dokumentmi, ktoré boli v roku 2025 v platnosti, a ktoré úplne alebo čiastočne pokrývajú migračné témy, sú:

- *Národná stratégia Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie (2025)*, ktorá nahradila *Migračnú politiku SR s výhľadom do roku 2025 (2021)*,
- *Národný implementačný plán Slovenskej republiky k reforme azylovej a migračnej politiky (2024)*,
- *Plán obnovy: Komponent 10 – Lákanie a udržanie talentov a Komponent 9 – Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania výskumu, vývoja a inovácií (2021)*,
- *Integračná politika SR (2014)*,
- *Stratégia pracovnej mobility cudzincov v SR (2018)*,
- *Stratégia hospodárskej politiky do roku 2030 (2018)*,
- *Národná stratégia európskeho integrovaného riadenia hraníc na roky 2023 až 2026 (2022)*,
- *Celoštátna stratégia podpory a ochrany ľudských práv (2015)*,
- *Strednodobá stratégia rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky na roky 2025 – 2030 (2025)*, ktorá nahradila *Strednodobú stratégiu rozvojovej spolupráce SR na roky 2019 – 2023*,
- *Národný program boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2024 – 2028 (2023)*.

Dňa 12. júna 2025 bola schválená¹⁷ *Národná stratégia Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie*, ktorá nadviazala na končiacu *Migračnú politiku Slovenskej republiky s výhľadom do roku 2025* a obsahla povinnosti vyplývajúce z Paktu EÚ o migrácii a azyle¹⁸. Formuje priority v oblasti medzinárodnej migrácie na ďalšie päťročné obdobie a zároveň odkazuje na existujúce stratégie a koncepcie, ktoré už boli pre jednotlivé migračné oblasti vypracované. Prvé dve kapitoly dokumentu majú štruktúru v súlade s vykonávacím rozhodnutím Komisie (EÚ) 2025/503 z 18. marca 2025 podľa vzorového formulára (tzv. „template“), ktorý zabezpečuje porovnateľnosť národných stratégií riadenia azylu a migrácie členských štátov EÚ.¹⁹ Ďalšie kapitoly sa venujú riadenej legálnej migrácii, emigrácii z krajiny a komunikácii migračných tém. Opatrenia vyplývajúce zo stratégie budú s podporou Európskej komisie a Medzinárodnej organizácie pre migráciu (IOM)²⁰ rozpracované do *akčného plánu* s konkrétnymi úlohami, zodpovednými aktérmi a časovým rámcom implementácie. Popri akčnom pláne sa posilnia kapacity slovenských inštitúcií vytvorením tréningového balíka zameraného na komunikáciu migračných tém a plánom budovania kapacít, čím sa zabezpečí udržateľnosť aj po ukončení realizácie projektu.²¹

V roku 2025 sa pripravoval nový zákon o medzinárodnej ochrane, ktorý má nahradiť zákon o azyle a bude reflektovať požiadavky vyplývajúce z prijatia Reformy azylovej a migračnej politiky (zjednodušene nazývaná ako Pakt EÚ o migrácii a azyle). Reforma pozostáva z implementácie deviatich nariadení [nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ): 2024/1359, 2024/1358, 2024/1351, 2024/1356, 2024/1352, 2024/1350, 2024/1349, 2024/1348, 2024/1347] a transpozície jednej smernice [smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1346].²²

¹⁷ Úrad vlády Slovenskej republiky, *Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 300, 2025*, citované 20. januára 2026.

¹⁸ Pakt o migrácii a azyle, resp. nariadenie Európskeho parlamentu a Rady Európskej únie (EÚ) 2024/1351 zo dňa 14. mája 2024 o riadení azylu a migrácie, o zmene nariadení (EÚ) 2021/1147 a (EÚ) 2021/1060 a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 604/2013.

¹⁹ Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

²⁰ Projekt *Technická podpora pre prípravu Akčného plánu k Národnej stratégii Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie* sa realizuje v období od mája 2025 do júla 2026 a je financovaný Európskou uniou prostredníctvom Nástroja technickej podpory (TSI). Vláda stanovila, že akčný plán má byť predložený na schválenie do júna 2026.

²¹ Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, projekt *Technická podpora pri vypracovaní akčného plánu s podporou Európskej komisie*, citované 23. januára 2026.

²² Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Migráciu štátnych príslušníkov tretích krajín do SR a podmienky ich pobytu, práce alebo medzinárodnej ochrany upravovali predovšetkým tieto zákony:

- zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov, ktorý okrem iného upravuje vstup cudzincov, ich pobyt a základné práva a povinnosti či vyhostenie,
- zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti, ktorý reguluje zamestnávanie cudzincov a
- zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle, ktorý okrem iného upravuje konanie o azyle a postup pri poskytovaní dočasného útočiska.

Ďalšie zákony, ktoré súvisia s migráciou štátnych príslušníkov tretích krajín, sa zaoberajú napr. uznávaním odbornej kvalifikácie, udeľovaním občianstva, nelegálnou prácou a nelegálnym zamestnávaním, zdravotnou starostlivosťou, administratívnymi poplatkami a pod. V roku 2025 sa novelizoval zákon o pobyte, zákon o službách zamestnanosti, zákon o správnych poplatkoch a pripravoval sa nový zákon o medzinárodnej ochrane, ktorý má v roku 2026 nahradiť zákon o azyle (pozri ďalšie kapitoly).

Na medzinárodnej úrovni vznikol *Regionálny plán reakcie na príchod utečencov pre situáciu na Ukrajine 2025/2026*²³ [Ukraine Situation Regional Refugee Response Plan 2025/2026] (február 2025), ktorého koordinátorom bol UNHCR a jeho príprava a implementácia na Slovensku prebehla v spolupráci s ďalšími agentúrami OSN, štátnymi inštitúciami a v krajine pôsobiace neziskovým sektorom.²⁴

2.2. (Medzi)rezortná spolupráca a koordinácia

V roku 2025 na Slovensku nenastali zásadné organizačné ani inštitucionálne zmeny kľúčových rezortov štátnej správy, ktoré by sa týkali oblasti migrácie vrátane medzinárodnej ochrany.²⁵ Došlo k organizačnej zmene v rámci ministerstva vnútra, kde sa *Informačné centrum na boj proti obchodovaniu s ľuďmi a prevenciu kriminality Ministerstva vnútra Slovenskej republiky* zmenilo na *Národné centrum proti obchodovaniu s ľuďmi* ako oddelenie odboru expertných činností Úradu prevencie kriminality Ministerstva vnútra SR. Úloha Verejného ochrancu práv (ombudsmana) v oblasti migrácie sa na Slovensku výrazne posilní v roku 2026, keďže sa stane nezávislým monitorovacím orgánom dohliadajúcim na implementáciu Paktu EÚ o migrácii a azyle. Prípravy na výkon tejto úlohy sa začali v roku 2025.

V oblasti migrácie a integrácie pokračovala spolupráca medzi príslušnými rezortmi a inštitúciami, ako aj koordinácia na úrovni samospráv. Okrem priamej spolupráce prebiehala spolupráca aj prostredníctvom:

- *Riadiaceho výboru pre migráciu, integráciu a inklúziu cudzincov*,²⁶ na ktorého stretnutiach (27. marca, 27. júna, 26. septembra a 16. decembra 2025) sa diskutovalo o témach spojených s vývojom v procese príprav implementácie Paktu a nového zákona o medzinárodnej ochrane a prezentoval sa projekt Technickej podpory na tvorbu *Akčného plánu* pre Národnú stratégiu

²³ Úrad Vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR), *Operational Data Portal*, citované 23. apríla 2026.

²⁴ Úrad Vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR), *Slovakia: Regional Refugee Response Plan – 2025/2026*, 2025, citované 23. apríla 2026.

²⁵ Európska migračná sieť (EMN) Slovensko, *Organizácia systému migrácie a azylu v Slovenskej republike*, 2025, citované 23. apríla 2026.

²⁶ Úrad vlády Slovenskej republiky, *Uznesenie vlády SR zo 16. 11. 2022*, citované 23. apríla 2026.

Slovenskej republiky pre riadenie azylu a migrácie, na ktorom migračný úrad spolupracuje s IOM ako implementačným partnerom.²⁷

- *Medzirezortnej expertnej komisie pre oblasť pracovnej migrácie a integrácie cudzincov (MEKOMIC),²⁸ ktorá v roku 2025 zasadala s podporou EMN Slovensko v nadväznosti na národnú konferenciu *Mobilita pracovnej sily a jej udržateľnosť v praxi: Bilaterálne cesty k prosperujúcemu Slovensku*^{29, 30}*
- *Riadiaceho výboru pre implementáciu európskeho integrovaného riadenia hraníc, ktorý vznikol koncom roka 2022, koordinoval plnenie úloh obsiahnutých v príslušnej národnej stratégii na roky 2023 až 2026. V roku 2025 nezasadal, plánuje sa jeho zrušenie. Riadiaci výbor je zložený zo subjektov podieľajúcich sa na naplňaní cieľov národnej stratégie Ministerstva vnútra SR, Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstva financií SR a Úradu na ochranu osobných údajov SR.³¹*
- *Medzirezortnej pracovnej skupiny pre koordináciu zamestnávania štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorá vznikla koncom roka 2023 z podnetu premiéra SR pod Úradom vlády SR. Cieľom medzirezortnej pracovnej skupiny je: regulácia zamestnávania štátnych príslušníkov tretích krajín, kontrola zamestnávania štátnych príslušníkov tretích krajín, pomoc podnikateľom pri zamestnávaní štátnych príslušníkov tretích krajín, získanie vhodných pracovníkov z krajín mimo Európskej únie, získanie dodatočných finančných zdrojov do štátneho rozpočtu, zrýchlenie a zlepšenie procesu zamestnávania štátnych príslušníkov tretích krajín, zníženie fluktuácie zamestnaných štátnych príslušníkov tretích krajín (v spolupráci s inými vládami, redefinovanie procesu vyhostenia). SR predpokladá, že naplňanie týchto cieľov bude mať významný vplyv na rozvoj slovenského hospodárstva. Podnetom na vznik skupiny bol fakt, že SR nedostatočne efektívne manažuje zamestnávanie štátnych príslušníkov tretích krajín a je najpomalšou krajinou zamestnávania štátnych príslušníkov tretích krajín medzi krajinami V4. Zamestnávanie štátnych príslušníkov tretích krajín v Slovenskej republike trvá 11 až 18 mesiacov, čo nevyhovuje požiadavkám zamestnávateľov a nedostatočne zohľadňuje situáciu na trhu práce v Slovenskej republike.³²*
- *Národný kontaktný bod EMN³³ v SR (EMN Slovensko),³⁴ ktorý v roku 2025 realizoval rôzne aktivity vrátane prípravy publikácií,³⁵ predkladania a odpovedania na tzv. ad hoc otázky (angl. ad hoc queries),³⁶ organizácie národnej konferencie a iných odborných podujatí.³⁷ Uvedené aktivity sa týkali migrácie ŠPTK a boli určené predovšetkým tvorcom politik, zástupcom verejnej správy, výskumných inštitúcií, akademického a mimovládneho sektora. Časť aktivít sa týkala vzdelávania mládeže a študentov.³⁸*

V podmienkach SR bol ešte v roku 2024 implementáciou Paktu o migrácii a azyle poverený MÚ MV SR. Ide o rozsiahlu reformu azylovej a migračnej politiky, ktorá predpokladá do júna 2026

27 Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

28 MEKOMIC je koordináčnym orgánom MPSVR SR pre oblasť migračnej a integračnej politiky a poradným orgánom ministra práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Členmi komisie MEKOMIC sú experti (ústredných) orgánov štátnej správy, ktorí implementujú ciele a opatrenia integračnej politiky. Na zasadnutia komisie MEKOMIC sú podľa potreby prizývané aj medzivládne a mimovládne organizácie.

29 Európska migračná sieť (EMN) Slovensko, *Novinky*, citované 23. apríla 2026.

30 Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko a Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

31 Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

32 Úrad vlády Slovenskej republiky, *Predkladacia správa k Uzneseniu č. 736/2023*, 2023, citované 3. februára 2025.

33 Európska migračná sieť (European Migration Network – EMN) poskytuje aktuálne, objektívne, spoľahlivé a porovnateľné informácie o migrácii a medzinárodnej ochrane na podporu tvorby politik EU a jej ČS. EMN realizuje svoje aktivity prostredníctvom národných kontaktných bodov v každom ČS EU okrem Dánska a pozorovateľských krajinách EMN v koordinácii s EK, konkrétne Generálnym riaditeľstvom EK pre migráciu a vnútorné záležitosti (DG HOME). Aktivity EMN sa zameriavajú na témy migrácie štátnych príslušníkov tretích krajín.

34 EMN Slovensko tvoria MV SR, MPSVR SR, ŠÚ SR a IOM Slovensko, ktorá má od roku 2009 funkciu koordinátora.

35 Európska migračná sieť (EMN) Slovensko, *Publikácie*, citované 23. apríla 2026.

36 Európska migračná sieť (EMN) Slovensko, *Ad hoc otázky*, citované 23. apríla 2026.

37 Európska migračná sieť (EMN) Slovensko, *Novinky*, citované 23. apríla 2026.

38 Európska migračná sieť (EMN) Slovensko, *Novinky*, citované 23. apríla 2026.

zavedenie nových a revíziu existujúcich konaní a postupov súvisiacich s príjmom a spracovávaním agendy medzinárodnej ochrany, vrátane preverovania (tzv. skríningu) prichádzajúcich osôb, posilnenia záruk pre maloleté a zraniteľné osoby, skrátenie lehôt v konaní, ale aj nové opatrenia na posilnenie návratovej politiky. MÚ MV SR v roku 2025 realizoval množstvo opatrení a pracovných stretnutí na rôznych úrovniach v rámci ministerstva a na medzirezortnej úrovni, so zástupcami Európskej komisie, Agentúry Európskej únie pre azyl (ďalej len „EUA“), ako aj medzinárodných a mimovládnych organizácií. Výsledkom spolupráce bolo splnenie všetkých doterajších záväzkov SR v súlade s harmonogramom a požiadavkami Európskej komisie a prijatie všetkých troch strategických dokumentov. Po prijatí *Národného implementačného plánu Slovenskej republiky k reforme azylovej a migračnej politiky* vládou SR (18. december 2024) bol na úrovni ministra vnútra prijatý aj *Národný plán Slovenskej republiky pre prípad nepredvídaných udalostí v oblasti medzinárodnej ochrany* (8. apríl 2025) a následne vláda prijala aj *Národnú stratégiu Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie* (12. jún 2025). V nadväznosti na uvedené dokumenty je potrebné prijať opatrenia v legislatívnej, finančnej, personálnej a praktickej rovine, ktorých súčasťou boli legislatívne práce na novom zákone o medzinárodnej ochrane. V súčinnosti so sekciou financovania a rozpočtu MV SR a Úradom hraničnej a cudzineckej polície prebiehali paralelne intenzívne práce na revízii fondov EÚ (AMIF a BMVI) v súvislosti so zámerom Európskej komisie podporiť implementačné úsilie dodatočnými finančnými zdrojmi. Migračný úrad využil ponuku Európskej komisie a prostredníctvom nástroja technickej pomoci realizoval v spolupráci s Medzinárodnou organizáciou pre migráciu (IOM) projekt zameraný na prípravu Akčného plánu k praktickej implementácii prijatej Národnej stratégie Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie. Migračný úrad aktívne participoval na činnosti Platformy EUAA pre monitoring (Monitoring Network) a všetkých aktivitách súvisiacich s prípravou a vyhodnotením vykonaných pilotných projektov v súlade s prijatou metodológiou a programom pre rok 2025, ako aj so začatím príprav na spustenie riadneho monitorovacieho procesu v zmysle prijatého viacročného programu pre monitoring na roky 2026 – 2030. V zmysle viacročného programu bude azylový a prijímací systém SR podrobený monitoringu zo strany EÚ už v druhom polroku 2026, a to hneď po uplynutí implementačnej lehoty nových opatrení vyplývajúcich z Paktu o migrácii a azyle. Z toho dôvodu sa iniciovali a realizovali aj viaceré bilaterálne stretnutia s partnermi z Estónska a Holandska (pilotné krajiny monitoringu), ako aj s príslušnými zástupcami EUAA.³⁹

Na implementáciu Regionálneho plánu reakcie zriadil UNHCR na Slovensku v roku 2022 niekoľko tematických pracovných skupín a podskupín, ktorých sa zúčastňovali zástupcovia štátnych inštitúcií, mimovládnych a medzinárodných organizácií aj v roku 2025: *Koordináčné fórum pre utečencov – Východ (Refugee Coordination Forum – East)*, *Pracovná skupina pre ochranu a začlenenie (Protection and Inclusion Working Group)* (v rámci nej *Pracovná skupina pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi – Anti-Trafficking Task Force*, *Pracovná podskupina na ochranu detí – Child Protection Sub-Working Group*, *Pracovná podskupina pre začlenenie – Inclusion Sub-Working Group*), *Pracovná skupina pre finančnú podporu (Cash Working Group)*, *Pracovná skupina pre zdravie (Health Working Group)* (v rámci nej *Pracovná podskupina pre duševné zdravie a psychosociálnu podporu – Mental Health and Psychosocial Support MHPSS Sub-Working Group*), *Pracovná skupina pre riadenie informácií (Information Management Working Group)*, *Pracovná skupina na ochranu pred sexuálnym vykorisťovaním a zneužívaním (Protection from Sexual Exploitation and Abuse (PSEA) Task Force)* a *Pracovná skupina pre vzdelávanie (Education Working Group)*.⁴⁰ Od septembra 2025 sa zmenila štruktúra Koordináčného fóra pre utečencov tak, že pozostávalo z nasledujúcich piatich pracovných skupín:

39 Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

40 Úrad Vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR), *Operational Data Portal*, citované 28. apríla 2026.

- *Pracovná skupina pre zdravie, duševné zdravie a psychosociálnu podporu (Health & MHPSS Working Group)*, ktorá vznikla zlúčením Pracovnej skupiny pre zdravie a Pracovnej podskupiny MHPSS. Skupine spolupredsedia Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) a mimovládna organizácia Liga za duševné zdravie.
- *Pracovná skupina na ochranu pred sexuálnym vykorisťovaním a zneužívaním (PSEA Task Force)*, ktorej spolupredsedia UNHCR a Slovenské národné stredisko pre ľudské práva.
- *Pracovná skupina pre ochranu a inklúziu (Protection and Inclusion Working Group)*, ktorej spolupredsedia UNHCR, Liga za ľudské práva a Človek v ohrození, a do ktorej bola včlenená Pracovná podskupina pre inklúziu. V rámci tejto skupiny zároveň naďalej fungovala Pracovná skupina pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi, ktorú koordinuje IOM Slovensko.
- *Pracovná skupina pre vzdelávanie (Education Working Group)*, ktorej predsedá Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a mládeže SR.
- *Koordináčne fórum pre utečencov – Východ (Refugee Coordination Forum – East)*, ktorému spolupredsedia UNHCR a Okresný úrad Košice.⁴¹

2.3. Migrácia vo verejnom priestore a v médiách

Rok 2025 bol na Slovensku ovplyvnený viacerými paralelnými faktormi, ktoré sa v rôznej intenzite odzrkadľovali aj v mediálnom diskurze. Boli to najmä pokračujúce dôsledky vojny na Ukrajine a potreba integrácie odídencov v krajine, demografický pokles a nedostatok pracovnej sily, narastajúci počet zahraničných pracovníkov, nápor na technické a personálne kapacity cudzineckej polície, implementácia nového Paktu EÚ o migrácii a azyle a domáca polarizácia v migračných témach.⁴² Najvyšší kontrolný úrad vo svojej správe z apríla 2025 poukázal na chýbajúcu jasnú, merateľnú a koordinovanú integračnú politiku pre cudzincov v SR.⁴³ Táto správa rezonovala v médiách aj v odborných kruhoch, keďže spolu s nálezmi obsahovala aj odporúčania.⁴⁴ V roku 2025 sa na Slovensku neuskutočnili žiadne voľby na národnej ani regionálnej či európskej úrovni.

Na základe *Standard Eurobarometra* z jari 2025 bol postoj Slovákov k migrácii v roku 2025 skôr opatrný až rezervovaný, pričom migrácia nepatrila medzi najpálčivejšie problémy vnímané na národnej úrovni. Len 4 % respondentov na Slovensku uviedlo imigráciu medzi dvoma najdôležitejšími problémami, ktorým krajina čelí, čo je výrazne menej než priemer EÚ (14 %). Na úrovni Európskej únie je migrácia pre Slovákov o niečo viditeľnejšia, no stále sekundárna – 13 % Slovákov ju považovalo za jeden z hlavných problémov EÚ, oproti 18 % v EÚ ako celku. To naznačuje, že migrácia bola v myslení slovenskej verejnosti vnímaná skôr ako externá alebo európska otázka, nie ako bezprostredný domáci problém, a jej dôležitosť zaostávala za ekonomickými témami, cenami, bezpečnosťou či situáciou na Ukrajine. Zároveň však prieskum ukázal výraznú mieru solidarity Slovákov voči ľuďom utekajúcim pred vojnou na Ukrajine. Až 83 % respondentov na Slovensku súhlasilo s prijímaním ľudí utekajúcich pred vojnou do EÚ, čo je dokonca mierne nad priemerom EÚ (80 %). Podobne vysoká bola aj podpora finančnej a humanitárnej pomoci Ukrajine (77 %).⁴⁵

⁴¹ Úrad Vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR).

⁴² Netriedený monitoring médií Medzinárodnej organizácie pre migráciu (IOM) Slovensko za rok 2025.

⁴³ Najvyšší kontrolný úrad, Tlačové správy, *Bez jasného cieľa a merania výsledkov v integrácii cudzincov Slovensko prešlapáva na mieste*, 2025, citované 24. apríla 2026.

⁴⁴ STVR Správy, *V začleňovaní cudzincov do pracovného trhu je Slovensko na chvoste svetového rebríčka. Poukázal na to NKÚ, topky.sk, Bez cudzincov a migrantov to nepôjde: Slovensko zaspalo dobu, strácame šancu na ekonomický rast, tvrdí NKÚ*, <https://www.topky.sk/cl/10/3017245/Bez-cudzincov-a-migrantov-to-nepojde-Slovensko-zaspalo-dobu-stracame-sancu-na-ekonomicky-rast-tvrdi-NKU>, Kadlečíková, J., *Integrácia cudzincov je na Slovensku slabým miestom, hovoria už aj niektoré štátne inštitúcie*, In: Menšinová politika na Slovensku 2025/02, kapital-noviny.sk, *Dobré správy prichádzajú zdola*, 2025, citované 24. apríla 2026.

⁴⁵ Eurobarometer, *Standard Eurobarometer Spring 2025*, 2025, citované 24. apríla 2026.

Podľa prieskumu NMS Market Research z roku 2025 je migrácia a prístup k cudzincom jednou z kľúčových tém tzv. kultúrnej osi, ktorá odráža hodnotové nastavenie slovenskej spoločnosti. Výsledky ukázali, že dominantným postojom je skôr odmietanie alebo silná regulácia príchodu cudzincov, čo je súčasťou širšieho príklonu k tradičným hodnotám. Väčšina populácie sa prikláňa k názoru, že príchod cudzincov by mal byť obmedzovaný, a otvorenosť voči migrácii zostáva menšinovou pozíciou. Tento postoj nie je viazaný len na pravicové politické názory, ale je rozšírený naprieč spoločenskými skupinami a ideologickými smermi, čo naznačuje, že skepsa voči migrácii je na Slovensku pevne zakotveným kultúrnym postojom. Najvýraznejšie sa tento prístup prejavuje v najpočetnejšom segmente tzv. tradicionalistickej ľavice, ktorá tvorí približne 44 % populácie. Tento segment jednoznačne podporuje prísne pravidlá pre príchod cudzincov, pričom očakáva silnú úlohu štátu v regulácii migrácie. Pro-migračné postoje sa koncentrujú len v malých skupinách, najmä v segmente liberálnej pravej a čiastočne liberálnej ľavice, ktoré sú však početne slabé a politicky menej vplyvné. Významná je aj existencia názorového streda, ktorý v otázke migrácie nemá pevne vyhranený postoj, no skôr latentne inklinuje k opatrnosti. Celkovo tak prieskum ukazuje, že Slovensko je v otázke migrácie prevažne kultúrne konzervatívnou spoločnosťou, kde otvorenosť voči cudzincom predstavuje skôr výnimku než normu.⁴⁶

Výskum Infostatú potvrdil, že najzávažnejšími hrozbami je pre slovenskú verejnosť ekonomická nestabilita/kríza (86,2 % respondentov) a kybernetické útoky (81,4 %). Nasledovali dezinformácie a propaganda (76,1 %), epidémia alebo pandémia (73,5 %), klimatické zmeny a prírodné katastrofy (72,3 %). Nekontrolovaná migrácia je vnímaná ako závažná hrozba pre 69,6 % populácie. Slovenská verejnosť tiež najviac podporovala zamestnávanie cudzincov len na pozíciách, o ktoré nemajú záujem domáci obyvatelia (70 %). Zamestnávanie cudzincov na akýchkoľvek neobsadených pracovných pozíciách získalo oveľa nižšiu podporu verejnosti (55 %).⁴⁷

2.4. Výskum, publikácie a štatistiky o medzinárodnej migrácii na Slovensku

Výskumne sa v roku 2025 na Slovensku venovala migrácii štátnych príslušníkov tretích krajín pozornosť vo viacerých tematických oblastiach. Medzi výskumné publikácie alebo iné kratšie výstupy patrili napr. (v abecednom poradí):

- Analýza poskytovania sociálnych služieb cudzincom a cudzinkám vrátane utečencov a utečiek, 2025, CVEK.
- Displacement Tracking Matrix (séria publikácií), 2025, IOM.
- Evaluácia vládnych štipendií ako nástroja rozvojovej spolupráce SR v rokoch 2018 – 2024, 2025, Erudio.
- Ľudia z Ukrajiny na Slovensku: od prijatia k začleneniu. Spoločenská sonda ukrajinských migrantov a migrantiek na Slovensku, 2025, Slovenská akadémia vied.
- Migrácia, demografické zmeny a bezpečnosť: Úloha Slovenska pri formovaní budúcich politik (Migration, Demographic Shifts, and Security: Slovakia's Role in Shaping Policies Amid Emerging Challenges), 2025, Adapt Institute.

46 Nadácia Milana Šimečku, Politické postoje Slovákov: Sme ľavičiar s tradičnými hodnotami a sme.sk, Politické postoje na Slovensku: Väčšina vyznáva tradičné hodnoty a chce aktívny štát, 2025, citované 24. apríla 2026.

47 Infostat, Názory 2/2025 Súhrnná správa z prieskumov verejnej mienky realizovaných v mesiacoch máj až august 2025, 2025, citované 24. apríla 2026.

- Názory 2/2025 Súhrnná správa z prieskumov verejnej mienky realizovaných v mesiacoch máj až august 2025, 2025, Infostat – Inštitút informatiky a štatistiky.
- Pracovná migrácia v čase nedostatku pracovnej sily, 2025, EMN Slovensko, IOM.
- Právny rámec dočasnej ochrany: právna reakcia na hromadný prílev osôb v dôsledku ruskej agresie na Ukrajinu – Národná správa – Slovensko, 2025, Liga za ľudské práva.
- Príručka kvality (časť 1) Splnenie zákonných podmienok na poskytovanie sociálnych služieb na integráciu osôb s medzinárodnou ochranou, 2025, Slovenská humanitná rada.
- Príručka kvality (časť 2) Hlavné princípy a postupy poskytovania služieb integrácie pre osoby s medzinárodnou ochranou, 2025, Slovenská humanitná rada.
- Regional Refugee Response Plan 2025 – 2026, 2025, UNHCR.
- Správa o výsledku kontroly 2025: Integrovaná politika štátu, 2025, Najvyšší kontrolný úrad SR.
- Prehľad o azyle a migrácii v Slovenskej republike za rok 2024, 2025, EMN Slovensko, IOM.
- Rozmanitosť ako príležitosť – aktivity na začleňovanie cudzincov a cudziniiek na stredných školách, 2025, CVEK.
- Výzvy a príležitosti – integrácia mladých ľudí s migračným a utečeneckým pôvodom v Nórsku a na Slovensku, 2025, CVEK.
- Zlúčenie rodiny štátnych príslušníkov tretích krajín v EÚ: aktuálny stav právnej úpravy a praxe, EMN Slovensko, 2025, EMN Slovensko, IOM.

Štatistický úrad SR vydal v roku 2025 nasledovné publikácie:

- Zahraničné sťahovanie 2024 so základnými informáciami o výsledkoch zahraničnej migrácie v Slovenskej republike podľa európskych indikátorov. Publikácia poskytuje prehľad o stavoch obyvateľstva podľa štátneho občianstva a krajiny narodenia, tokoch migrantov podľa štátneho občianstva, krajiny narodenia, krajiny predchádzajúceho a nasledujúceho pobytu, o udelení štátneho občianstva SR cudzincom podľa predchádzajúceho štátneho občianstva a strate štátneho občianstva SR podľa nového štátneho občianstva.
- Pohyb obyvateľstva 2024 s výsledkami demografických procesov obyvateľstva (okrem sťahovania vnútorného a zahraničného aj štatistiky sobášnosti, rozvodovosti, pôrodnosti, potratovosti a úmrtnosti v Slovenskej republike). Podrobnejšie demografické údaje Štatistický úrad SR spracúva v ročnej periodicite v dvojazyčnej, slovensko-anglickej verzii publikácie Pohyb obyvateľstva v Slovenskej republike v roku 2024.⁴⁸

So zisteniami z niektorých vyššie spomínaných výskumov pracuje aj táto publikácia v jednotlivých tematických kapitolách.

⁴⁸ Štatistický úrad Slovenskej republiky.

Legálna migrácia

3.1. Štatistiky a trendy

Cudzinci na Slovensku

Kým od 50. rokov 20. storočia počet obyvateľov SR rástol, posledných šesť rokov krajina čelí poklesu populácie a to najmä pre prirodzený úbytok obyvateľstva a vyššiu emigráciu do zahraničia. Koncom roka 2025 žilo na Slovensku 5 409 407 obyvateľov, čo znamená medziročný pokles o vyše 10 000 ľudí, pričom ide o druhý najvýraznejší úbytok v histórii SR po roku 2021. Od vzniku SR počet prisťahovaných na trvalý pobyt vždy prevyšoval vystahovaných. Posledných päť rokov však už zahraničné sťahovanie nedokázalo kompenzovať pokles populácie z prirodzenému úbytku obyvateľstva, ako uvádzajú údaje Štatistického úradu SR.⁴⁹ K nepriaznivému demografickému trendu sa vyjadriло aj Združenie miest a obcí Slovenska, podľa ktorého tento úbytok vplýva na stabilitu regiónov a ekonomický vývoj krajiny v budúcnosti.⁵⁰

Počet cudzincov s platným pobytom z krajín EÚ a mimo EÚ žijúcich na Slovensku za posledných päť rokov stúpol na 360 440 a tvoria 6,66 % obyvateľov SR (pozri Tabuľku 1). V roku 2022 ich počet narástol skokovo o dve percentá najmä v dôsledku núteného vysídľovania pre vojnu na Ukrajine. Napriek tomuto nárastu však Slovensko dlhodobo patrí k európskym krajinám s najnižším

⁴⁹ Štatistický úrad Slovenskej republiky, *Demografický vývoj v roku 2025, 2026*, citované 29. apríla 2026.

⁵⁰ Pravda.sk, *Slovensko vymiera. Detí sa rodí menej ako cez vojnu, stabilitu miest ohrozuje aj rekordný odliv ľudí do zahraničia*, 2026, citované 29. apríla 2026.

počtom cudzincov. V roku 2024 ich na Slovensku žilo 337 140 (6,22 %), 311 406 (5,74 %) v roku 2023, 278 595 (5,13 %) v roku 2022 a 167 519 (3,08 %) v roku 2021.

Cudzinci s platným pobytom v SR v rokoch 2021 – 2025

Štátna príslušnosť	2021	2022	2023	2024	2025	Najpočetnejšie skupiny všetkých cudzincov v roku 2025	Najpočetnejšie skupiny štátnych príslušníkov tretích krajín v roku 2025
Občania EÚ/EHP	56 092	56 070	55 508	55 492	55 040	1. Ukrajina (212 245) 2. Srbsko (15 482) 3. Vietnam (12 536) 4. Česko (12 370) 5. Maďarsko (9 715)	1. Ukrajina (212 245) 2. Srbsko (15 482) 3. Vietnam (12 536) 4. Rusko (9 031) 5. India (8 040)
Štátni príslušníci tretích krajín	111 427	222 525	255 898	281 648	305 400		
Spolu (podiel na celkovej populácii SR)	167 519 (3,08 %)	278 595 (5,13 %)	311 406 (5,74 %)	337 140 (6,22 %)	360 440 (6,66 %)		

Zdroj: ÚHCP P PZ.

Za posledné štyri roky tvoria štátni príslušníci tretích krajín viac ako tri štvrtiny všetkých cudzincov na Slovensku, pričom v roku 2025 prvýkrát prekročili hranicu 300 000. Z 360 440 cudzincov s oprávneným pobytom na Slovensku v roku 2025 pochádzalo 305 400, teda viac ako tri štvrtiny (84,73 %) z krajín mimo EÚ/EHP. Štátni príslušníci tretích krajín tak v roku 2025 tvorili 5,65 % celkovej populácie Slovenska. Medzi najpočetnejšie štátne príslušnosti z krajín mimo EÚ patrili tradične Ukrajina (212 245), Srbsko (15 482), Vietnam (12 536), Rusko (9 031) a India (8 040), ktorá najmä pre pracovnú migráciu v počte predbehla oproti minulému roku Gruzínsko (pozri Tabuľku 1). Najviac cudzincov z krajín mimo EÚ (vyše jedna tretina) žila podobne ako v minulých rokoch v Bratislavskom kraji (pozri Tabuľku 2).

Najväčšou skupinou cudzincov na Slovensku sú tradične štátni príslušníci Ukrajiny. Pred vojnou na Ukrajine v roku 2022 tvorili Ukrajinci 1/3 (56 480 osôb) z celkového počtu cudzincov na Slovensku. Ku koncu roka 2022 ich počet vzrástol trojnásobne na 156 881, v rokoch 2023, 2024 a 2025 ich počet stúpol len mierne na 176 522, 197 004 a 212 245, čo znamená, že začali tvoriť viac ako 1/2 všetkých cudzincov žijúcich na Slovensku (56 % v roku 2022, 56,7 % v roku 2023, 58,4 % v roku 2024 a 58,88 % v roku 2025).⁵¹

Viac ako polovica prvých povolení na pobyt bola v roku 2025 vydaná z dôvodu platenej činnosti, pričom počet narástol na 18 583 zo 16 717 v roku 2024. Zvyšok tvorili prvé povolenia na pobyt z dôvodu vzdelávania a štúdia, kde nastal skokový nárast na 6 002 z 2 768 v roku 2024, z rodinných dôvodov (3 917) a iných dôvodov vrátane tolerovaného pobytu (17 972) (pozri Tabuľku 3). Najvyšší podiel na prvých povoleniach pri platených činnostiach v roku 2025 mal účel zamestnanie (45 % podiel), čím tesne prevýšil účel podnikanie (41 % podiel). V porovnaní s predchádzajúcim rokom nejde o žiadnu zmenu, nakoľko účel zamestnanie prevýšil účel podnikanie aj

⁵¹ Oboňová, S., Ulrichová, N.: *Prehľady EMN o azyle a migrácii v Slovenskej republike za roky 2021 – 2024*, Európska migračná sieť (EMN) Slovensko, IOM Slovensko, citované 29. apríla 2026.

v dôsledku legislatívnych zmien v zákone o pobyte cudzincov pri účele podnikanie s účinnosťou od 15. júla 2024. V tejto skupine pracovnej migrácie dominujú v roku 2025 cudzinci z Moldavska, nasledujú štátni príslušníci Indie, Uzbekistanu, Srbska, Kirgizska, Ukrajiny, Filipín, Gruzínska, Indonézie. Účel podnikania využívajú najmä štátni príslušníci Ukrajiny, Srbska, Gruzínska, Vietnamu a Severomacedónskej republiky. V kategórii vzdelávania a štúdia dominujú najmä štátni príslušníci Ukrajiny a v menšej miere štátni príslušníci Indie a Kazachstanu. Ide najmä o prechodný pobyt na účel štúdia v zmysle § 24 ods. 1 písm. b zákona č.404/2011 Z. z.⁵²

Pracovná migrácia

Legálna migrácia, keď na Slovensko prichádzajú cudzinci s oprávnením na pobyt za prácou, podnikaním, štúdiom a rodinou, tvorí hlavný komponent medzinárodnej migrácie do SR. Dlhodobou prioritou SR je saturovanie nedostatku pracovnej sily v krajine. Dopyt po pracovnej sile na Slovensku neutlmila ani pandémia COVID-19, ktorá vypukla v roku 2020, ani vojna na Ukrajine v roku 2022.⁵³

Na Slovensku dlhodobo dominuje migrácia za prácou a podnikaním. Od vstupu SR do EÚ sa počet zahraničných pracovníkov zvýšil viac než 30-násobne z 3 351 pracovníkov v roku 2004 na 112 935 pracovníkov na konci roka 2025, z ktorých 84 140 pochádzalo z krajín mimo EÚ. Na konci roka 2024 pripadal na 17 (17,4) pracovníkov zo Slovenska jeden zahraničný pracovník, pričom v roku 2025 tento pomer klesol na 16 (16,6).⁵⁴ Cudzinci sa počas posledných piatich rokov stali dôležitou súčasťou slovenského trhu práce, pričom v roku 2025 ich na Slovensku pracovalo historicky najviac.⁵⁵

Zahraniční pracovníci z krajín mimo EÚ pochádzali najmä z Ukrajiny (43 960), Indie (6 815), Srbska (5 784), Filipín (2 396) a Uzbekistanu (2 360) (pozri Tabuľku 4). Približne tretina cudzincov pracovala v Bratislavskom kraji, nasledoval Trnavský a Nitriansky. V roku 2025 stúpol počet pracujúcich cudzincov z krajín mimo EÚ medziročne prvýkrát o menej ako 10 000. Od roku 2016 (okrem pandemických rokov 2020 a 2021). Napriek tomu, že občania Ukrajiny stále tvoria viac ako polovicu zamestnancov tretích krajín, v roku 2025 došlo k ich miernemu poklesu. Zároveň sledujeme rastúci počet pracovníkov z ázijských krajín ako India, Filipíny a Uzbekistan.⁵⁶

Vojna na Ukrajine spôsobila značný nárast počtu žien – migrantiek z krajín mimo EÚ na pracovnom trhu SR. Kým v rokoch 2016 – 2021 tvorili štvrtinu všetkých zamestnaných cudzincov z krajín mimo EÚ (21,18 % – 27,24 %), koncom rokov 2023 – 2025 tvorili viac ako tretinu (približne 40 %). Najviac zamestnaných žien – migrantiek na slovenskom trhu práce dlhodobo pochádza z Ukrajiny a Srbska,⁵⁷ vojna na Ukrajine tento trend len posilnila.^{58 59}

52 Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

53 Oboňová, S., Ulrichová, N.: Prehľad EMN o azyle a migrácii v Slovenskej republike za rok 2024, Európska migračná sieť (EMN) Slovensko, IOM Slovensko, 2025, citované 13. marca 2026.

54 Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Výročné správy EMN o migrácii a azyle v Slovenskej republike za roky 2019 – 2024, citované 13. marca 2026.

55 Pravda.sk, Indov u nás pracuje už viac ako Čechov. Slovensko zaplavujú zahraniční zamestnanci, 2026, citované 29. apríla 2026.

56 Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Výročné správy EMN o migrácii a azyle v Slovenskej republike za roky 2019 – 2024, citované 13. marca 2026.

57 Oboňová, S., Integrácia žien-migrantiek v EÚ a Nórsku: politiky a opatrenia – príspevok SR, Európska migračná sieť (EMN) Slovensko, IOM Slovensko, 2022, a Výročné správy EMN o migrácii a azyle v Slovenskej republike za roky 2019 – 2023, citované 13. marca 2026.

58 Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Zamestnávanie cudzincov – štatistiky, údaje za roky 2016 – 2025 (tabuľky 1 a 11), citované 13. marca 2026.

59 Drozd, P., Oboňová, S., Pracovná migrácia v čase nedostatku pracovnej sily – príspevok SR, Európska migračná sieť (EMN) Slovensko, IOM Slovensko, 2024, citované 13. marca 2026.

Cudzinci zamestnaní v SR v rokoch 2021 – 2025

	2021	2022	2023	2024	2025	Najpočetnejšie skupiny všetkých cudzincov v roku 2025	Najpočetnejšie skupiny štátnych príslušníkov tretích krajín v roku 2025
Občania EÚ/ EHP (z toho ženy)	31 838 (8 915)	31 516 (9 013)	30 398 (8 824)	29 166 (8 761)	28 795 (8 439)	1. Ukrajina (43 960)	1. Ukrajina (43 960)
Štátni príslušníci tretích krajín (z toho ženy)	38 058 (11 566)	57 426 (26 028)	69 223 (31 254)	79 380 (33 076)	84 140 (32 737)	2. Maďarsko (7 639) 3. India (6 815) 4. Česko (6 485) 5. Srbsko (5 784)	2. India (6 815) 3. Srbsko (5 784) 4. Filipíny (2 396) 5. Uzbekistan (2 360)
Spolu (z toho ženy)	69 896 (20 481)	88 942 (35 041)	99 621 (40 078)	108 546 (41 837)	112 935 (41 176)		

Zdroj: Sociálna poisťovňa (jedinečné osoby pracujúce v priebehu roka s vymeriavacím základom vyšším ako 1 euro).

Firmám na Slovensku dlhodobo chýba viac ako stotisíc zamestnancov a tento trend sa bude podľa odborníkov zvyšovať. Vo verejnej diskusii preto opakovane zaznievala potreba uvoľniť pravidlá pre príchod pracovnej sily z krajín mimo EÚ, ako aj prijímať opatrenia na prilákanie Slovákov pracujúcich v zahraničí (v roku 2025 ich bolo asi 350 000).⁶⁰

Bez zahraničných zamestnancov by viaceré prevádzky, fabriky či logistické centrá fungovali s problémami, SR preto otvorila diskusiu o rozvoji nových regulovaných spôsobov pracovnej migrácie z krajín mimo EÚ v podobe bilaterálnych dohôd o pracovnej mobilite. Tému predstavilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v spolupráci s IOM ako koordinátorom EMN Slovensko na spoločnej konferencii *Mobilita pracovnej sily a jej udržateľnosť v praxi: Bilaterálne cesty k prosperujúcemu Slovensku*, ako aj na zasadnutí MEKOMIC⁶¹. Konferencia priniesla funkčné príklady a modely bilaterálnych spoluprác v pracovnej migrácii medzi členskými a nečlenskými krajinami EÚ.⁶²

3.2. Všeobecné legislatívne zmeny

Od 1. júla 2025 nadobudla účinnosť *novela zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov*⁶³, ktorej opatrenia sa týkali pracovnej migrácie, procesu prijímania žiadostí a dokladov potrebných k podaniu rôznych typov žiadostí o pobyt. Novela mala prispieť k zníženiu tlaku na preťažené oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru, zrýchleniu konaní o žiadostiach a obmedzeniu využívania prechodného pobytu na účel podnikania.⁶⁴ Novelou sa najmä:

⁶⁰ STVR Správy, Slovensko trpí nedostatkom pracovníkov. Firmy volajú po zjednodušení prijímania pracovnej sily zo zahraničia a The Slovak Spectator, Foreign workers become a pillar of Slovakia's labour market, 2026, citované 29. apríla 2026.

⁶¹ Európska migračná sieť (EMN) Slovensko, EMN Slovensko podporila stretnutie Medzirezortnej komisie pre oblasť pracovnej migrácie a integrácie cudzincov (MEKOMIC), 2025, citované 29. apríla 2026.

⁶² Európska migračná sieť (EMN) Slovensko, *Mobilita pracovníkov zo zahraničia: EMN Slovensko otvorila diskusiu o udržateľných bilaterálnych spoluprácach*, 2025, citované 29. apríla 2026.

⁶³ Zakonypreludi.sk, zákon č. 178/2025 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, citované 20. januára 2026.

⁶⁴ Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

- predĺžila dobu platnosti národného víza, ktoré sa udeľuje v súvislosti s podaním žiadosti na území SR z 90 na 120 dní, čím sa vytvoril dostatočný časový priestor na získanie termínu z rezervačného systému,
- zúžil rozsah dokladov prikladaných k žiadostiam (vypúšťa sa doklad o finančnom zabezpečení pobytu a fotografia),
- zaviedla možnosť vo vybraných prípadoch určiť iný útvar príslušný na prijatie žiadosti (ide najmä o žiadosti o registráciu práva pobytu občanov Únie, aby mali rovnaké možnosti ako štátni príslušníci tretích krajín podať si žiadosť na ktoromkoľvek oddelení cudzineckej polície), čím sa zefektívnil proces prijímania žiadostí,
- zaviedla povinnosť pre cudzinca používať elektronický rezervačný systém.⁶⁵

Ostatné zmeny sú uvedené nižšie v kapitole 3.3.3.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v roku 2025 začalo s prípravou nového zákona o platformovej práci, ktorým sa bude implementovať *smernica o zlepšení pracovných podmienok v oblasti práce pre platformy*⁶⁶. Smernica nenariaďuje, aby osoby pracujúce pre digitálne pracovné platformy alebo sprostredkovateľov (napr. flotila – taxislužby) museli byť automaticky zamestnancami, ale zavádza nový nástroj, tzv. vyvrátenú právnú domnienku. Podľa smernice, ak sa zistia skutočnosti, ktoré naznačujú riadenie a kontrolu v súlade s vnútroštátnym právom, aplikuje sa právna domnienka existencie pracovnoprávného vzťahu. Zamestnávateľom môže byť digitálna pracovná platforma, ako aj sprostredkovateľ (flotila). Cieľom takejto legislatívy je chrániť pracovníkov a zlepšiť pracovné podmienky pri algoritmickej riadení vrátane uplatňovania kolektívneho vyjednávania, zlepšiť právnú istotu a dosiahnuť rovnaké podmienky medzi digitálnymi pracovnými platformami a offline poskytovateľmi služieb. Uvedenou legislatívou sa predpokladá zlepšenie zabezpečenia účinných kontrol a inšpekcií platformovej práce. Táto legislatíva sa dotkne aj štátnych príslušníkov tretích krajín.⁶⁷

V novembri 2025 sa ukončil národný projekt Ministerstva vnútra SR *Elektronizácia procesov udeľovania povolení na pobyt*⁶⁸, ktorý bol financovaný z Fondu pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF). Hlavným cieľom projektu bol nákup serverov a nevyhnutnej softvérovej licencie spolu s inštaláciou a konfiguráciou. Projekt bol rozdelený na dve časti: nákup hardvérovej časti, realizovaný z programu AMIF, a softvérovej časti, ktorá sa financovala z Plánu obnovy a odolnosti SR. Obe časti sa navzájom dopĺňali a naplnili cieľ projektu. Cieľom bolo nastavenie nových procesov a modernizácia informačného systému, čo viedlo k cielenému zberu údajov o migrantoch s povolením na pobyt v SR. Prepojením systémov došlo k modernizácii informačného systému verejnej správy a k efektívnejšej výmene informácií medzi štátnymi orgánmi. Zavedenie možnosti online plnenia úloh tiež znížilo byrokratickú záťaž. Zavedenie interoperability medzi IS ECU a národnými a nadnárodnými systémami zvýšilo úroveň bezpečnosti, pretože každý žiadateľ začal byť automaticky kontrolovaný v príslušných registroch podľa osobných a biometrických údajov. Niektoré procesy oddelenia cudzineckej polície sa optimalizovali, zefektívnilo sa a elektronizovali (vrátane elektronizácie služieb pri podávaní žiadostí a komunikácie so žiadateľom). Implemen-

65 Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru a Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko, *Zmeny v zákone o pobyte cudzincov od 1.7.2025!*, 2025, citované 19. januára 2026.

66 Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2831 z 23. októbra 2024 o zlepšení pracovných podmienok v oblasti práce pre platformy.

67 Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

68 Kód projektu: 408010B119. Trvanie projektu: 10/2024 – 11/2025. Zazmluvnená suma: 2 000 000,00 €. ITMS21+, *Detail projektu Elektronizácia procesov udeľovania povolení na pobyt*, citované 20. januára 2026.

tovali sa koncové služby, ktoré zabezpečia jednoduchý prístup k službám cudzineckej polície pre všetkých dotknutých žiadateľov a tzv. povinné osoby.⁶⁹

V roku 2025 SR pripravovala úpravy a rozšírenie Národného vízového informačného systému (NVIS), ktorým sa má v roku 2026 dosiahnuť skrátenie predvízového procesu pre študentov, výskumníkov alebo iné skupiny migrantov (pozri kapitolu 9.4.).⁷⁰

3.3. Pracovná migrácia

Rok 2025 bol pre Slovensko historicky významný z hľadiska pracovnej migrácie. Slovenský trh práce sa dostal do bodu, keď sa zahraniční pracovníci stali nevyhnutnou súčasťou fungovania ekonomiky, najmä pre prehlbujúci sa demografický úbytok a nedostatok domácej pracovnej sily. V septembri 2025 na Slovensku pracovalo približne 135 000 zahraničných pracovníkov, čo je najvyšší počet v histórii SR, keď zahraniční pracovníci tvorili takmer 7 % celkovej zamestnanosti (zhruba dve tretiny pochádzalo z krajín mimo EÚ).⁷¹ Na porovnanie, v roku 2020 pracovalo na Slovensku približne 65-tisíc cudzincov, čo znamená, že za päť rokov sa ich počet viac než zdvojnásobil.⁷² Aj vďaka systému národných víz v záujme SR sa Slovensko za posledných päť rokov stalo cieľovou krajinou pracovnej migrácie s rastúcim podielom zahraničných pracovníkov z ázijských krajín (najmä India, Filipíny, Vietnam, Uzbekistan, Nepál).⁷³ Systém však stále nedosahuje požadovanú úroveň v oblasti integrácie⁷⁴, kontroly a ochrany práv migrantov.

Národná stratégia pre riadenie azylu a migrácie 2025 – 2030 označuje legálne prijímanie migrantov na trh práce za jeden z nástrojov riešenia nedostatku pracovnej sily. Reflektuje aktuálne potreby slovenského trhu práce, kde je významný počet neobsadených pracovných miest a očakávaný pokles počtu pracujúcich do roku 2030. Stratégia preto spomína mechanizmy, ktoré môžu zlepšiť využitie pracovnej sily štátnych príslušníkov tretích krajín ako jednu z možností doplnenia chýbajúcej pracovnej sily.⁷⁵ Hoci stratégia neobsahuje konkrétne opatrenia súvisiace s pracovnou mobilitou, SR počíta s ich rozpracovaním v rámci iných politík s presahom na pracovnú mobilitu migrantov z krajín mimo EÚ. *Akčný plán*, ktorého príprava sa začala v roku 2025, bude obsahovať merateľné opatrenia na zamestnávanie migrantov a ich integráciu do pracovného života.⁷⁶

V roku 2025 bola opätovne sformovaná *Medzirezortná komisia pre oblasť pracovnej migrácie a integrácie cudzincov (MEKOMIC)* pri Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Jej prvé zasadnutie sa konalo 12. novembra 2025 v Bratislave v nadväznosti na národnú konferenciu EMN *Mobilita pracovnej sily a jej udržateľnosť v praxi: Bilaterálne cesty k prosperujúcemu Slovensku* (pozri kapitolu 3.1.). MEKOMIC je poradným orgánom ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v oblasti pracovnej mobility cudzincov a ich integrácie na trh práce v Slovenskej republike, ktorý plánuje zohrávať významnú úlohu pri formovaní politík Slovenska v oblasti integrácie cudzincov a pracovnej mobility vrátane bilaterálnych spoluprác.⁷⁷

⁶⁹ Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru a odbor zahraničnej pomoci Sekcie financovania a rozpočtu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

⁷⁰ Výskumná a inovačná autorita (VAIA).

⁷¹ The Slovak Spectator, *Foreign workers become a pillar of Slovakia's labour market*, 2026, citované 21. apríla 2026.

⁷² Pravda.sk, *Indov u nás pracuje už viac ako Čechov. Slovensko zaplavujú zahraniční zamestnanci*, 2026, citované 21. apríla 2026.

⁷³ The Slovak Spectator, *Foreign workers become a pillar of Slovakia's labour market*, 2026, citované 21. apríla 2026.

⁷⁴ Najvyšší kontrolný úrad, Tlačové správy, *Bez jasného cieľa a merania výsledkov v integrácii cudzincov Slovensko prešlapáva na mieste*, 2025, citované 21. apríla 2026.

⁷⁵ Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

⁷⁶ Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

⁷⁷ Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

3.3.1. Národné víza v záujme Slovenskej republiky

Národné víza udeľované v záujme Slovenskej republiky sú nástrojom riadeného prístupu vybraných skupín štátnych príslušníkov tretích krajín na územie SR, pričom jednotlivé schémy sú viazané na konkrétne účely pobytu a často aj na stanovené kvóty, prípadne konkrétne štátne príslušnosti žiadateľov. V roku 2025 bol najvyšší počet víz udelený v kategórii vodičov, najmä štátnym príslušníkom Indie a Uzbekistanu; pri niektorých oprávnených krajinách (a ich štátnych príslušníkoch), ako sú Arménsko, Gruzínsko alebo Bosna a Hercegovina, neboli udelené žiadne víza (pozri Tabuľku 5).

Schéma národných víz pre vysokokvalifikovaných cudzincov je zameraná na prilákanie zahraničných talentov, najmä osôb s vysokoškolským vzdelaním alebo s profilom zodpovedajúcim zamestnaniam s vysokou pridanou hodnotou. Víza možno udeliť na účel hľadania zamestnania alebo na základe pracovnej zmluvy s konkrétnym zamestnávateľom. Ide o jedinú formu oprávnenia, ktorá umožňuje odborníkom a zahraničným pracovníkom prísť na Slovensko bez preukázania pracovnej príležitosti alebo iného účelu a hľadať si vhodnú pracovnú príležitosť priamo na Slovensku. Údaje za rok 2025 ukazujú nízky záujem zo strany štátnych príslušníkov krajín OECD; žiadosti boli zaznamenané len v jednotkových počtoch. Najviac víz bolo udelených občanom Indie, Číny a Ruska. Celková kvóta 3 000 osôb bola naplnená len približne na 4 %.

Osobitnou kategóriou sú národné víza umožňujúce vnútropodnikový presun zamestnancov z podniku zahraničnej osoby mimo územia SR do podniku tej istej zahraničnej osoby na území SR. V roku 2025 bolo v tejto kategórii evidovaných 163 zamestnancov a 51 rodinných príslušníkov, čo zároveň odlišuje túto schému tým, že umožňuje aj príchod rodinných príslušníkov. Najčastejšie išlo o štátnych príslušníkov Číny, Ruska a Indie; z krajín OECD sa objavili len ojedinelé prípady zo Spojeného kráľovstva, USA, Kórejskej republiky, Izraela a Japonska.

Národné víza sa udeľujú aj v súvislosti s internacionalizáciou vysokého školstva, a to najmä cudzincom, ktorí získali vybrané štipendiá. V tejto kategórii dominujú štátni príslušníci Turecka a Uzbekistanu, pričom zastúpenie majú aj Pakistan, Kazachstan, Indonézia, Afganistan, Sudán, Keňa a Etiópia. Zo štátov OECD je evidovaných niekoľko žiadostí z USA.

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že väčšina národných víz udeľovaných v záujme Slovenskej republiky je viazaná na kvóty, ktoré sa v roku 2025 v jednotlivých kategóriách nenaplnili. Najvyšší dopyt bol zaznamenaný pri vízach pre vodičov, ale ani v tomto prípade sa kvóta nevyužila v plnom rozsahu. Z hľadiska štruktúry žiadateľov je Slovensko najatraktívnejšie pre štátnych príslušníkov Indie, Ruska a ďalších postsovietskych krajín, zatiaľ čo záujem osôb z krajín OECD zostáva prevažne marginálny.⁷⁸

3.3.2. Bilaterálne dohody súvisiace s pracovnou migráciou

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v roku 2025 na Slovensku iniciovalo diskusiu o udržateľných bilaterálnych spoluprákach, ktoré budú reagovať na nedostatok pracovnej sily v kľúčových sektoroch prostredníctvom regulovaných, predvídateľných a vzájomne prospešných bilaterálnych dohôd s krajinami mimo Európskej únie. Tému predstavila národná konferencia Európskej migračnej siete (EMN) Slovensko *Mobilita pracovnej sily a jej udržateľnosť*

⁷⁸ Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

v praxi: *Bilaterálne cesty k prosperujúcemu Slovensku*, ktorá sa konala v Bratislave 11. novembra 2025.⁷⁹ Konferencia priniesla funkčné príklady a modely bilaterálnych spoluprác v pracovnej migrácii medzi členskými a nečlenskými krajinami EÚ, ktoré mohli byť v kontexte Slovenskej republiky podnetom na ďalšie odborné diskusie a úvahy. Podujatie bolo súčasťou hľadania riešení v pretrvávajúcom nedostatku pracovnej sily v Slovenskej republike.⁸⁰

*Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a kabinetom ministrov Ukrajiny o spolupráci a výmene informácií v oblasti pracovnej mobility*⁸¹ nadobudla platnosť 17. októbra 2025. Dohoda sa zameriava na rozvoj spolupráce pri výmene informácií v oblastiach spoločných záujmov, zameranej na oblasti práce, (kontroly) zamestnávania a pracovnej mobility. Má tak zabezpečiť ochranu práv a záujmov pracovníkov štátov oboch zmluvných strán a snaží sa o potlačenie nelegálneho zamestnávania občanov štátov oboch zmluvných strán.⁸²

Iné dohody sa týkali vízovej schémy na podporu obchodných vzťahov a rozvoj investícií (pozri 9.4.).

3.3.3. Zmeny pre jednotlivé kategórie pracovných migrantov

Vysokokvalifikovaní migranti v rámci spoločnosti z krajín mimo EÚ

SR v tomto smere v roku 2025 neprijala žiadnu zásadnú legislatívu ani opatrenia. Pokračovala v udeľovaní národných víz aj pre túto skupinu pracovných migrantov (pozri kapitolu 3.3.1.).

SR začala od 1. júla 2025 udeľovať národné víza v súvislosti s podporou obchodných vzťahov a rozvojom investícií medzi Čínskou ľudovou republikou a Slovenskou republikou.⁸³ Toto národné vízum sa udeľuje na čas trvania zamestnania štátneho príslušníka Čínskej ľudovej republiky, najviac na jeden rok. Právnou úpravou sa umožnilo udeľovanie národného víza na účel výkonu zamestnania, ktoré súvisí s realizáciou investičného zámeru alebo významnej investície z dôvodu záujmu Slovenskej republiky štátnym príslušníkom Čínskej ľudovej republiky, ktorí sú zamestnancami vybraných investorov. Možnosť tieto národné víza udeliť spolu v počte najviac 1 000 v kalendárnom roku s tým, že pre konkrétnu osobu je ich možné udeliť len jedenkrát (nie je možné opätovné udelenie). Nastavenie parametrov udeľovania národných víz po skúsenostiach z aplikácie z iných nariadení vlády (napr. č. 113/2023 Z. z. alebo č. 383/2023 Z. z.) vychádza tiež z potreby zabezpečenia ochrany pracovnej sily zo zahraničia, a to jej umiestnením u etablovaného zamestnávateľa (investora) bez indikácie možného porušenia sociálnej ochrany zamestnanca.⁸⁴

(Nízko)kvalifikovaní migranti

Nariadenie vlády SR prijaté v roku 2025⁸⁵ umožní udelenie národného víza na účel zamestnania aj v roku 2026 štátnym príslušníkom vybraných tretích krajín, ktorí budú zamestnaní ako vodiči

⁷⁹ Európska migračná sieť (EMN) Slovensko, *Mobilita pracovníkov zo zahraničia: EMN Slovensko otvorila diskusiu o udržateľných bilaterálnych spoluprácach*, 2025, citované 28. januára 2026.

⁸⁰ Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

⁸¹ Slov-lex.sk, *Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky*, citované 13. februára 2026.

⁸² Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

⁸³ Slov-lex.sk, *Nariadenie vlády SR 160/2025 Z. z. z 18. júna 2025 o záujme Slovenskej republiky udeliť národné vízum vybraným skupinám štátnych príslušníkov Čínskej ľudovej republiky v súvislosti s podporou obchodných vzťahov a rozvojom investícií medzi Čínskou ľudovou republikou a Slovenskou republikou*, citované 29. januára 2026.

⁸⁴ Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

⁸⁵ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 404/2025 Z. z., ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 113/2023 Z. z. o záujme Slovenskej republiky udeliť národné vízum vybraným skupinám štátnych príslušníkov tretích krajín.

autobusu (zamestnanie 8331001) alebo vodiči ťažkého nákladného vozidla, a kamióna v medzinárodnej doprave [zamestnanie 8332006], spolu v počte najviac 5 000 udelených národných víz. Inštitút národných víz umožnil zrýchlený a zjednodušený prístup štátnych príslušníkov tretích krajín na trh práce, výrazne pomáha slovenským dopravcom, špeciálne v situácii, v ktorej sa slovenský pracovný trh nachádza. Sektor cestnej dopravy dlhodobo zápasí s nedostatkom pracovnej sily, a to najmä u profesionálnych vodičov nákladných vozidiel a autobusov. Z toho dôvodu sú dopravcovia nútení hľadať pracovnú silu v tretích krajinách. K úprave sa pristupuje aj z dôvodu, že na vydanie Osvedčenia vodiča pre medzinárodnú nákladnú cestnú dopravu v prenájme alebo za úhradu podľa licencie Spoločenstva pre štátneho príslušníka tretej krajiny je potrebné predložiť jeho doklad o pobyte na území SR.⁸⁶

Sezónni pracovníci

Nové migračné pravidlá a stratégie ovplyvnili v roku 2025 aj sezónnu migráciu pracovnej sily z krajín mimo EÚ, ktorá je relevantná pre Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Reforma systému víz a povolení nemala vplyv na základnú definíciu sezónnej práce⁸⁷ a môže zvýšiť stabilitu pracovnej sily v slovenskom agrosectore, ktorý často využíva migrantov najmä pri sezónnych a nízko kvalifikovaných prácach (ako zber úrody, ošetrovateľské práce pri chove zvierat, spracovanie poľnohospodárskych produktov).⁸⁸ Predĺžilo sa obdobie, na ktoré sa udeľuje prechodný pobyt na účel sezónneho zamestnania, zo 180 dní na najviac 240 dní počas 12 po sebe nasledujúcich mesiacov *zákonom* č. 151/2025 Z. z.⁸⁹ s účinnosťou od 1. septembra 2025. K uvedenej zmene došlo z dôvodu požiadavky niektorých podnikateľských subjektov.⁹⁰

Rozšíril sa tiež zoznam odvetví sezónnych zamestnaní o skladové a pomocné činnosti v doprave a poštové služby a služby kuriérov vyhláškou MPSVR SR č. 337/2025. Zmenu iniciovala požiadavka niektorých subjektov podnikajúcich v uvedených oblastiach a nárast objemu týchto činností.⁹¹

Samostatne zárobkovo činné osoby a iné druhy podnikania

Od júla 2025 SR zaviedla:

- kvóty na prijatie žiadostí o udelenie prechodného pobytu na účel podnikania (na základe požiadavky Ministerstva hospodárstva SR). Výrazné zníženie počtu žiadostí prispieva k odbúraní administratívy na oddeleniach cudzineckej polície Policajného zboru (kvóty boli ustanovené nariadením vlády),
- povinnosť pre cudzinca podať žiadosť o udelenie prechodného pobytu na účel podnikania iba na zastupiteľskom úrade SR. V týchto prípadoch nie je možné určiť teritoriálnu výnimku na podanie žiadosti.

⁸⁶ Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

⁸⁷ Sezónna práca má v migračnom režime vlastné pravidlá, a tie neboli v roku 2025 redukované či zlúčené so štandardnou pracovnou migráciou. Pre migrantov z tretích krajín, ktorí prichádzajú za sezónnou prácou, platili v SR v roku 2025 tieto hlavné režimy:

1. Krátkodobá sezónna práca (do 90 dní) – potrebujú pracovné povolenie pre sezónnu prácu a zvyčajne aj schengenské vízum pre sezónnu prácu, ak je to potrebné podľa vízovej povinnosti. Pracovné povolenie je vydávané úradom práce a platí maximálne 90 dní počas 12 po sebe nasledujúcich mesiacov.

2. Dlhšia sezónna práca (90 – 180 dní) – povolená len na základe prechodného pobytu na účel sezónneho zamestnania, zamestnávateľ musí predtým získať potvrdenie o možnosti obsadiť voľné miesto.

⁸⁸ Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky.

⁸⁹ Zákon č. 151/2025 Z. z. sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁹⁰ Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

⁹¹ Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

- možnosť podania žiadosti o udelenie prechodného pobytu na účel podnikania na území SR až po dvoch rokoch pobytu na inom účele pobytu.

Zmeny sa týkajú predchádzajúceho trendu využívania tohto spôsobu legálneho vstupu na územie SR, resp. do schengenského priestoru s cieľom ďalšej už neregulárnej migrácie.⁹²

3.4. Študenti a výskumníci

Ministerstvo školstva pripravilo *talentovú štipendijnú schému*, cez ktorú v akademickom roku 2025/2026 získalo štipendiá 1 012 domácich študentov (*Študujem doma, Slovensko ma odmení*⁹³) a 32 študentov zo zahraničia⁹⁴. Štipendijná schéma je financovaná z Programu Slovensko⁹⁵ v rámci národného projektu *Poskytovanie štipendií pre talentovaných domácich a zahraničných študentov za účelom ich štúdia na vysokých školách v SR*⁹⁶ (všetky kraje okrem Bratislavského kraja) a dofinancovaná zo štátneho rozpočtu (Bratislavský kraj). Nadväzuje na poskytovanie štipendií talentovaným študentom z Plánu obnovy a odolnosti SR, ktoré prebiehalo v rokoch 2022 až 2024. Aktuálne financovanie je zabezpečené od roku 2025 do konca roka 2029.⁹⁷ Cieľom je podporiť udržanie a lákanie talentovaných študentov pre štúdium na slovenských vysokých školách a prispieť tak k zníženiu odlivu mozgov do zahraničia a k väčšiemu príchodu talentu zo zahraničia, a to prostredníctvom udeľovania talentových štipendií.⁹⁸

SR v roku 2025 riešila potrebu zvýšiť efektivitu, rýchlosť a dostupnosť procesu uznávania vzdelania pre záujemcov o štúdium na Slovensku. Od 1. marca 2025 sa proces uznávania dokladov na pokračovanie v štúdiu a iné účely stal podľa ministerstva školstva jednoduchším a rýchlejšim. Študenti s predchádzajúcim vzdelaním z vybraných štátov, ktorí majú záujem o štúdium na Slovensku, si tzv. doložku o uznaní vzdelania⁹⁹ vybavujú cez online databázu na špecializovanom portáli ministerstva (<https://uznavanie.minedu.sk/navigador/>). Nový digitálny systém priniesol zjednodušenie procesu, skrátenie lehôt a úsporu správnych poplatkov pre absolventov z EÚ a krajín mimo EÚ.¹⁰⁰

SR v roku 2025 aktualizovala web www.ukrajina.minedu.sk, ktorý obsahuje informácie o vzdelávaní detí a žiakov z Ukrajiny na Slovensku z pohľadu rodiča, učiteľa a riaditeľa školy (pozri kapitolu 5).¹⁰¹

Vládne a iné štipendiá

V roku 2025 vláda SR financovala náklady na celkovo 358 štipendistov, z ktorých 119 pochádzalo z krajín zasiahnutých ozbrojeným konfliktom, resp. z krajín pôvodu nútenej migrácie. Štipendiá

92 Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru a Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko, *Zmeny v zákone o pobyte cudzincov od 1.7.2025!*, 2025, citované 19. januára 2026.

93 Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky, *Študujem doma, Slovensko ma odmení*, citované 26. januára 2026.

94 Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky, *Študujem doma, Slovensko ma odmení*, citované 13. februára 2026.

95 Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky, *Slovensko meníme k lepšiemu vďaka eurofondom z Programu Slovensko*, citované 28. januára 2026.

96 Kód projektu: 401101C957. Trvanie projektu: 1. 1. 2025 – 31. 12. 2029. Finančný príspevok: 38 257 895,29 €. Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky, *Poskytovanie štipendií pre talentovaných domácich a zahraničných študentov za účelom ich štúdia na vysokých školách v SR*, citované 28. januára 2026.

97 Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky, *Žiadosti o talentové štipendiá „Študujem doma, Slovensko ma odmení“ sú vyhodnotené*, 2025, citované 26. januára 2026.

98 Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky.

99 Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky, *Informácie k použitiu uznávacej doložky*, citované 26. januára 2026.

100 Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky.

101 Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky.

boli poskytnuté najmä študentom z Ukrajiny (39), Afganistanu (18), Palestíny (15), Libanonu (14), Sýrie (13), Sudánu (8), Etiópie (8) a Iraku (4).¹⁰²

3.5. Zlúčenie rodiny

SR v roku 2025 neprijala žiadnu novú legislatívu ani politiky, ktoré by sa týkali zlúčenia rodiny v kontexte štátnych príslušníkov tretích krajín.¹⁰³

3.6. Zamedzenie sociálnemu dampingu a znižovaniu pracovných štandardov

Na Slovensku sa v roku 2025 poukazovalo na prípady vykorisťovania a nekalých praktík voči zahraničným pracovníkom, pričom tieto skutočnosti potvrdzujú štátne orgány SR, inštitúcie EÚ aj medzinárodné organizácie. Nešlo o ojedinelé incidenty, ale o dlhodobý sledovaný jav, ktorý sa v kontexte rastúceho počtu zahraničných pracovníkov stal výraznejším.¹⁰⁴ O praxi pri zamestnávaní, integrácii a ochrane zahraničných pracovníkov z krajín mimo EÚ štátne inštitúcie a orgány diskutovali vo februári 2025 aj na okrúhlym stole EMN Slovensko.¹⁰⁵

V roku 2025 nadobudlo účinnosť viacero zmien *zákona o inšpekcii práce*¹⁰⁶, ktoré mali vplyv na proces inšpekcie práce a tým aj určitý vplyv na oblasť pracovných podmienok štátnych príslušníkov tretích krajín alebo oblasť rovnosti pri ich zaobchádzaní. Ako jednu z najvýznamnejších zmien účinných v roku 2025 možno hodnotiť zmeny týkajúce sa predpokladov pre odbornú spôsobilosť generálneho riaditeľa Národného inšpektorátu práce, riaditeľov inšpektorátov práce, zmeny týkajúce sa lehôt pre ukončenie výkonu inšpekcie práce a zmenu v spôsobe počítania lehoty v správnom konaní pri ukladaní pokút za porušenie právnych predpisov.

Novelizácia zákona o inšpekcii práce¹⁰⁷ taktiež sprísnila pokuty za nelegálne zamestnávanie (§ 19)¹⁰⁸ s účinnosťou od 1. januára 2026:

- V prípade jednej nelegálne zamestnávanej osoby sa suma pokuty zvýšila z minimálnej sumy 2 000 eur na sumu najmenej 4 000 eur a za nelegálne zamestnávanie dvoch a viacerých osôb zo sumy 5 000 eur na sumu najmenej 8 000 eur.
- Zároveň sa v tomto prípade zaviedlo pravidlo, ak do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty budú na bankový účet uvedený v tomto rozhodnutí pripísané dve tretiny z uloženej výšky pokuty, pokuta sa považuje za uhradenú v plnej výške. Inak povedané, zníži sa výška uloženej pokuty za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania o jednu tretinu z pôvodnej pokuty, ak sa včasne uhradia jej dve tretiny.

¹⁰² Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky.

¹⁰³ Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

¹⁰⁴ Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

¹⁰⁵ Európska migračná sieť (EMN) Slovensko, *EMN Slovensko podporilo diskusiu o aplikačnej praxi pri zamestnávaní, integrácii a ochrane štátnych príslušníkov tretích krajín*, 2025, citované 29. apríla 2026.

¹⁰⁶ Zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹⁰⁷ Zákonom č. 261/2025 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s konsolidáciou verejných financií, ktorým došlo k novelizácii § 19 zákona č. 125/2006 Z. z.

¹⁰⁸ Sankcie (pokuty) za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania.

šlo o iniciatívny návrh Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR v súlade s *Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky na roky 2023 – 2027*, ako aj konsolidáciou verejných financií.¹⁰⁹

3.7. Sčítanie obyvateľov vrátane cudzincov

26. novembra 2025 bolo v EÚ prijaté nové nariadenie o európskej štatistike obyvateľstva, domov a bytov¹¹⁰. Cieľom nariadenia je harmonizovať zber a poskytovanie údajov o obyvateľstve v celej EÚ pre lepšie porovnanie a analýzu populácie a zabezpečiť spoľahlivú a porovnateľnú demografickú informáciu, ktorá je kľúčová pre politické rozhodovanie a prognózy.¹¹¹ EÚ sa tým presunulo od tradičného desaťročného cenzu ku kontinuálnemu systému populačnej štatistiky, založenému najmä na administratívnych registroch – tento prístup SR uplatnila pri sčítaní obyvateľov v roku 2021. Nariadenie však prinesie vyššie nároky na kvalitu, integráciu a častejšiu aktualizáciu registrov, s potenciálne výrazným prínosom pre plánovanie, regionálny rozvoj a politické rozhodovanie. Nové štatistiky umožnia napr. presnejšie sledovať reálnu prítomnosť cudzincov na území SR a oddeliť „administratívny pobyt“ od skutočného usadenia sa.¹¹²

Štatistický úrad SR v roku 2025 v súvislosti s vyššie uvedeným novým nariadením a prípravou analyzoval možné varianty realizácie sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2031, ktoré umožnia získať požadované štatistické informácie o stave spoločnosti, o jej demografických, sociálno-ekonomických a kultúrnych štruktúrach, o bývaní a o domácnostiach. Bola spracovaná štúdia *SODB 2031 – Alternatívne riešenia*, ktorá vygenerovala spektrum realizovateľných variantov pre zber údajov počas sčítania, ktoré nie sú viazané na súčasný stav, a ktorých uskutočniteľnosť a efektívnosť sa bude posudzovať v ďalších fázach. Po určení variantu zberu údajov budú následne vypracované ďalšie súčasti projektu sčítania, t. j. metodika, zoznam zisťovaných premenných, legislatíva, propagácia a komunikácia, IT infraštruktúra, spôsob spracovania, diseminácia a pod.¹¹³

3.8. Informácie o možnostiach a podmienkach legálnej migrácie

Informácie štátnym príslušníkom tretích krajín v roku 2025 poskytovali štátne inštitúcie (v prípade odídencom aj niektoré samosprávy), ako aj medzinárodné organizácie a občiansky sektor. Aj v roku 2025 boli hlavným zdrojom informácií o možnostiach a podmienkach legálnej migrácie oddelenia cudzineckej polície, ktoré prechádzali náročným procesom digitalizácie služieb. Na oddeleniach cudzineckej polície SR bolo v roku 2025 vybavených 109 444 klientov, ktorí sa objednali cez elektronický systém. Okrem oddelení cudzineckej polície v roku 2025 poskytovali odídencom informácie a ďalšie služby aj tzv. tranzitné centrá, ktoré štát zriadil po vypuknutí vojny na Ukrajine na viacerých miestach Slovenska.¹¹⁴ Novým prvkom na vybraných oddeleniach cudzineckej polície (Bratislava, Žilina, Košice) bolo právne a integračné poradenstvo centier služieb cudzincom, ktoré v SR vznikli na záver roka 2024 pre vysokokvalifikovaných migrantov a ich

¹⁰⁹ Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

¹¹⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/2458 o európskej štatistike obyvateľstva, domov a bytov, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 862/2007 o štatistike Spoločenstva o migrácii a medzinárodnej ochrane, a ktorým sa zrušujú nariadenia (ES) č. 763/2008 o sčítaní obyvateľov, domov a bytov a nariadenie (EÚ) č. 1260/2013 o európskej demografickej štatistike.

¹¹¹ Štatistický úrad Slovenskej republiky.

¹¹² Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

¹¹³ Štatistický úrad Slovenskej republiky.

¹¹⁴ Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

rodiny, navrátilcov a vysokoškolských študentov zo zahraničia. Tieto služby v roku 2025 využilo 2 983 klientov.¹¹⁵

Od roku 2025 ÚHCP P PZ zmenil spôsob práce s telefonickými a e-mailovými žiadosťami o informácie týkajúcich sa ich agendy tak, aby sa poskytovanie informácií čo najviac centralizovalo na riadiacej úrovni a odbremenili sa tým výkonné útvary. Cez projekt AMIF¹¹⁶ sa vytvorili dodatočné personálne kapacity a nové priestory, ktoré od roku 2025 poskytujú informácie o zákone o pobyte cudzincov (napr. pôsobnosť orgánov verejnej moci v oblasti víz, podmienky vstupu cudzincov na územie SR, podmienky vycestovania cudzincov z územia SR, podmienky pobytu, vydávanie dokladov pre cudzincov, administratívne vyhostenie a zákaz vstupu, zaistenie, práva a povinnosti osôb pri kontrole hraníc a pri pobyte, priestupky a iné správne delikty na úseku kontroly hraníc a pobytu) a iné témy patriace do vecnej pôsobnosti ÚHCP P PZ. V praxi sú cieľovou skupinou najmä cudzinci, občania SR, organizácie a inštitúcie na národnej a medzinárodnej úrovni, organizácie tretieho sektora, médiá, organizačné útvary MV SR a P PZ.¹¹⁷

Ministerstvo vnútra SR v spolupráci s Úradom podpredsedu vlády pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku plánuje v roku 2026 vytvoriť online platformu, ktorej cieľom bude:

- znížiť informačnú bariéru pre štátnych príslušníkov tretích krajín a občanov EÚ pred príchodom na Slovensko tým, že ich portál prevedie administratívnym procesom a poskytne im informácie o Slovensku,
- odbremeniť oddelenia cudzineckej polície od poskytovania informácií k povinným prílohám v konaniach o udelenie prechodného pobytu,
- zjednodušiť kontrolu dokladov pred samotným podaním žiadosti.¹¹⁸

Ostatné iniciatívy týkajúce sa poskytovania informácií sa v roku 2025 týkali integrácie migrantov žijúcich na Slovensku, konkrétne pobytovej agendy a individuálneho poradenstva a vzdelávacieho systému (pozri kapitolu 7).¹¹⁹

¹¹⁵ Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

¹¹⁶ Názov projektu: Poskytovanie informácií AMIF 2021 – 2027, kód projektu: FVZ-2024-AMIF-SC2-A6-V10, Trvanie projektu: júl 2024 – december 2029. Finančná výška projektu: 1 154 000 EUR.

¹¹⁷ ITMS21+, [Detail projektu Poskytovanie informácií AMIF 2021-2027](#), citované 29. apríla 2026.

¹¹⁸ Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

¹¹⁹ Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

Medzinárodná ochrana

4.1. Štatistiky a trendy

V porovnaní s celoeurópskym priemerom SR dlhodobo eviduje nízke počty žiadostí o azyl a udelených foriem medzinárodnej ochrany. Za posledných päť rokov sa tento trend nezmenil: v rokoch 2021 – 2025 boli počty žiadostí o azyl v rozmedzí 160 – 550 ročne, počty udelených azylov v rozmedzí 20 – 40 a počty poskytnutých doplnkových ochrán v rozmedzí 10 – 50. Medzi žiadateľmi o azyl za posledných päť rokov prevládajú najmä štátni príslušníci z Afganistanu, Maroka, Turecka, Bangladéša, Alžírsk a Bieloruska, pričom od vypuknutia vojny na Ukrajine sa medzi žiadateľmi vo vyššom počte začali objavovať aj štátni príslušníci Ukrajiny a Ruska: zo 416 žiadostí v roku 2023 a 547 v roku 2022 patrilo spolu 186 ľuďom, ktorí utiekli na územie SR z Ukrajiny, a 40 štátnym príslušníkom Ruskej federácie. V roku 2024 ani 2025 sa takýto scenár nezopakoval: pre vojnu na Ukrajine SR evidovala za oba roky spolu 52 žiadostí o azyl od štátnych príslušníkov Ukrajiny a 11 od štátnych príslušníkov Ruska (pozri Tabuľku 15).¹²⁰ Ľudia utekajúci z Ukrajiny využívali na zotrvanie v krajine a prístup k službám primárne dočasné útočisko (pozri kapitolu 5).

Pokles žiadostí o azyl v SR pretrval aj v roku 2025 – zo 163 žiadostí (131 prvých a 32 opakovaných žiadostí) boli medzi najčastejšími krajinami pôvodu Ukrajina (40), Afganistan (21), Bielorusko

¹²⁰ Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Štatistická správa migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky – rok 2024 a Štatistická správa migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky – rok 2025, citované 19. marca 2026.

(14), Rusko (11) a Sýria (8) (pozri Tabuľku 14). Maloletí bez sprievodu podali na území SR v roku 2025 šesť žiadostí o azyl, všetci pochádzali z Afganistanu (pozri Tabuľku 22).¹²¹

Azyl v roku 2025 udelila SR spolu 41 osobám najmä z Bieloruska a Afganistanu podobne ako rok predtým. Doplnkovú ochranu poskytla SR 32 osobám, z ktorých bola väčšina z Ukrajiny, Afganistanu a Sýrie. Negatívne rozhodnutia SR vydala v 54 prípadoch. Nárast zastavených konaní z predchádzajúcich rokov sa v roku 2024 ani 2025 nezopakoval – došlo k výraznému poklesu z vyše 300 zastavených konaní v rokoch 2022 a 2023 na 58 v roku 2024 a 55 v roku 2025 (pozri Tabuľku 14).¹²²

SR každoročne udeľuje 20 – 30 štátnych občianstiev pre ľudí, ktorí na Slovensku majú medzinárodnú ochranu (azyl alebo doplnkovú ochranu). V roku 2022 SR udelila občianstvo 27 osobám, v roku 2023 22 osobám, v roku 2024 13 osobám a v roku 2025 24 osobám (pozri kapitolu 8).

SR za posledných päťročných obdobie nepresídlila ani nerelokovala na ani cez svoje územie žiadne osoby s potrebou medzinárodnej ochrany (pozri Tabuľky 16, 17, 18).¹²³

Žiadosti o azyl a medzinárodná ochrana v SR v rokoch 2021 – 2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Žiadatelia o azyl (z toho prvé žiadosti)	370 (330)	547 (503)	416 (377)	165 (141)	163 (131)
Udelený azyl	29	23	37	41	41
Poskytnutá doplnková ochrana	13	48	43	22	32
Udelené štátne občianstvo osobám s medzinárodnou ochranou	10	27	22	13	24

Zdroj: MÚ MV SR (medzinárodná ochrana) a SVS MV SR (občianstvo).

4.2. Národné politiky a legislatíva

Nová *Národná stratégia Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie*¹²⁴ z júna 2025 (pozri kapitolu 2.1.) rozpracovala strategické ciele a opatrenia aj pre oblasť medzinárodnej ochrany. Stratégia sa v oblasti medzinárodnej ochrany venuje najmä opatreniam, ktoré súvisia so:

- zavedením nového systému preverovania a konania na hraniciach,
- zabezpečením vysokej kvality, konzistentnosti a efektívnosti konania o medzinárodnej ochrane,
- zabezpečením udržateľného prijímacieho systému,

¹²¹ Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, *Štatistická správa migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky – rok 2025*, citované 19. marca 2026.

¹²² Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, *Štatistická správa migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky – rok 2025*, citované 19. marca 2026.

¹²³ Oboňová, S., Ulrichová, N.: *Prehľady EMN o azyle a migrácii v Slovenskej republike za roky 2021 – 2024*, Európska migračná sieť (EMN) Slovensko, IOM Slovensko, 2002 – 2025, citované 19. marca 2026.

¹²⁴ Úrad vlády Slovenskej republiky, *Národná stratégia Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie*, 2025, citované 21. januára 2026.

- vytvorením podmienok na včasnú integráciu,
- pripravenosťou pre prípad nepredvídaných udalostí v oblasti medzinárodnej ochrany v prípade zvýšeného počtu osôb žiadajúcich o medzinárodnú ochranu,
- posilnením interných procesov vrátane ich digitalizácie, ako aj posilnením IT systémov a personálnych kapacít.¹²⁵

Dňa 8. apríla 2025 bol ministrom vnútra SR prijatý *Národný plán Slovenskej republiky pre prípad nepredvídaných udalostí v oblasti medzinárodnej ochrany*. Plán sa zameriava na zabezpečenie dostatočných prijímacích kapacít, ako aj procesných kapacít na realizáciu azylového konania v súlade s medzinárodnými štandardmi v prípade situácie neprimeraného tlaku alebo krízovej situácie spočívajúcej v masívnom príchode osôb žiadajúcich o medzinárodnú ochranu na území SR. Slovenská republika doteraz nedisponovala podobným plánom pre oblasť medzinárodnej ochrany. Dokument má neverejný charakter a podnetom na jeho prijatie bol Pakt EÚ o migrácii a azyly, resp. *smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1346 zo 14. mája 2024, ktorou sa stanovujú normy pre príjem žiadateľov o medzinárodnú ochranu*.¹²⁶

V roku 2025 bol v legislatívnom procese¹²⁷ *návrh zákona o medzinárodnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov*, ktorý sa v októbri 2025 predložil do medzirezortného pripomienkového konania a nadobudne účinnosť od 12. júna 2026. Nový zákon nahradí súčasný zákon č. 480/2002 Z. z. o azyly a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Zákon o azyly platil v SR od roku 2002.¹²⁸ Ide o rozsiahlu úpravu v oblasti medzinárodnej ochrany na Slovensku, ktorá implementuje a transponuje právne akty EÚ prijatých v rámci Reformy azylovej a migračnej politiky (zjednodušene nazývaná ako Pakt EÚ o migrácii a azyly). Nový zákon o medzinárodnej ochrane tak bude reflektovať požiadavky vyplývajúce z prijatia Reformy azylovej a migračnej politiky.¹²⁹

Od 1. júla 2025 má maloletý bez sprievodu právo na právnu pomoc prostredníctvom Centra právnej pomoci, ak požiadal o poskytnutie právnej pomoci v azylovej veci sám alebo prostredníctvom súdom ustanoveného opatrovníka a nemá svojho zástupcu na konanie, v ktorom žiada o poskytnutie právnej pomoci. Táto legislatívna zmena priniesla do praxe doposiaľ absentujúce právne zastúpenie maloletých bez sprievodu už v prvom stupni azylového konania prostredníctvom poskytnutia právneho zastúpenia maloletého žiadateľa o udelenie azylu až do právoplatného ukončenia konania v azylovej veci (pozri kapitolu 6.1.).¹³⁰ Jedna z najvýznamnejších aktivít SR priamo zameraných na maloletých bez sprievodu, či už žiadajú o medzinárodnú ochranu alebo nie, bolo v roku 2025 vyhlásenie nového národného projektu AMIF *Podpora integrácie a výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pre maloletých bez sprievodu v Slovenskej republike* (pozri kapitolu 6.1.).¹³¹

¹²⁵ Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

¹²⁶ Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

¹²⁷ Slov-lex.sk, *Návrh zákona o medzinárodnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov LP/2025/505*, citované 21. januára 2026.

¹²⁸ Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Tlačové správy, *Ministerstvo vnútra pripravilo nový predpis o medzinárodnej ochrane, ktorý nahradí súčasný azylový zákon*, 2026, citované 21. januára 2026.

¹²⁹ Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

¹³⁰ Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

¹³¹ Mapa partnerstva, *Detail výzvy Podpora integrácie a výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pre maloletých bez sprievodu*, citované 13. marca 2026.

4.3. Prijímanie a starostlivosť o žiadateľov o azyl

Migračný úrad Ministerstva vnútra SR sa v roku 2025 venoval situácii žiadateľov o medzinárodnú ochranu a odídencom, ktorí sú umiestnení v azylových zariadeniach a majú vážne zdravotné problémy. Azylové zariadenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zriadené v pôsobnosti migračného úradu nie sú zariadeniami sociálnych služieb (s vhodným vybavením a špecializovaným sociálnym či zdravotným personálom) pre žiadateľov o udelenie azylu, resp. medzinárodnú ochranu, ktorí potrebujú konkrétne špecializované zdravotné alebo sociálne služby vzhľadom na svoj zdravotný stav. To isté platí pre niektoré osoby s dočasným útočiskom, teda odídencom, ktorí majú iný status, ako je medzinárodná ochrana, a sú umiestnení v azylových zariadeniach na Slovensku v dôsledku svojej zraniteľnej situácie. Žiadatelia o medzinárodnú ochranu nemajú verejné zdravotné poistenie ako občania SR a podľa platnej legislatívy ani nárok na prijatie do zariadení sociálnych služieb. V decembri 2025 preto migračný úrad prostredníctvom siete EMN Slovensko inicioval diskusiu štátnych inštitúcií, samospráv a pomáhajúcich organizácií o tom, ako by sa dal zlepšiť systém starostlivosti o túto skupinu zraniteľných migrantov. Využil na to aj odpovede iných členských štátov EÚ¹³² na ad-hoc otázku, ktoré zozbierala EMN Slovensko.¹³³

Migračný úrad MV SR vnímal obmedzený prístup žiadateľov o udelenie azylu, ktorí sa nachádzajú mimo azylových zariadení (na dlhodobých priepustkách alebo majú platné povolenie na pobyt na území SR), k odborným službám, informáciám a poradenstvu. S finančnou podporou EÚ¹³⁴ preto začal poskytovať odborné služby aj žiadateľom o udelenie azylu ubytovaným mimo azylových zariadení po celom Slovensku prostredníctvom tzv. *mobilného tímu*¹³⁵, a to od apríla 2025. Členovia tímu poskytovali psychologické poradenstvo a intervencie, služby kultúrnej mediácie, sociálne poradenstvo, vrátane informácií pre lepšiu orientáciu v azylovom konaní, na trhu práce, o kultúrnych reáliách a pod. Okrem webovej stránky bol o službách mobilného tímu k dispozícii leták v slovenčine¹³⁶ a ruštine¹³⁷.¹³⁸

Migračný úrad MV SR v roku 2025 pracoval na spôsobe, ako čo najefektívnejšie sprístupniť a vymieňať informácie medzi príslušnými pracovníkmi migračného úradu MV SR o zraniteľnosti a osobitných potrebách u jednotlivých žiadateľov o udelenie azylu. V rámci národného informačného systému migrácie a medzinárodnej ochrany IS MIGRA (spoločného pre ÚHCP P PZ a MÚ MV SR) sa preto vytvoril priestor s limitovaným prístupom, ktorý sa venuje identifikovanej a posúdenej zraniteľnosti, ako aj osobitným potrebám žiadateľov o udelenie azylu vrátane možného vplyvu na prijímacie podmienky a procedurálne záruky. Došlo aj k zrušeniu málo využívaných prijímacích centier migračného úradu na letisku v Košiciach a na letisku v Poprade.

V roku 2025 sa podobne ako v predchádzajúcich rokoch v SR realizovali viaceré projekty pre žiadateľov o medzinárodnú ochranu, a to najmä s podporou európskeho fondu AMIF. Išlo o kombináciu štátnych projektov migračného úradu MV SR, národných projektov a implementačných projektov mimovládnych organizácií, ktoré zabezpečovali doplnkové služby, starostlivosť a integráciu.¹³⁹

¹³² Európska migračná sieť (EMN), *Ad-hoc query on 2025.40 care of international protection applicants & beneficiaries of temporary protection in asylum facilities with serious health condition*, 2025, citované 21. januára 2026.

¹³³ Európska migračná sieť (EMN) Slovensko, *Ako zlepšiť starostlivosť o cudzincov v azylových zariadeniach s vážnymi zdravotnými problémami? EMN Slovensko iniciovala diskusiu štátnych inštitúcií, samospráv a pomáhajúcich organizácií*, citované 21. januára 2026.

¹³⁴ Národný projekt AMIF „Pomoc a podpora“, *Migračný úrad MV SR sa aktuálne podieľa na nasledujúcich projektoch*, citované 21. januára 2026. Kód NFP408010A439. Obdobie trvania: december 2024 – november 2029.

¹³⁵ Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, *Mobilný tím pre žiadateľov o udelenie azylu*, citované 21. januára 2026.

¹³⁶ Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, *Mobilný tím – vaša cesta, naše poslanie* (leták), citované 21. januára 2026.

¹³⁷ Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, *Mobilný tím – vaša cesta, naše poslanie* (leták), citované 21. januára 2026.

¹³⁸ Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

¹³⁹ Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, *Aktuálne projekty*, citované 13. marca 2026.

4.4. Integrácia osôb s udelenou medzinárodnou ochranou

Podobne ako pri žiadateľoch o azyl, potreby azylantov a osôb s poskytnutou doplnkovou ochranou v roku 2025 na Slovensku zastrešovali pokračujúce viacročné projekty financované z európskeho fondu AMIF, ktoré implementoval štát alebo neziskový sektor. Prebiehajúce projekty sa týkali sociálnej, ekonomickej a komunitnej integrácie.¹⁴⁰

V roku 2025 sa SR nezapojila do žiadnych európskych alebo bilaterálnych relokačných aktivít (pozri Tabuľku 16). Rovnako SR nerealizovala žiadny presídľovací alebo iný program prijímania utečencov z krajín mimo EÚ (pozri Tabuľku 17) ani špeciálny humanitárny transfer utečencov cez svoje územie (pozri Tabuľku 18).¹⁴¹

V roku 2025 pokračovala SR v realizácii dublinských transferov do štátov uplatňujúcich dublinské nariadenie, ak boli zaslané dožiadania o prevzatie alebo o prijatie späť dožiadaným členským štátom akceptované a rozhodnutia boli vykonateľné v súlade s platnou slovenskou legislatívou. V 46 prípadoch došlo k odovzdaniu osôb na územie SR na ďalšie konanie, a to predovšetkým z Nemecka, Nórska, Rakúska a Švédska. SR zo svojho územia odovzdala 23 osôb do zodpovedných členských štátov, a to najmä do Nemecka, Švédska, Bulharska, Česka a Rakúska.¹⁴²

4.5. Spolupráca s krajinami EÚ a mimo EÚ

Spolupráca s agentúrami EÚ a členskými štátmi EÚ

V súvislosti s prípravou na implementáciu Paktu o migrácii a azyle MÚ MV SR v roku 2025 realizoval množstvo opatrení a participoval na pracovných stretnutiach so zástupcami Európskej komisie a Agentúry Európskej únie pre azyl (EUAA) vrátane Platformy EUAA pre monitoring (Monitoring Network). V zmysle viacročného programu pre monitoring na roky 2026 – 2030 bude azylový a prijímací systém SR podrobený monitoringu zo strany EÚ v druhom polroku 2026, a to hneď po uplynutí implementačnej lehoty nových opatrení vyplývajúcich z Paktu o migrácii a azyle. Z toho dôvodu sa iniciovali a uskutočnili aj viaceré bilaterálne stretnutia vrátane so zástupcami z Estónska a Holandska (pilotné krajiny monitoringu). V spolupráci s Českou republikou prebehlo bilaterálne školenie rozhodovateľov, tentoraz k EUAA modulu zameranému na posudzovanie a vyhodnocovanie dôkazov v azylovom konaní. Spoločného školenia sa zúčastnilo 8 českých a 8 slovenských rozhodovateľov.

Dňa 22. – 23. októbra 2025 sa uskutočnil workshop „Proti radikalizácii“, ktorý nasledoval po stretnutí kontaktných bodov platformy V4 Migration Crisis Response Mechanism (MCRM). Workshopu sa zúčastnili okrem účastníkov platformy MCRM aj ďalší účastníci z Česka, Poľska, Maďarska, Bosny a Hercegoviny, ako aj zástupca Univerzity Komenského v Bratislave a účastníci Protiteroristickej centrály Prezídia Policajného zboru.

V roku 2025 SR realizovala 12 vyslaní expertov migračného úradu, a to konkrétne 3 vyslania na Cyprus v expertných profiloch: expert na registráciu a expert na príjem, 2 vyslania do Bulharska

¹⁴⁰ Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, *Aktuálne projekty*, citované 13. marca 2026.

¹⁴¹ SR mohla od roku 2009 vykonávať v spolupráci s UNHCR a IOM špeciálny humanitárny transfer utečencov. Posledná trilaterálna Dohoda medzi vládou SR, UNHCR a IOM o humanitárnom transfere utečencov, ktorí potrebujú medzinárodnú ochranu cez SR, bola uzatvorená 18. novembra 2015 a nebola obnovená.

¹⁴² Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

v expertných profiloch: expert na poskytovanie informácií o azyle a expert na zraniteľnosť, 5 vyslaní do Talianska v expertnom profile: expert na Dublinské nariadenie, 1 vyslanie do Nemecka v expertnom profile: expert na Dublinské nariadenie, 1 vyslanie do Rumunska v expertnom profile: expert na registráciu.

MÚ MV SR je národným kontaktným bodom pre školenia EUAA. V rámci budovania kapacít sa v roku 2025 na školiace aktivity EUAA zaregistrovalo spolu 88 účastníkov, z toho 59 zamestnancov migračného úradu, 12 zamestnancov úradu hraničnej a cudzineckej polície a 17 pracovníkov partnerských mimovládnych organizácií pôsobiach prevažne v príjme. Účastníci školiacich aktivít EUAA sa zúčastnili na kurzoch a moduloch organizovaných priamo agentúrou EUAA alebo školenia absolvovali v rámci národných školení s využitím EUAA modulov. V danom roku bolo zorganizovaných spolu 5 národných školení, a to konkrétne v moduloch: Uplatňovanie vylučovacích klauzúl pre osoby, ktoré si nezaslúžia medzinárodnú ochranu, Práca s tlmočníkom, Úvod do zraniteľnosti, Úvod do komunikácie pre pracovníkov v oblasti azylu a prijímania a Úvod do etických a profesionálnych noriem. Okrem toho sa uskutočnilo aj tzv. regionálne školenie so spoluúčasťou azylových pracovníkov MV ČR, a to v EUAA module Hodnotenie dôkazov. Špeciálny modul EUAA pre trénerov absolvovali dvaja zamestnanci migračného úradu.¹⁴³

Spolupráca s krajinami mimo EÚ

Vzhľadom na personálne a finančné kapacity bolo v roku 2025 zapojenie do aktivít alebo projektov s krajinami mimo EÚ obmedzené.

Začiatkom roka 2025 sa MÚ MV SR rozhodol zapojiť do Regionálneho projektu ochrany pre južné susedstvo (RPSN) Agentúry Európskej únie pre azyl (EUAA), ktorý prebieha v rokoch 2024 – 2029. Tento projekt je zameraný na budovanie kapacít v oblasti migrácie a azylu partnerských krajín severnej Afriky (Egypt, Líbya, Alžírsko, Tunisko, Maroko, Mauritánia) prostredníctvom tréningov a workshopov v spolupráci s EUAA. Samotné tréningové aktivity, workshopy a študijné návštevy budú prebiehať v rokoch 2026 – 2029.

V dňoch 26. – 27. novembra 2025 sa na Malte uskutočnila Konferencia pri príležitosti oficiálneho spustenia Regionálneho projektu ochrany EUAA pre južné susedstvo, na ktorej bol prítomný zástupca MÚ MV SR.¹⁴⁴

O integrácii osôb s udelenou medzinárodnou ochranou a aktivitách na zvyšovanie povedomia o nútenej/neregulárnej migrácii sa dočítate v kapitole 7. Legislatívne zmeny, opatrenia a aktivity na riešenie situácie ľudí utekajúcich pred vojnou na Ukrajine a tých, ktorí získali status odídencu, sú uvedené v kapitole 5.

¹⁴³ Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

¹⁴⁴ Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Dočasné útočisko a iné opatrenia v reakcii na príchod ľudí utekajúcich pred vojnou na Ukrajine

5.1. Štatistiky

V roku 2025 bol počet vstupov z Ukrajiny na približne rovnakej úrovni ako v rokoch 2023 a 2024. V roku 2025 SR zaznamenala z Ukrajiny 992 377 vstupov, v roku 2024 to bolo 993 882 vstupov a v roku 2023 977 227 vstupov (pozri Tabuľku 19). Takisto bol v rokoch 2023 – 2025 aj počet výstupov zo SR na Ukrajinu na pomerne rovnakej úrovni. V roku 2023 to bolo 1 037 946 výstupov, v roku 2024 1 086 657 výstupov a v roku 2025 SR zaznamenala 1 156 303 výstupov (pozri Tabuľku 20).¹⁴⁵

V roku 2025 požiadalo o dočasné útočisko 17 313 osôb, čo predstavuje klesajúci trend od roku 2022, keď v roku 2024 o dočasné útočisko požiadalo 26 743 osôb, v roku 2023 to bolo 30 180 osôb a v roku 2022 to bolo 104 764 osôb (pozri Tabuľku 21). K 31. 12. 2025¹⁴⁶ SR eviduje celkovo 139 640 cudzincov na platnom tolerovanom pobyte s účelom dočasné útočisko.¹⁴⁷

¹⁴⁵ Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

¹⁴⁶ Od 1. marca 2022.

¹⁴⁷ Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

Občania Ukrajiny predstavovali najpočetnejšiu skupinu cudzincov na Slovensku aj pred vojnou na Ukrajine, čo sa v číslach prirodzene prejavuje vo všetkých oblastiach integrácie vrátane škôl a vzdelávania. Občania Ukrajiny (pozri Tabuľku 8) predstavujú v školskom systéme SR absolútne najpočetnejšiu skupinu cudzincov vo všetkých stupňoch škôl (materské, základné, stredné aj vysoké). V roku 2021 bolo v školskom systéme SR 8 595 cudzincov (vrátane občanov EÚ), pričom v roku 2022 bol počet cudzincov (vrátane občanov EÚ) 19 385, z čoho bolo 13 607 občanov Ukrajiny. V roku 2023 to bolo už 42 469 cudzincov (vrátane občanov EÚ), z ktorých viac ako 58 % pochádzalo z Ukrajiny. V roku 2024 tento počet opäť narástol, ale už len miernejšie a to na 48 238 cudzincov (vrátane občanov EÚ), z ktorých viac ako 61 % pochádzalo z Ukrajiny. V roku 2025 došlo opätovne k nárastu cudzincov (vrátane občanov EÚ) v školskom systéme SR a to na 54 206 osôb, z čoho bolo 63 % občanov Ukrajiny.¹⁴⁸

5.2. Politiky a legislatíva

Oproti roku 2024 nenastali v roku 2025 také rozsiahle legislatívne zmeny, ktoré by mali vplyv na pobyt a život odídencom z Ukrajiny. V roku 2025 sa života odídencom týkali najmä legislatívne zmeny v oblasti školstva, prípadne ubytovania a sú podrobnejšie opísané v kapitolách nižšie.

5.3. Právne postavenie

Poskytovanie dočasného útočiska sa na základe uznesenia vlády SR č. 185 zo 16. marca 2022 automaticky predĺžilo do 4. marca 2026.

Od 15. decembra 2024, s plným efektom od roku 2025, sa odídencom začali vydávať na tri roky identifikačné karty vo formáte plastovej karty ako doklad o pobyte.

Odídenci si naďalej môžu aktualizovať aj papierové dokumenty prostredníctvom online služby (potvrdenie o dočasnom útočisku vo formáte A4 papierového dokumentu), ak taký majú a nevybavili si ešte plastovú identifikačnú kartu.

Žiadosť o dočasné útočisko je možné podať na ktoromkoľvek oddelení cudzineckej polície, bez ohľadu na plánované miesto pobytu žiadateľa.¹⁴⁹

5.4. Opatrenia v rámci implementácie smernice o dočasnom útočisku – prístup k právam

5.4.1. Prístup k ubytovaniu

V roku 2025 nastala ďalšia zmena v dĺžke poskytovania príspevku za ubytovanie odídencom a zároveň sa skrátila lehota, počas ktorej môže byť odídenec ubytovaný v azylovom zariadení. Zmeny sa netýkali zraniteľných osôb, ktoré sú osobitne stanovené pre poskytovanie príspevku a pre možnosť ubytovania v azylovom zariadení.

¹⁴⁸ Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky.

¹⁴⁹ Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

S cieľom motivovať odídencov k skoršej integrácii do pracovného a spoločenského života sa na základe nariadenia vlády SR č. 36/2025 Z. z.¹⁵⁰ (ktoré mení pôvodné nariadenie č. 151/2024 Z. z.) s účinnosťou od 1. marca 2025 skrátila doba poskytovania príspevku Ministerstvom vnútra SR, ktorý MV SR poskytuje prostredníctvom obce za ubytovanie odídencov, zo 120 na 60 dní. Zmena sa netýka poskytovania ubytovania zraniteľným osobám, medzi ktoré patria: príjemcovia pomoci v hmotnej núdzi, osoby so závažným zdravotným postihnutím, osoby staršie ako 65 rokov, rodičia a osoby starajúce sa o dieťa do 5 rokov veku, deti do 5 rokov veku. Výška príspevku zostáva nezmenená pre všetkých.^{151, 152}

Zároveň sa s účinnosťou od 1. marca 2025 skrátila lehota, počas ktorej môže byť odídenec ubytovaný v azylovom zariadení z najviac 120 dní na najviac 60 dní od prvého poskytnutia dočasného útočiska na území Slovenskej republiky.¹⁵³ Takéto časové obmedzenie sa nevzťahuje na zraniteľné osoby (ktoré dosiahli vek 65 rokov, sú osamelými rodičmi, ktorí sa starajú o dieťa do piatich rokov veku alebo fyzickou osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa do piatich rokov veku na základe rozhodnutia súdu a takéto ich dieťa do piatich rokov veku), ktoré sú na tento účel uvedené v zákona o azyle.^{154, 155}

V súvislosti s poskytovaním príspevku za ubytovanie odídencov bol na základe nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 151/2024 a s účinnosťou od 1. marca 2025 zavedený legislatívny mechanizmus umožňujúci refundáciu nákladov vynaložených obcami na poskytovanie ubytovania zraniteľným príjemcom dočasného útočiska. Mechanizmus jasnejšie vymedzil rozdelenie zodpovedností medzi národnou a miestnou úrovňou, pričom obce pôsobia ako priami poskytovatelia služieb, zatiaľ čo štát zabezpečuje financovanie. Tým sa posilnila úloha obcí ako kľúčových aktérov pri zabezpečovaní relevantného ubytovania pre zraniteľné skupiny odídencov.¹⁵⁶

5.4.2. Prístup k zdravotnej starostlivosti

V oblasti prístupu k zdravotnej starostlivosti nedošlo v roku 2025 k žiadnym zásadným zmenám.¹⁵⁷

5.4.3. Prístup k sociálnej podpore

V oblasti prístupu k sociálnej podpore nedošlo v roku 2025 k žiadnym zásadným zmenám.¹⁵⁸

S cieľom pokryť základné potreby zraniteľných osôb z radov odídencov v zimných mesiacoch realizovala IOM Slovensko vo štvrtom štvrtroku 2025 cielený program finančnej pomoci, ktorý podporil viac ako 530 domácností (917 osôb). Program bol vypracovaný v koordinácii s UNHCR a ďalšími partnermi, v súlade s národným humanitárnym rámcom. Oprávnené domácnosti boli podporené jednorazovou platbou 150 eur na osobu (maximálne 400 eur na rodinu) na pokrytie základných potrieb, ako je vykurovanie, potraviny, oblečenie a lieky. Pomoc bola obmedzená na osoby pred-

¹⁵⁰ Nariadenia vlády SR č. 36/2025 Z. z., citované 19. marca 2026.

¹⁵¹ Výška príspevku pre ubytovanie v bytovom priestore je 5 eur za jednu noc bez ohľadu na vek ubytovanej osoby. Výška príspevku za ubytovanie v nebytovom priestore sa upravila na 6 eur za jednu noc bez ohľadu na vek ubytovanej osoby. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, [Informácie k príspevku za ubytovanie cudzinca podľa zákona o medzinárodnej ochrane](#), citované 19. marca 2026.

¹⁵² Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

¹⁵³ Zákon č. 342/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o pobyte cudzincov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon o azyle.

¹⁵⁴ Zákon č. 480/2002 o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov, citované 19. marca 2026.

¹⁵⁵ Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

¹⁵⁶ Únia miest Slovenska.

¹⁵⁷ Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

¹⁵⁸ Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

tým registrované na UNHCR v rámci programu Cash for Protection (2024 – 2025) a na domácnosti s osobami vo veku nad 60 rokov so zdravotnými alebo inými špecifickými potrebami.¹⁵⁹

5.4.4. Prístup k vzdelávaniu

V roku 2025 boli prijaté viaceré zmeny školského¹⁶⁰ a vysokoškolského zákona¹⁶¹ (s účinnosťou prevažne od 1. januára 2026), ktoré mali vplyv aj na odídencov z Ukrajiny. Vzhľadom na to, že ide o zmeny zamerané všeobecne na cudzincov, sú tieto zmeny opísané podrobnejšie v kapitole 7 Integrácia a inklúzia.

V súlade s potrebou odstrániť nejednoznačnosť a nízku mieru zapojenia detí odídcov do vzdelávania a zabezpečiť ich včasné, rovnaké a systematické začlenenie do vzdelávacieho systému SR, bolo s platnosťou od 1. septembra 2025 do školského zákona¹⁶² zavedené povinné vzdelávanie pre odídcov vo veku plnenia povinného predprimárneho vzdelávania a povinnej školskej dochádzky, ktoré upravuje prechodné ustanovenie počas trvania mimoriadnej situácie vyhlásenej v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na územie Slovenskej republiky spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny.

V tejto súvislosti bola zavedená povinnosť obce viesť evidenciu odídcov vo veku povinného predprimárneho vzdelávania a povinnej školskej dochádzky (platné od 1. januára 2025), ktorí majú v obci adresu dočasného útočiska, a viesť evidenciu, v ktorých školách sa vzdelávajú.¹⁶³

S cieľom okamžitého a primeraného zaradenia detí cudzincov do školy po podaní žiadosti o zaradenie, ako aj s cieľom podpory ich integrácie a vzdelávacích možností, bola novelou školského zákona s účinnosťou od 1. januára 2026,¹⁶⁴ okrem iného upravená lehota, kedy sú deti cudzincov¹⁶⁵, ktorí nemajú na území SR trvalý pobyt, zaradené bezodkladne po podaní žiadosti o zaradenie do príslušného ročníka riaditeľom školy po zistení úrovne ich doterajšieho vzdelania a ovládania vyučovacieho jazyka.

Zákonná úprava platná do 1. januára 2026 určovala lehotu na zaradenie do príslušného ročníka pre deti žiadateľov o udelenie azylu, deti azylantov a deti cudzincov, ktorým sa poskytla doplnková ochrana, najneskôr do troch mesiacov od začatia konania o udelenie azylu a pre deti odídcov najneskôr do troch mesiacov od začatia konania o poskytnutie dočasného útočiska.¹⁶⁶

¹⁵⁹ Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

¹⁶⁰ Zákon č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, citované 19. marca 2026.

¹⁶¹ Zákon č. 131/2002 o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, citované 19. marca 2026.

¹⁶² Novela zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon), § 161r ods. 4, 5 a 6 zákonom č. 290/2024, ktorý bol schválený ešte v roku 2024.

¹⁶³ Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky.

¹⁶⁴ Zákon č. 323/2025 Z. z., ktorý mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon).

¹⁶⁵ Na účely tohto zákona ide o deti

- a) osôb, ktoré sú občanmi iného štátu alebo osôb bez štátnej príslušnosti, s povoleným pobytom na území Slovenskej republiky,
- b) žiadateľov o udelenie azylu na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,
- c) Slovákov žijúcich v zahraničí,
- d) ako žiadatelia o udelenie azylu podľa osobitného predpisu,
- e) ako cudzinci, ktorí sa nachádzajú na území Slovenskej republiky bez sprievodu zákonného zástupcu.

¹⁶⁶ Mиграčný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

V roku 2025 došlo aj k revízii webu ukrajina.minedu.sk,¹⁶⁷ kde sú dostupné informácie pre rodičov, učiteľov a školských riaditeľov, ktorí potrebujú jasné a aktuálne návody, postupy a podporu pri vzdelávaní detí z Ukrajiny na Slovensku.¹⁶⁸

5.4.5. Prístup na trh práce

V roku 2025 boli prijaté menšie zmeny v oblasti prístupu pedagogických zamestnancov – cudzincov vrátane odídencov na trh práce. Vzhľadom na to, že ide o zmeny určené všeobecne pre cudzincov, sú tieto zmeny opísané podrobnejšie v kapitole 7 Integrácia a inklúzia.

5.5. Opatrenia mimo rámca implementácie smernice o dočasnom útočisku

Z pohľadu programu asistovaných dobrovoľných návratov realizovaných IOM Slovensko nenastala v roku 2025 žiadna zmena. Ukrajina zostala na zozname krajín, do ktorých nebolo možné v roku 2025 realizovať asistované dobrovoľné návraty organizované IOM Slovensko.¹⁶⁹

Žiadne zmeny nenastali ani v oblasti zlúčenia rodiny alebo opatrovníctva.¹⁷⁰

5.6. Spolupráca s medzinárodnými a mimovládnymi organizáciami a iné aktivity s ohľadom na odídencov z Ukrajiny

Aj v roku 2025 zohrávali v pomoci odídencom z Ukrajiny významnú úlohu medzinárodné a mimovládne organizácie, ktoré spolu so štátnymi aktérmi navzájom spolupracovali v rôznych oblastiach. Vzhľadom na pokračujúcu vojnu na Ukrajine a zotrvávanie občanov Ukrajiny v SR zohrávali kľúčovú úlohu v ich integrácii aj samosprávy.

Príkladom spolupráce štátnych orgánov, mimovládnych a medzinárodných organizácií bol aj Regionálny plán reakcie na hromadný príchod utečencov z Ukrajiny 2025 – 2026 (Regional Refugee Response Plan),¹⁷¹ na ktorého tvorbe sa podieľali v rámci regiónu mimovládne organizácie, organizácie vedené utečencami, ako aj agentúry OSN. Cieľom plánu je pomôcť utečencom viesť stabilný a nezávislý život v hostiteľských krajinách a zároveň zosúladiť medzinárodné a národné podporné systémy. Oproti plánom z predchádzajúcich rokov došlo v Pláne na roky 2025 – 2026 k strategickému posunu z reakcie na núdzovú situáciu a zabezpečenie okamžitých potrieb na dlhodobé riešenia, inklúziu, stabilitu a nezávislosť odídencov. Hlavnými piliermi sú: a) ochrana, právny status, bezpečnosť, prístup k právam, pričom osobitný dôraz sa kladie na zraniteľné skupiny; b) začlenenie do národných systémov ako prístup detí do škôl, k verejnej zdravotnej starostlivosti alebo vstup na trh práce; c) koordinácia a financovanie zosúladením vlády, mimovládnych organizácií a agentúr OSN.¹⁷²

¹⁶⁷ Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky, [Informácie o vzdelávaní detí a žiakov z Ukrajiny na Slovensku](#), citované 19. marca 2026.

¹⁶⁸ Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky.

¹⁶⁹ Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

¹⁷⁰ Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky.

¹⁷¹ Úrad Vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR), [Regional Refugee Response Plan 2025 – 2026](#), 2025, citované 19. marca 2026.

¹⁷² Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

Liga za ľudské práva pokračovala v roku 2025 v projekte s medzinárodnou organizáciou Kids in Need of Defense (KIND) s názvom Suzir'ya na ochranu maloletých, v rámci ktorého poskytujú právnu podporu pre deti a mládež vysídlených z Ukrajiny, ktorí môžu byť ohrození a/alebo môžu byť obeťami/svedkami zločinov súvisiacich s vojnovým konfliktom, vrátane obchodovania s ľuďmi, vykorisťovania a iných najzávažnejších medzinárodných zločinov.¹⁷³

V rámci publikačnej činnosti vydala v roku 2025 Slovenská akadémia vied správu Ľudia z Ukrajiny na Slovensku: od prijatia k začleneniu. Spoločenská sonda ukrajinských migrantov a migrantiek na Slovensku. Správa na základe kvantitatívneho prieskumu a kvalitatívneho výskumu (fokusových skupín) skúma pracovnú a ekonomickú aktivitu, rodinné a opatrovateľské záväzky, sociálnu oporu, sociálne siete a procesy integrácie. Správa konštatuje, že významná časť odídcov, najmä ženy a matky samoživiteľky, čelí problémom spojeným so starostlivosťou o deti, obmedzeným prístupom k formálnym službám starostlivosti a neistým pracovným podmienkam. Mnohí pracujú pod úrovňou svojej kvalifikácie a za nižšie mzdy, než je slovenský priemer, často v dočasných alebo neformálnych zamestnaniach. Napriek vysokej ekonomickej aktivite (zamestnaných bolo 67 % respondentov) pretrvávajú jazykové a inštitucionálne bariéry, ktoré brzdia plnú integráciu. Správa zdôrazňuje kľúčovú úlohu sociálnych a transnacionálnych sietí pri poskytovaní starostlivosti, emočnej podpory a ekonomického prežitia. Výsledky poukazujú na potrebu cielených politík zameraných na zraniteľnosť rodín, zlepšenie prístupu k infraštruktúre starostlivosti, podporu integrácie na trhu práce a posilnenie komunitných väzieb.¹⁷⁴

V roku 2025 Liga za ľudské práva vydala publikáciu *Právny rámec dočasnej ochrany: právna reakcia na hromadný prílev osôb v dôsledku ruskej agresie na Ukrajinu – Národná správa – Slovensko*. Publikácia analyzuje právne nástroje, ktoré prijali orgány verejnej moci v reakcii na príchod ľudí z Ukrajiny do krajín Vyšehradskej štvorky (V4), porovnáva právne riešenia a predstavuje odporúčania pre štáty, ako sa v budúcnosti vyrovnáť s takýmito neočakávanými výzvami.¹⁷⁵

Ostatné aktivity, ktoré boli v predchádzajúcich rokoch vojny špecificky určené pre odídcov, postupne splynuli s komplexnejšími aktivitami a službami, ktoré sú poskytované všetkým cudzincom a sú preto bližšie opísané v kapitole 7 Integrácia a inklúzia.

¹⁷³ Liga za ľudské práva, projekt *Suzir'ya*, citované 27. marca 2026.

¹⁷⁴ Slovenská akadémia vied, *Ľudia z Ukrajiny na Slovensku: od prijatia k začleneniu. Spoločenská sonda ukrajinských migrantov a migrantiek na Slovensku*, 2025, citované 19. marca 2026.

¹⁷⁵ Liga za ľudské práva, *Právny rámec dočasnej ochrany: právna reakcia na hromadný prílev osôb v dôsledku ruskej agresie na Ukrajinu – Národná správa – Slovensko*, 2025, citované 19. marca 2026.

Maloletí bez sprievodu a ďalšie zraniteľné skupiny

6.1. Maloletí bez sprievodu

Štatistiky a trendy

Počet maloletých bez sprievodu v SR v priebehu rokov 2021 – 2022 postupne narastal zo 183 novo umiestnených MBS v roku 2021 na 270 MBS v roku 2022. V roku 2023 došlo k poklesu počtu MBS v SR na 179 novo umiestnených MBS a výrazne klesajúci trend pokračoval aj v roku 2024 len na 13 novo umiestnených MBS. V roku 2025 došlo opäť k miernemu nárastu, ale nešlo o dramatickú zmenu, keď bolo v zariadeniach novo umiestnených 25 MBS. Najpočetnejšiu skupinu MBS tvorili v roku 2025 občania z Ukrajiny a Afganistanu, kde oproti predchádzajúcim rokom došlo k zmene a občania Sýrie už nepatrili k najpočetnejším skupinám novo prichádzajúcich MBS.

V rokoch 2021 – 2022, najmä v dôsledku vypuknutia vojny na Ukrajine, došlo k nárastu MBS, pre ktorých vykonávali orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (SPODaSK) opatrenia, kde v roku 2021 to bolo pre 194 MBS a v roku 2022 pre 290 MBS. V roku 2023 počet klesol na 245 a klesajúci trend pokračoval aj v rokoch 2024, keď orgány SPODaSK vykonávali opatrenia celkovo pre 48 MBS a v roku 2025 pre 31 MBS. Predchádzajúce roky boli poznačené vysokou mierou odchodov MBS zo zariadení, napr. v roku 2024 bolo zaznamenaných 11 takýchto od-

chodov, čo predstavuje približne 85 % MBS, pre ktorých orgány SPODaSK vykonávali opatrenia. V roku 2025 bol však zaznamenaný len 1 odchod (pozri Tabuľku 23).¹⁷⁶

O azyl v roku 2025 požiadali 6 MBS (24 % novo umiestnených MBS), čo predstavuje nárast oproti roku 2024, keď o azyl požiadali len dvaja MBS, čo predstavovalo 15 % novo umiestnených MBS (pozri Tabuľku 22). Celkovo je počet žiadostí o azyl z radov MBS nízky. V roku 2023 požiadalo o azyl 15 MBS (6 %), v roku 2022 to bolo 9 žiadostí, čo predstavovalo len 3 % všetkých MBS a v roku 2021 to bolo 21 MBS (12 %).¹⁷⁷

Politika, legislatíva a opatrenia

S cieľom zabezpečiť účinnú a dostupnú právnu pomoc a právne zastúpenie maloletých bez sprievodu v azylovom konaní už od prvého stupňa, ako aj s cieľom lepšej ochrany ich práv a najlepšieho záujmu dieťaťa, majú MBS od 1. júla 2025 právo na právnu pomoc prostredníctvom Centra právnej pomoci, ak požiadali o poskytnutie právnej pomoci v azylovej veci sami alebo prostredníctvom súdom ustanoveného opatrovníka a nemajú svojho zástupcu na konanie, v ktorom žiadali o poskytnutie právnej pomoci.¹⁷⁸ Táto legislatívna zmena prináša do praxe doposiaľ absentujúce právne zastúpenie maloletých bez sprievodu už v prvom stupni azylového konania prostredníctvom poskytnutia právneho zastúpenia maloletého žiadateľa o udelenie azylu až do právoplatného ukončenia konania v azylovej veci.¹⁷⁹

V roku 2025 sa pripravoval nový zákon o medzinárodnej ochrane, ktorý okrem iného rieši aj problematiku multidisciplinárneho posúdenia veku maloletých osôb v konaní o azyle v súvislosti s implementáciou Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2024/1348, ktorým sa stanovuje spoločné konanie o medzinárodnej ochrane v Únii. V tejto súvislosti sa v roku 2025 konali stretnutia relevantných aktérov a pripravovali sa návrhy postupov, ktorých cieľom je zabezpečiť spravodlivé, odborné a jednotné posudzovanie veku žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktoré zohľadňuje ich psychosociálnu situáciu, chráni práva maloletých, pričom lekárske vyšetrenia sú použité len ako posledná možnosť.¹⁸⁰

Iné opatrenia

V roku 2025 sa v rámci Fondu pre azyl, migráciu a integráciu začala implementácia projektu s názvom „Podpora integrácie a výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pre maloletých bez sprievodu v Slovenskej republike“.¹⁸¹ Hlavným cieľom projektu je realizácia materiálno-technických úprav zameraných na rozšírenie priestorových kapacít a vytvorenie špecializovaných priestorov v Centre pre deti a rodiny (CDR) na Röntgenovej v Bratislave s cieľom podpory zriadenia samostatne usporiadaných skupín pre maloletých bez sprievodu a mladých dospelých, zvýšenia kvality poskytovanej starostlivosti cieľovej skupine a podpory integrácie cieľovej skupiny do spoločnosti. V roku 2025 sa pracovalo na materiálno-technických úpravách priestorov (vytvorenie oddelených priestorov pre MBS a mladých dospelých, moder-

¹⁷⁶ Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny.

¹⁷⁷ Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny.

¹⁷⁸ Zákon č. 98/2025 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

¹⁷⁹ Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

¹⁸⁰ Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

¹⁸¹ ITMS21+, projekt Podpora integrácie a výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pre maloletých bez sprievodu v Slovenskej republike, citované 23. marca 2026.

nizácia kúpeľne, vytvorenie špecializovanej miestnosti a priestoru pre športovú činnosť a pod.). Doteraz bolo jediné CDR pre maloletých bez sprievodu a mladých dospelých na východe Slovenska v Medzilaborciach. Zámerom je postupne preniesť ťažisko starostlivosti o MBS a mladých dospelých do bratislavského regiónu, z dôvodu väčšej dostupnosti škôl, tlmočníkov, ako aj cudzineckých komunít, čo zabezpečuje lepšie podmienky na integráciu, ktorá nie je v dostatočnej miere objektívne možná v Medzilaborciach.¹⁸²

V roku 2025 Migračné informačné centrum IOM pokračovalo v poskytovaní kľúčovej podpory maloletým bez sprievodu v CDR Medzilaborce. Pôsobenie MIC IOM sa sústredilo na zabezpečenie kontinuity poskytovania právneho poradenstva, tlmočenia a sociokultúrnej mediácie pre maloletých bez sprievodu. Vzhľadom na nižší počet maloletých v zariadení sa pomoc sústredila na tieto základné piliere a rozsah poskytovaných služieb sa obmedzil na uvedenú odbornú podporu bez vykonávania iných špecifických aktivít.¹⁸³

6.2. Ďalšie zraniteľné skupiny

V tejto oblasti nenastali v roku 2025 žiadne legislatívne zmeny ani zmeny na úrovni politík.¹⁸⁴

¹⁸² Odbor zahraničnej pomoci Sekcie financovania a rozpočtu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

¹⁸³ Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

¹⁸⁴ Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

Integrácia a inklúzia migrantov

7.1. Integrácia štátnych príslušníkov tretích krajín

7.1.1. Politiky, legislatíva a koordinácia

V roku 2025 nastali v oblasti integrácie a inklúzie viaceré zmeny týkajúce sa legislatívy a strategických dokumentov.

V júni 2025 bola prijatá *Národná stratégia Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie*¹⁸⁵ z júna 2025, ktorá sa v jednej zo svojich kapitol venuje aj oblasti integrácie. Slovenská republika si v tejto oblasti dáva za cieľ vytvoriť efektívny systém podpory integrácie cudzincov s legálnym pobytom na území SR. V dokumente sa uvádza, že Slovenská republika preferuje integračný model založený na tom, aby cudzinci dodržiavali platné všeobecne záväzné právne predpisy, rešpektovali kultúrne reálie a štátny jazyk. Zdôrazňuje, že ide o kontinuálny, dlhodobý a dynamický proces nielen zo strany cudzincov, ale aj zo strany štátu vytvorením potrebných podmienok. Integračné opatrenia majú viesť k existencii koordinovaných a navzájom prepojených nástrojov a opatrení, ktoré umožnia cudzincom zaradiť sa na pracovný trh, ovládať štátny jazyk, mať prístup k vzdelaniu, zdravotnej starostlivosti, sociálnym službám, bývaniu, účasti na občianskom a politickom živote, ktorá môže viesť až k udeleniu štátneho občianstva Slovenskej republiky (pozri kapitolu 2.1.).¹⁸⁶

¹⁸⁵ Úrad vlády Slovenskej republiky, *Národná stratégia Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie*, 2025 citované 21. januára 2026.

¹⁸⁶ Úrad vlády Slovenskej republiky, *Národná stratégia Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie*, 2025, citované 26. januára 2026.

Vďaka dlhodobej systematickej práci najmä neziskového sektora, medzinárodných organizácií a samospráv boli na miestnej úrovni prijaté strategické dokumenty reagujúce na rastúci počet cudzincov v SR v súvislosti s vojnou na Ukrajine, ako aj s otváraním pracovných príležitostí, a na potrebu širšieho zapájania miest a samospráv do integrácie cudzincov. Prijatie týchto dokumentov na nové výzvy, ale aj príležitosti, ktoré prináša rastúci počet cudzincov a ktoré si vyžadujú komplexný a systematický prístup.¹⁸⁷

V roku 2025 prijalo mesto Trnava Stratégiu integrácie cudzincov v meste Trnava na roky 2025 – 2035.¹⁸⁸ Do procesu tvorby boli zapojené okrem samotného mesta Trnava regionálne verejné a štátne inštitúcie, neziskové organizácie, súkromný sektor, zástupcovia cudzineckých komunít, migranti (žiaci, študenti, rodiny, zahraniční pracovníci a aktívni migranti so skúsenosťou s integráciou), ako aj veľké a malé lokálne organizácie a inštitúcie. Cieľom prípravy strategického dokumentu takýmto participatívnym procesom bolo vytvoriť udržateľný rámec pre systematické zapojenie všetkých relevantných aktérov do tvorby a implementácie integračnej politiky, zabezpečiť, aby stratégia vychádzala priamo z potrieb a skúseností migrantov žijúcich v Trnave a expertízy lokálnych aktérov, posilniť koordinačnú úlohu samosprávy pri prepájaní verejného, štátneho, neziskového a súkromného sektora a vytvoriť platformu na priebežné monitorovanie, evaluáciu a úpravu integračných opatrení na základe spätnej väzby z terénu.¹⁸⁹

Zároveň v roku 2025 mestské zastupiteľstvo mesta Michalovce schválilo Stratégiu integrácie cudzincov a utečencov¹⁹⁰, čím sa integrácia cudzincov zaradila medzi hlavné strategické priority mesta. Mestské zastupiteľstvo mesta Prešov schválilo Stratégiu integrácie cudzincov na území mesta Prešov do roku 2030 s výhľadom do roku 2035, ktorá vytvorila rámec na koordináciu služieb v oblastiach zamestnanosti, vzdelávania, sociálnej podpory, bývania a komunitnej integrácie.¹⁹¹

Mesto Nitra v roku 2025 posilnilo svoj systematický prístup k integrácii cudzincov spracovaním Akčného plánu integrácie cudzincov k existujúcej Stratégii integrácie cudzincov z roku 2024.¹⁹² Stratégia a následný Akčný plán reagujú na rastúci počet cudzincov v meste a na dlhodobý charakter mimoriadnej situácie súvisiaci s vojnou na Ukrajine. Akčný plán definuje konkrétne opatrenia v oblastiach prístupu k informáciám a službám, vzdelávania, zamestnanosti, sociálnej a zdravotnej podpory, ako aj komunitnej integrácie.¹⁹³

Z legislatívneho hľadiska v roku 2025 bolo prijatých niekoľko zákonov, ktoré mali vplyv na oblasť integrácie a inklúzie v oblasti vzdelávania.

187 Príprava strategických dokumentov z oblasti integrácie cudzincov a fungovanie integračných centier pre cudzincov na úrovni samospráv v roku 2025 bolo finančne podporené z Operačného programu Slovensko „Podpora sociálno-ekonomickej integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín vrátane migrantov“.

188 Mesto Trnava, Stratégia integrácie cudzincov v meste Trnava na roky 2025 – 2035, 2025, citované 13. januára 2026. Stratégia je dostupná aj v anglickom a ukrajinskom jazyku.

189 Mesto Trnava evidovalo k 30. júnu 2025 celkom 12 001 štátnych príslušníkov tretích krajín (16 % populácie), čo predstavuje 62 % nárast od roku 2022. Zdroj: Mesto Trnava.

190 Mesto Michalovce, Stratégia integrácie cudzincov a utečencov v meste Michalovce, 2025, citované 10. marca 2026.

191 Mesto Michalovce a mesto Prešov.

192 Mesto Nitra prijalo v roku 2024 Stratégiu integrácie cudzincov (vrátane utečencov a odídencov) v meste Nitra s výhľadom do roku 2035, 2024, citované 10. marca 2026.

193 Mesto Nitra. Akčný plán bol pripravovaný v kontexte nástroja technickej podpory (TSI) pod názvom „Podpora samospráv v zlepšovaní prístupu ku kvalitným a inkluzívnym službám pre deti a ich rodiny s utečeneckým a cudzineckým pôvodom: posun od núdzového prístupu k dlhodobým stratégiám inklúzie“, kde sa okrem prípravy Akčných plánov pracuje aj na podpore pri nastavovaní efektívnych systémov zberu a analýzy dát o ľuďoch s cudzineckým a utečeneckým pôvodom a vzdelávacích aktivitách na rozvoji kapacít a zručností zamestnanectva samospráv v oblasti interkultúrnej komunikácie. Do projektu je okrem mesta Nitra zapojené aj mesto Bratislava. Partner projektu je UNICEF a pracuje na ňom aj CVEK. Citované 11. marca 2026.

S cieľom umožniť školám systematicky kompenzovať jazykové a vzdelávacie deficity medzi žiakmi a študentmi, ako aj zabezpečiť ich plynulé začlenenie do bežného vzdelávacieho procesu, bolo novelou školského zákona od 1. januára 2025¹⁹⁴ umožnené zriadenie adaptačnej triedy na základnej škole na účely kompenzácie chýbajúceho obsahu vzdelávania pre žiakov, ktorí nedostatočne ovládajú vyučovací jazyk. Novela zároveň spresnila okruh detí, vo vzťahu ku ktorým je relevantné zaradenie do adaptačnej triedy. Následne novela školského zákona prijatá v októbri 2025, s účinnosťou od 1. januára 2026¹⁹⁵, zavádza možnosť zriadiť adaptačné triedy aj na stredných školách. Zavedenie možnosti zriadenia adaptačných tried je reakciou na rastúci počet žiakov, najmä detí cudzincov a odídencom, ktorí nedostatočne ovládajú vyučovací jazyk, čo im bráni v plnohodnotnom zapojení do vyučovania a zvyšuje riziko školského neúspechu a vylúčenia.¹⁹⁶

Táto novela školského zákona prijatá v októbri 2025, s účinnosťou od 1. januára 2026¹⁹⁷, priniesla v oblasti podpory integrácie aj ďalšie zmeny.

Novela umožňuje neplnoletým cudzincom internátne ubytovanie aj cez prázdniny a sviatky. Cieľom je odstránenie prekážok v prístupe k vzdelávaniu pre neplnoletých cudzincov spôsobených stratou internátneho ubytovania v čase prázdnin a vytvorenie podmienok na ich rovnoprávnú integráciu do vzdelávacieho systému.¹⁹⁸

Novela takisto umožnila, že cudzinec môže namiesto absolvovania maturitnej skúšky zo slovenského jazyka a literatúry vykonať jazykovú skúšku zo štátneho jazyka. Jazykovú skúšku (podľa relevantnosti) možno vykonať v jazykovej škole alebo na strednej škole, ktorú žiak navštevuje, alebo na vysokej škole, ktorá poskytuje akreditovaný študijný program zameraný na štátny jazyk. Cieľom je odstránenie jazykových bariér pri maturitnej skúške pre cudzincov, ktoré by mohli obmedziť ich prístup k ukončeniu stredoškolského vzdelania a tým aj ich integráciu do slovenského vzdelávacieho systému.¹⁹⁹

S cieľom zabezpečiť rovnosť prístupu k finančnej podpore pri školskej dochádzke pre všetkých žiakov bez ohľadu na štátne občianstvo či typ pobytu novela umožnila, aby sa príspevok na dopravu (ktorý slúži na dochádzku do školy) rozšíril aj na cudzincov.²⁰⁰

Novela zákona o vysokých školách, prijatá v októbri 2025 a s účinnosťou od 1. septembra 2026²⁰¹, priniesla zmenu, keď fyzická osoba, ktorá je uchádzačom o štúdium alebo študentom, môže vykonávať práva a povinnosti vyplývajúce z tohto zákona samostatne dňom, keď dovŕši 16 rokov veku. V posledných rokoch narastal v SR počet zahraničných študentov, ktorí nastupujú na slovenské vysoké školy už vo veku 16 alebo 17 rokov. V takom prípade bolo potrebné, aby administratívne úkony súvisiace so štúdiom podpisoval zákonný zástupca alebo aby vysoké školy komunikovali s rodičmi nachádzajúcimi sa v zahraničí, čo celý proces výrazne komplikovalo a predlžovalo. Na základe zmeny zákona môže vysoká škola komunikovať priamo so študentom bez potreby riešiť individuálne splnomocnenia či zapájanie zákonných zástupcov.²⁰²

194 § 29 ods. 14 zákona č. 323/2025 Z. z.

195 Zákon č. 323/2025 Z. z. z 21. októbra 2025.

196 Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky.

197 Zákon č. 323/2025 Z. z. z 21. októbra 2025.

198 Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky.

199 Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky.

200 Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky.

201 Zákon č. 300/2025 Z. z. z 21. októbra 2025.

202 Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky.

Novela zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch,²⁰³ s účinnosťou od 1. januára 2026, zavádza jednoduchšie zamestnávanie pedagogických a odborných zamestnancov z Ukrajiny či cudzincov všeobecne tým, že ovládanie štátneho jazyka a jazyka národnostnej menšiny sa nevyžaduje od pedagogických a odborných zamestnancov, ktorí poskytujú výchovu a vzdelávanie alebo odborné činnosti deťom cudzincov, ktoré neovládajú štátny jazyk alebo jazyk národnostnej menšiny. Cieľom novely je umožniť školám flexibilne zamestnávať pedagogických a odborných zamestnancov, ktorí pracujú s deťmi – cudzincami, bez povinnosti ovládania štátneho jazyka, aby sa zabezpečila kvalitná a inkluzívna výučba.²⁰⁴

V kontexte potreby reagovať na rastúci počet cudzincov a s tým spojenej potreby obnovenia koordinácie medzi rezortmi, samosprávami, neziskovým sektorom a zamestnávateľmi v oblasti pracovnej migrácie a integrácie cudzincov sa v novembri 2025 konalo zasadnutie Medzirezortnej komisie pre oblasť pracovnej migrácie a integrácie cudzincov pri Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny SR (MEKOMIC) organizovanej s podporou Európskej migračnej siete (EMN). Stretnutia sa okrem štátnych inštitúcií zúčastnili aj zástupcovia samospráv, zamestnávateľských zväzov, neziskového sektora a medzinárodných organizácií. Cieľom bolo prediskutovať otázky súvisiace s aktuálnou situáciou v oblasti pracovnej mobility a integrácie cudzincov na trh práce v SR a posúdiť návrhy na ďalšie aktivity v tejto oblasti.²⁰⁵

7.1.2. Opatrenia na podporu integrácie

Aj v roku 2025 sa podpora integrácie realizovala najmä prostredníctvom projektových aktivít a sprevádzali ju aj zmeny zamerané na jej posilnenie na národnej a miestnej úrovni. Projekty pokrývali rôzne oblasti integrácie – od priamej podpory migrantov (napr. poradenstvo či kurzy) až po aktivity, ktoré prispievali k tvorbe politík, opatrení a citlivejšej verejnej diskusii. Zároveň pokračoval trend prepájania iniciatív pôvodne zameraných výlučne na odídencov z Ukrajiny s aktivitami určenými pre všetkých cudzincov.

Poskytovanie informácií, poradenstvo a integračná pomoc

Počas roka 2025 sa naplno rozvinula činnosť centier služieb cudzincom, ktoré boli vytvorené v rámci Plánu obnovy a odolnosti a formálne začali fungovať koncom roka 2024 v troch krajských mestách Slovenska – Bratislava, Žilina a Košice na oddeleniach cudzineckej polície. Ich úlohou je poskytovať odborné a koordinované služby pre zahraničných študentov, vysokokvalifikovaných pracovníkov, pre osoby s postavením Slováka žijúceho v zahraničí, navrátilcov zo zahraničia a ich rodinných príslušníkov. Tým, že pôsobia na oddeleniach cudzineckej polície, predstavujú unikátne prepojenie integračných aktivít s praktickými riešeniami pobytového statusu cieľovej skupiny, v režime tzv. „one-stop shop“, čo znamená, že klienti získajú potrebné informácie a asistenciu na jednom mieste. Služby centier pokrývajú celý proces príchodu a začlenenia sa cudzincov na Slovensku – od prvého kontaktu cez pobytové a vízové poradenstvo až po sociálnu a pracovnú integráciu a každodenné praktické otázky súvisiace so životom v novej krajine. V kontexte fungovania centier bola v roku 2025 nadviazaná systematická spolupráca s univerzitami, vzdelávacími inštitúciami a ďalšími partnerskými organizáciami vrátane realizácie cieľených školení

²⁰³ Zákon č. 325/2025 Z. z. z 21. októbra 2025.

²⁰⁴ Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky.

²⁰⁵ Európska migračná sieť (EMN) Slovensko, *EMN Slovensko podporila stretnutie Medzirezortnej komisie pre oblasť pracovnej migrácie a integrácie cudzincov (MEKOMIC)*, 2025, citované 29. januára 2026.

a vzdelávacích aktivít pre zamestnancov a zahraničných študentov. Začali sa budovať aj partnerstvá s regiónmi a samosprávami.²⁰⁶

V roku 2025 pokračovala implementácia národného projektu s názvom *Poskytovanie informácií AMIF 2021 – 2027* vytvorením požadovaných personálnych kapacít. Cieľom projektu je fungovanie špecializovaného pracoviska, prostredníctvom ktorého sa poskytujú informácie telefonicky alebo písomne, na webe MV SR alebo formou informačných materiálov cieľovej skupine, ktorými sú prevažne cudzinci, občania SR, štátne a neštátne inštitúcie, organizácie na národnej a medzinárodnej úrovni, organizácie tretieho sektora a pod. (pozri aj kapitolu 3.8.).²⁰⁷ Implementácia projektu prináša významný prínos v oblasti informovanosti cudzincov zdržiavajúcich sa v SR. Pracovníci infolinky s celoslovenskou pôsobnosťou sú k dispozícii každý pracovný deň v čase od 08.00 do 14.00 h., pričom cudzinci môžu využívať aj písomnú formu komunikácie.²⁰⁸ Informácie sú poskytované v anglickom, ruskom a maďarskom jazyku, cudzinci sú usmerňovaní pri rezervácii online termínov na príslušných oddeleniach cudzineckej polície, ako aj o možnostiach elektronickej komunikácie s oddeleniami cudzineckej polície vrátane elektronického podávania žiadostí, ako aj celkovo o požadovaných náležitostiach a dokladoch na podania žiadostí o pobyt.²⁰⁹

Efektívna integrácia cudzincov je neoddeliteľne spojená s aktívnou účasťou obcí, samospráv, mimovládnych organizácií a ich synergickou spoluprácou so štátnymi inštitúciami. Samosprávy a mimovládne organizácie zohrávali a aj naďalej zohrávajú dôležitú úlohu pri dlhodobej integrácii a realizovaných aktivitách v prospech cudzincov.

V tomto kontexte pokračoval v roku 2025 národný projekt realizovaný v rámci výzvy Programu Slovensko *Integrácia štátnych príslušníkov tretích krajín vrátane migrantov*.²¹⁰ Z tohto projektu je financovaných viacero aktivít na podporu sociálno-ekonomickej integrácie osôb cieľovej skupiny samosprávou a mimovládnymi organizáciami. Cieľom je uľahčiť kontakt cieľovej skupiny so sociálnym prostredím, zlepšiť prístup k službám a podporiť ich začlenenie do spoločnosti, najmä v oblastiach ako vzdelávanie, bývanie, zamestnanie alebo zdravotná a sociálna starostlivosť. Medzi podporované aktivity patrí poskytovanie všeobecných informácií a poradenstva, ako aj zabezpečovanie aktivít a programov vytváraných s cieľom zvýšiť účinnosť podpory integrácie, ale aj aktivity a programy na komunitnej úrovni a komunitné organizovanie, informačné a osvetové aktivity smerom k verejnosti. Súčasťou podpory je aj zabezpečovanie metodických, koordinačných a inštruktážnych činností.²¹¹

Súčasťou podpory je pokračovanie fungovania integračných centier v Bratislave, Nitre, Trnave, Košiciach a Prešove, ako aj vznik nového centra v Žiline (Žilinský Maják)²¹² a začlenenie centra v Michalovciach do systému mestských sociálnych služieb po nadviazaní na predchádzajúcu podporu UNICEFu.²¹³ V roku 2025 boli tieto integračné poradenské centrá²¹⁴ v uvedených mestách zároveň združené pod záštitou Únie miest Slovenska a s odbornou podporou UNHCR do siete „Bezpečný bod“, ktorá predstavuje formálnu platformu existujúcich integračných centier

206 Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

207 Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, projekt *Poskytovanie informácií AMIF 2021 – 2027*, citované 12. marca 2026.

208 Ministerstvo vnútra SR, *Poskytovanie informácií cudzincom*, citované 2. júna 2026.

209 Odbor zahraničnej pomoci Sekcie financovania a rozpočtu MV SR, Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

210 Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, *Integrácia štátnych príslušníkov tretích krajín vrátane migrantov*, citované 12. marca 2026. Doba realizácie národného projektu je od 1. januára 2024 do 31. augusta 2026.

211 Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

212 Welcome to Slovakia, *Mesto Žilina – Centrum informácií a podpory Žilinský maják*, citované 10. marca 2026.

213 Mesto Michalovce, *Integračné centrum mesta Michalovce*, 2025, citované 10. marca 2026.

214 Centrá sú podporené z projektu realizovaného v rámci výzvy Programu Slovensko *Integrácia štátnych príslušníkov tretích krajín vrátane migrantov*.

pre utečencov a cudzincov na Slovensku.²¹⁵ Centrá fungovali ako prvý kontaktný a orientačný bod a pomáhali klientom orientovať sa v otázkach pobytu, zamestnania, bývania, zdravotnej starostlivosti, sociálneho zabezpečenia a prístupu k vzdelávaniu, asistovali pri komunikácii s úradmi, zamestnávateľmi či lekármi a podporovali rodiny pri začleňovaní detí do školského systému. Súčasťou ich činnosti bola aj pomoc pri hľadaní ubytovania, administrácia príspevkov na ubytovanie pre osoby s dočasným útočiskom, ako aj organizovanie komunitných, vzdelávacích a integračných aktivít podporujúcich stretávanie cudzincov s miestnou komunitou. Centrá zároveň úzko spolupracovali s verejnými inštitúciami, školami, univerzitami, zamestnávateľmi a mimovládnyimi organizáciami, ako napr. Mareena, Liga za ľudské práva alebo Slovenská humanitná rada, ktoré ich podporovali v ich činnosti. Zároveň sa centrá podieľali aj na príprave miestnych integračných stratégií a akčných plánov. Prostredníctvom tejto činnosti prispievali k lepšej koordinácii služieb, zlepšeniu prístupu cudzincov k verejným službám a k posilňovaniu sociálnej inklúzie na lokálnej úrovni.²¹⁶

Migračné informačné centrum IOM (MIC IOM) aj v roku 2025 poskytovalo nielen svoje poradenské služby v právnych, pracovných a sociokultúrnych otázkach, ale aj ďalšie služby na podporu integrácie, zabezpečenie ochrany práv MBS a podpory ich integrácie. Konzultácie o pobyte, rodine, zamestnaní, podnikaní, vzdelávaní či občianstve v SR poskytovalo MIC IOM aj naďalej primárne telefonicky alebo e-mailom, ale aj osobne v kancelárii v Bratislave a v Košiciach. V roku 2025 poskytlo MIC IOM viac ako 9 000 konzultácií. Najviac konzultácií bolo poskytnutých občanom z Ukrajiny v dôsledku pretrvávajúcej vojny. Všetky informácie pre cudzincov sú komplexne zhrnuté aj na webovej stránke MIC IOM v slovenskom, anglickom a ruskom jazyku, pričom vybrané informácie sú naďalej aj v ukrajinskom jazyku.²¹⁷

Aj v roku 2025 sa aktívne využívala webová aplikácia MIC IOM Visa Check,²¹⁸ ktorá ponúka informácie pre cudzincov z ktorejkoľvek krajiny sveta, ktorí chcú prísť na Slovensko a chcú zistiť, či potrebujú víza na vstup do SR.

Poskytovanie bezplatnej právnej pomoci ľuďom s migračnou a azylovou skúsenosťou zabezpečovala aj Liga za ľudské práva v rámci svojich existujúcich projektov – právna pomoc pre žiadateľov o medzinárodnú ochranu²¹⁹ a poskytovanie spoľahlivých informačných služieb utečencom na Slovensku.²²⁰

Pracovnému poradenstvu v Bratislave, Nitre a Košiciach (v prvej polovici 2025) sa aj v roku 2025 venovala aj Mareena. V Košiciach a Nitre začala Mareena poskytovať pracovné poradenstvo pre mladých ľudí z Ukrajiny.²²¹

Centrum pre výskum etnicity a kultúry (CVEK) v roku 2025 vytvorilo a otestovalo, v rámci projektu „Hlas pre všetkých – tréningový modul pre samosprávy na rozvoj participácie zraniteľných skupín“, novú metodiku pre vzdelávanie zamestnancov a zamestnankyň samospráv. Cieľom je posilniť pripravenosť samospráv na efektívne a inkluzívne zapájanie rôznorodých komunít do tvorby

²¹⁵ Únia miest Slovenska, Tlačové správy, Vznikla Sieť centier pre utečencov a cudzincov v siedmich slovenských mestách – Bezpečný bod, 2025, citované 12. marca 2026.

²¹⁶ Únia miest Slovenska.

²¹⁷ Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

²¹⁸ Migračné informačné centrum IOM Slovensko, Visa Check, citované 11. marca 2026.

²¹⁹ Liga za ľudské práva, projekt Právna pomoc pre žiadateľov o medzinárodnú ochranu, citované 27. marca 2026.

²²⁰ Liga za ľudské práva.

²²¹ Mareena.

verejných politík vrátane cudzincov.²²² Zároveň bol v rámci projektu „Mainstreaming potrieb utečencov/cudzincov do poskytovania sociálnych služieb – inkluzívny prístup“ vytvorený návrh metodiky, resp. odporúčaní (guidelines) pre samosprávy, ako zabezpečiť inkluzívny prístup v poskytovaní sociálnych služieb na lokálnej úrovni.²²³

V oblasti podpory integračných politík bola v roku 2025 Slovenská humanitná rada zapojená do projektu *Podpora odborných a koordinačných kapacít strešných organizácií občianskej spoločnosti*^{224, 225}. Projekt je zameraný na zvýšenie miery a účelnosti zapojenia organizácií občianskej spoločnosti do výkonu verejných politík v oblasti zamestnanosti, vzdelávania a sociálneho začlenenia a tém preukázateľne s nimi súvisiacich, prostredníctvom budovania advokačných, analytických a koordinačných kapacít strešných organizácií v sektore občianskej spoločnosti a podpory medzisektorových partnerstiev na všetkých úrovniach verejnej správy. Identifikovanou verejnou politikou, na ktorej tvorbe sa participatívne podieľala SHR, je implementácia Paktu o migrácii a azyle a tvorba národných politík vyplývajúcich z Paktu o migrácii a azyle a ich následná implementácia, so zameraním sa na oblasť integrácie cudzincov.²²⁶

Vzdelávanie

V roku 2025 sa na Slovensku zrealizovali integračné aktivity pre cudzincov na viacerých úrovniach vrátane systémových opatrení, podpory začleňovania detí a mládeže do vzdelávacieho systému, jazykového vzdelávania dospelých a lokálnych iniciatív samospráv.

S cieľom zjednodušiť a urýchliť uznávanie dokladov o vzdelaní prostredníctvom digitálneho online systému, ako aj znížiť administratívnu a finančnú záťaž žiadateľov, sa od 1. marca 2025 proces uznávania dokladov na pokračovanie v štúdiu a iné účely stal oveľa jednoduchším a rýchlejším. Študenti s predchádzajúcim vzdelaním z vybraných štátov, ktorí majú záujem o štúdium na Slovensku, si tzv. doložku o uznaní vzdelania môžu vybaviť online na špecializovanom portáli Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR. Nový digitálny systém prináša zjednodušenie procesu, skrátenie lehôt a úsporu správnych poplatkov pre absolventov z krajín EÚ a krajín mimo EÚ.²²⁷

Prostredníctvom projektu realizovaného v rámci výzvy Programu Slovensko „Aktivácia mladých NEET pre digitálnu dobu“²²⁸ boli v roku 2025 podporené odborné a digitálne zručnosti mladých ľudí, ktorí nie sú zamestnaní, vo vzdelávaní ani v odbornej príprave (NEET), s cieľom reagovať na rýchle technologické zmeny na trhu práce a podporiť ich integráciu prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy. Projekt umožňuje vytvorenie a pilotné overenie funkčnosti a efektívnosti inovatívneho testovacieho nástroja schopného zdokumentovať úroveň digitálnych zručností a identifikovať osobnostné predispozície mladých ľudí pre jednotlivé kariérne cesty. K cieľovým skupinám projektu patria aj mladí ľudia – štátni príslušníci tretích krajín vrátane migrantov. Vytvorený nástroj kombinuje viaceré psychometrické a preferenčné testy, ako aj špecificky vytvo-

222 CVEK, projekt *Hlas pre všetkých – tréningový modul pre samosprávy na rozvoj participácie zraniteľných skupín*, citované 11. marca 2026.

223 CVEK, projekt *Mainstreaming potrieb utečencov/cudzincov do poskytovania sociálnych služieb – inkluzívny prístup*, citované 11. marca 2026.

224 Do projektu je zapojených 13 organizácií pôsobiach v rôznych oblastiach spoločenského života, ako napr. Ambrela, Slovenská katolícka charita alebo Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb SR. Projekt zastrešuje Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti.

225 Slovenská humanitná rada, projekt *Podpora odborných a koordinačných kapacít strešných organizácií občianskej spoločnosti*, citované 25. marca 2026.

226 Slovenská humanitná rada.

227 Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR, *uznávanie dokladov o vzdelaní*, citované 19. januára 2026.

228 Centrálny register projektov, projekt *Aktivácia mladých NEET pre digitálnu dobu*, citované 12. marca 2026.

rené testy digitálnych kompetencií, pomocou ktorých bude vytvorená individualizovaná správa identifikujúca kariérne možnosti testovaného, ako aj vhodné následné rekvalifikačné a adaptačné vzdelávanie. Súčasťou projektu je aj vytvorenie metodiky na testovanie a poskytovanie odbornej interpretácie individualizovanej správy, vypracovanie analýzy súčasnej úrovne digitálnych zručností otestovaných mladých ľudí a vytvorenie vzdelávacích programov zameraných na rozvoj základných digitálnych zručností mladých ľudí.²²⁹

V rámci projektu *Zlepšenie kvality a atraktívnosti OVP (odborné vzdelávanie a príprava) v súlade s potrebami trhu práce* Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR, konkrétne Štátny inštitút odborného vzdelávania, v roku 2025 pripravoval odborné kurzy slovenského jazyka. Kurzy na úrovni A2 sú postavené ako praktické odborné vzdelávanie. Ich obsah nerieši všeobecné jazykové vzdelávanie, je zameraný na automobilový a príbuzný priemysel. Účastníci sa učia ovládať odbornú a výrobnú terminológiu, porozumieť pracovným postupom, bezpečnosti pri práci či praktickej komunikácii potrebnej na zvládnutie každodenných situácií. Kurz je prispôsobený zmenovej prevádzke. Projekt má zároveň za cieľ aj podporu integrácie pracovníkov s migrant-ským pôvodom prostredníctvom posilnenia kapacít zamestnávateľov, najmä prípravou metodiky a praktického „Starter Guide“ pre inkluzívne pracoviská. V spolupráci s IOM Slovensko prebiehal v roku 2025 zber a analýza potrieb relevantných aktérov. Analýza má za cieľ identifikovať potreby zamestnávateľov a zamestnancov pri práci v multikultúrnom prostredí, zmapovať najčastejšie výzvy a osvedčené postupy z praxe a vytvoriť čo najpraktickejšie metodiky reflektujúce reálne potreby pracovísk.²³⁰

Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, konkrétne stredisko Studia Academica Slovaca, v spolupráci s IOM Slovensko v rámci aktivít výučby slovenčiny ako cudzieho jazyka v roku 2025 pripravovala socio-kultúrnu orientáciu ako súčasti jazykového vzdelávania dospelých migrantov. V rámci tejto aktivity bola tiež vypracovaná právna analýza a návrhy na systémové ukotvenie jazykového a integračného vzdelávania na Slovensku.²³¹

Aj v roku 2025 sa začleňovaniu detí cudzincov do vzdelávacieho systému najmä v Bratislave venovala organizácia Inklucentrum prostredníctvom viacerých projektov zameraných na komplexnú podporu začleňovania odídcov do školského systému alebo prostredníctvom adaptačného vzdelávania v jazykovom centre. Pracovala v partnerstve s viacerými organizáciami so skúsenosťami s inkluzívnym vzdelávaním, ako aj s Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR pri novelizáciách školského zákona s ohľadom na cudzincov (pozri kapitolu 7.1.1.).²³²

V roku 2025 CVEK pracoval na projekte na podporu pre stredné školy pri integrácii mladých migrantov a utečencov vytváraním inkluzívneho prostredia a prosociálnych vzťahov. V rámci projektu bol vytvorený toolkit – súbor aktivít a metodických materiálov, ktoré školy môžu využívať počas celého školského roka. Na každý mesiac definuje aktivity, ktoré sú zamerané na zblížovanie žiakov, podporu akceptácie rozmanitosti, prevenciu šikany a budovanie pozitívnej klímy.²³³

MIC IOM ponúkalo aj v roku 2025 konzultácie pri orientácii na trhu práce, príprave životopisu a pri vyhľadávaní pracovných ponúk. Na zvýšenie šancí uplatniť sa na trhu práce MIC IOM ďalej

²²⁹ Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

²³⁰ Štátny inštitút odborného vzdelávania (ŠIOV), projekt *Zlepšenie kvality a atraktívnosti OVP (odborné vzdelávanie a príprava) v súlade s potrebami trhu práce*, citované 12. marca 2026.

²³¹ Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

²³² Inklucentrum, *Projekty*, citované 11. marca 2026.

²³³ CVEK, *Toolkit pre stredné školy – podpora adaptácie mladých cudzincov*, citované 11. marca 2026.

poskytovalo finančnú podporu na rekvalifikačné kurzy pre klientov a príspevky na uznanie vzdelania. V roku 2025 získalo od IOM spolu 293 klientov finančný príspevok a to na rekvalifikačný kurz (132 osôb) a na uznanie vzdelania (161 osôb).²³⁴

MIC IOM v roku 2025 naďalej poskytovalo kurzy slovenského jazyka v online forme. V roku 2025 sa uskutočnili dva cykly otvorených kurzov slovenského jazyka vo viacerých úrovniach, od A1 až po B2, spolu bolo 53 kurzov, dotácia výučby každého kurzu bola 100 vyučovacích hodín. Celkovo navštevovalo kurzy 1 150 účastníkov. Zároveň prebiehali aj kurzy sociálnej a kultúrnej orientácie, ktoré sú zväčša súčasťou jazykových kurzov.²³⁵

Jazykové kurzy a konverzácie zo slovenčiny v roku 2025 organizovalo predovšetkým pre štátnych príslušníkov tretích krajín a ďalších cudzincov aj občianske združenie Mareena a to v Bratislave, Nitre a Košiciach na úrovni od začiatníkov až po pokročilých. V Nitre a Košiciach boli kurzy špecificky určené pre mladých ľudí z Ukrajiny. Mareena zrealizovala vo všetkých troch mestách aj špecializované kurzy „business Slovak“. Mareena pokračovala aj v kurzoch socio-kultúrnej orientácie a kurzoch zručností najmä v Bratislave a Košiciach, ktorých cieľom je posilniť zamestnateľnosť cudzinek a cudzincov na Slovensku, uľahčiť im vstup na trh práce, ale aj posilniť ich odolnosť. Konkrétne sa workshopy zamerali na oblasti duševného zdravia, zdravotného a sociálneho systému na Slovensku a zdravotnej starostlivosti, venovali sa pracovnému právu a sociálnej pomoci. V rámci projektu Pathways bolo zabezpečené sociálne poradenstvo pre mladých ľudí z Ukrajiny, ktoré využilo v čase od januára do apríla 2025 76 klientov a bolo poskytnutých 83 konzultácií. Celkovo bol projekt Pathways zameraný na podporu jazykových zručností, mäkkých zručností, na kariérne a pracovné poradenstvo, ale aj rekvalifikačné kurzy pre mladých od 15 do 18 rokov. Kariérne workshopy a poradenstvo využilo vyše 300 účastníkov. Workshopy sa konali aj online formou.²³⁶

Jazykové vzdelávanie bolo v roku 2025 zabezpečované aj samosprávami prostredníctvom ich integračných centier (pozri časť Poskytovanie informácií, poradenstvo a integračná pomoc). Aktivity zahŕňali bezplatné kurzy slovenského jazyka pre deti, mládež, dospelých aj rodiny, právne a adaptačné programy pre žiakov a študentov, ako aj komunitné a vzdelávacie podujatia zamerané na interkultúrnú komunikáciu, inklúziu a podporu rozmanitosti. Centrá spolupracovali s miestnymi školami, vzdelávacími inštitúciami, mimovládnyimi organizáciami, odborníkmi a ďalšími partnermi, čím prispievali k začleňovaniu cudzincov do vzdelávacieho systému a do života miestnych komunít. Tieto opatrenia podporovali nielen rozvoj jazykových kompetencií, ale aj sociálnu inklúziu a posilňovanie kontaktných väzieb medzi komunitami.²³⁷

Mesto Trnava zvolilo špeciálny prístup zameraný na odstraňovanie bariér a v roku 2025 zaviedlo bezplatné kurzy slovenského jazyka²³⁸ špecificky určené pre zahraničných pracovníkov pracujúcich na zmeny s harmonogramom prispôsobeným zmennej prevádzke. Kurzy boli naplánované ako trojmesačné s frekvenciou trikrát týždenne, ponúkané v rôznych časoch (ranná a poobedná zmena, s prestávkou pre nočnú zmenu) a doplnené o sociokultúrnú orientáciu. Prvé dva cykly absolvovalo 40 zahraničných pracovníkov. Kurzy boli v tejto pilotnej fáze organizované v spolupráci so súkromným sektorom, najväčším zamestnávateľom v regióne Stellantis.²³⁹

²³⁴ Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

²³⁵ Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

²³⁶ Mareena.

²³⁷ Únia miest Slovenska.

²³⁸ Kurzy sú financované z Národného projektu Integrácia štátnych príslušníkov tretích krajín vrátane migrantov (ESF+).

²³⁹ Mesto Trnava.

V roku 2025 bola Slovenská humanitná rada súčasťou medzinárodného projektu *AGRI (for Integration)*, ktorý je zameraný na integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín, najmä žien, prostredníctvom ich zapojenia do poľnohospodárstva a agropotravinárskeho sektora. Aktivity sú navrhnuté tak, aby migrantky získali nové zručnosti, podporu a príležitosť aktívne sa zapojiť do pracovného aj spoločenského života. V rámci projektu vznikla aj *Lokálna integračná stratégia štátnych príslušníkov tretích krajín na pracovnom trhu agropotravinárskeho sektora* a zároveň bude vypracovaný komplexný sprievodca, ktorý zahŕňa témy organického poľnohospodárstva, udržateľného agropotravinárstva, pracovných profilov, práv štátnych príslušníkov tretích krajín a kariérneho poradenstva v tomto ohľade.²⁴⁰

Komunitné aktivity

Vyššie spomenuté organizácie pokračovali aj v roku 2025 v rozvíjaní komunitných aktivít, pričom zároveň mnohé komunitné aktivity organizovali aj samosprávy prostredníctvom svojich integračných centier. Komunitné aktivity boli zamerané na podporu stretávania a zapájania cudzincov do života miestnych komunít. Aktivity zahŕňali komunitné podujatia, workshopy, informačné semináre, tréningy interkultúrnej komunikácie, dobrovoľnícke programy, adaptačné a vzdelávacie programy pre deti, mládež a rodiny, ako aj stretnutia podporujúce dialóg medzi rôznymi komunitami. Centrá spolupracovali s miestnymi školami, kultúrnymi a športovými organizáciami, neziskovými a charitatívnymi inštitúciami, cirkvami, odborníkmi a dobrovoľníkmi. Cieľom týchto aktivít bolo posilniť sociálne väzby, podporiť inklúziu cudzincov, uľahčiť ich adaptáciu v meste a zlepšiť koordináciu medzi komunitami a samosprávou.²⁴¹

V širšom kontexte komunitných aktivít mesto Trnava v roku 2025 založilo dobrovoľnícky program občianskej orientácie pre migrantov na Slovensku – Community Connectors (Komunitní spojovatelia)²⁴², ktorý vytvára unikátny škálovateľný a udržateľný peer-to-peer model participácie a zapojenia cudzincov do verejného života. Program obsahuje tematické piliere zamerané na podporu aktivizmu a posilnenia účastníkov prostredníctvom storytellingu. Program je špecifický tým, že absolventi nielen získavajú informácie o živote v meste a možnostiach dobrovoľníckeho zapojenia do existujúcich aktivít a podujatí, ale sú podporovaní k vytvoreniu aktívnej skupiny cudzincov, ktorá sa zapája do verejného diania, tvorby a evaluácie integračných politík, organizácie vlastných podujatí pre širokú verejnosť a sprostredkúvania dialógu medzi komunitami a mestom. Súčasťou programu je aj právna orientácia pri možnostiach založiť občianske združenie.²⁴³

Komunitným aktivitám sa venovala v roku 2025 aj Mareena. Jedným z najvýznamnejších podujatí v Bratislave bol Komunitný Iftar, večera organizovaná v spolupráci s moslimskou komunitou pri príležitosti otvorenia nového komunitného centra LOOM.²⁴⁴ Program zahŕňal živé knihy, diskusie o význame ramadánu, modlitbu, koncert a umelecký workshop techniky ebru. Podujatia prebehli aj v Košiciach a Nitre.

V Nitre sa začali realizovať aktivity pre ukrajinskú mládež a významným podujatím bolo komunitné stretnutie „Spoločne pre Ukrajinu“, ktoré ponúklo prednes autorskej tvorby, workshop tradičných ukrajinských papierových ozdôb, občerstvenie a informačné stánky.

²⁴⁰ Slovenská humanitná rada, projekt *AGRI (for Integration)*, citované 18. marca 2026.

²⁴¹ Únia miest Slovenska.

²⁴² Financované z Národného projektu Integrácia štátnych príslušníkov tretích krajín vrátane migrantov (ESF+).

²⁴³ Mesto Trnava.

²⁴⁴ Mesto Bratislava, *LOOM centrum pre ľudí s cudzineckým pôvodom*, citované 23. marca 2026.

Aj v roku 2025 Mareena spoluorganizovala Festival PESTRO – najväčšie komunitné podujatie v Košiciach, organizované v spolupráci s Tabackou.²⁴⁵ Festival priniesol živé knihy, tanečné vystúpenia, multietnický catering a prezentácie kultúr rôznych komunít žijúcich v meste. Mareena taktiež pokračovala v rozvíjaní svojho programu angažovanosti, teda programe individuálneho a komunitného dobrovoľníctva napomáhajúcemu v procese integrácie cudzincov a v práci s komunitami.²⁴⁶

MIC IOM aj v roku 2025 podporovalo informačné a kultúrne komunitné podujatia v spolupráci s komunitnými mediátormi v rôznych lokalitách po celom Slovensku. Tieto aktivity boli zamerané na prepájanie komunít cudzincov so slovenskou verejnosťou, zoznamovanie sa s jednotlivými kultúrami, sviatkami či kuchyňou. V roku 2025 sa s podporou MIC IOM uskutočnilo 43 komunitných podujatí.²⁴⁷

7.1.3. Integrácia osôb s udelenou medzinárodnou ochranou

V oblasti integrácie a práce s osobami s udelenou medzinárodnou ochranou prebiehalo v roku 2025 viacero aktivít.

V roku 2025 bola SR zapojená do projektu *Displaced Talent for Europe (DT4E) 2.0*, ktorý ponúka inovatívne riešenie prepájajúce vysídlené osoby v Jordánsku, Libanone a ďalších krajinách, s európskymi zamestnávateľmi v Belgicku, Francúzsku a na Slovensku. Vďaka projektu môžu vysídlené osoby aj na Slovensku nájsť bezpečné útočisko a zároveň priniesť chýbajúce zručnosti na trh práce. V rámci projektu sa podarilo v SR na úrovni štátnej správy rozdiskutovať vhodný pobytový mechanizmus. Oslovených tiež bolo 65 zamestnávateľov, ktorí mali príležitosť dozvedieť sa viac o potenciáli vysídlených ľudí a prezistiť, či sa im medzi nimi podarí identifikovať potenciálnych kandidátov na otvorené pracovné ponuky.²⁴⁸

V roku 2025 pokračovala realizácia projektu Slovenskej humanitnej rady Rifugio II, ktorý nadväzoval na predchádzajúce projektové obdobie projektu Rifugio implementovaného do februára 2024. Ich klientom – osobám s udeleným azylom alebo poskytnutou doplnkovou ochranou – sa prostredníctvom projektu zabezpečuje sociálne, pracovné a psychologické poradenstvo, právna a sociálna pomoc alebo asistencia pri hľadaní ubytovania, materiálna a finančná pomoc, ako aj výučba slovenského jazyka a školská integrácia.

V roku 2025 boli v rámci tohto projektu poskytnuté služby celkovo 317 klientom s udelenou medzinárodnou ochranou, čo predstavuje 12 % nárast oproti predchádzajúcemu roku. Na manažment dát klientov sa naďalej používa externý softvér, ktorý poskytuje jedno centrálné miesto, kde sú uložené všetky informácie o klientoch – kontakty, komunikácia, služby, individuálne a rodinné integračné plány a ďalšie interakcie. To eliminuje hľadanie dát v rôznych nástrojoch a zvyšuje presnosť informácií. Systém umožňuje presnejšiu analýzu a reporty, čo priamo vplýva na kvalitu poskytovaných služieb.

²⁴⁵ Tabacka Kulturfabrik je nezávislé kultúrne centrum v Košiciach, ktoré sídli v bývalej tabakovej továrni a organizuje koncerty, divadelné predstavenia, výstavy, diskusie a ďalšie kultúrne a komunitné podujatia.

²⁴⁶ Mareena.

²⁴⁷ Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

²⁴⁸ Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko, Novinky a podujatia, projekt *Displaced Talent for Europe 2.0*, citované 12. marca 2026.

V rámci projektu sa realizovali aktivity, ako sú asistencie, právne úkony a poradenstvo, ako aj podporné/komunitné podujatia/stretnutia. Zrealizovalo sa 13 rôznych typov integračných aktivít zameraných na viaceré oblasti. Uskutočnili sa semináre zamerané na posilnenie sociokultúrnej orientácie na Slovensku. Boli rozdelené do 8 modulov podľa rôznych tém. Realizovali sa tiež aktivity na podporu zamestnanosti klientov, ako napr. pracovné workshopy, právne semináre na tému štátneho občianstva a občianskych práv. Pravidelne prebiehali rôzne komunitné stretnutia, ako napr. ženský klub, konverzačný klub a aktivity pre deti. Konali sa aj prednášky s cieľom zvýšiť povedomie študentov o utečencoch na Slovensku a vo svete. Slovenská humanitná rada sa tiež zapájala do aktivít EUAA v rámci Poradenského fóra pre občianske organizácie.²⁴⁹

V rámci projektu bola v roku 2025 vydaná *Príručka kvality (časť 1) Splnenie zákonných podmienok na poskytovanie sociálnych služieb na integráciu osôb s medzinárodnou ochranou* a *Príručka kvality (časť 2) Hlavné princípy a postupy poskytovania služieb integrácie pre osoby s medzinárodnou ochranou*. Príručka definuje požiadavky na kvalitu integračných služieb, metódy a postupy v praxi, pričom zdôrazňuje víziu, poslanie a hodnoty kvalitnej sociálnej práce. Osobitná pozornosť sa venuje riadeniu rizík a prevencii krízových situácií. Príručka ponúka prenosné a replikovateľné postupy, ktoré možno aplikovať aj v iných sociálnych službách podobného charakteru. Sústreďuje sa na implementáciu podmienok kvality a zavedenie procesného prístupu v integračných službách.²⁵⁰

V roku 2025 pokračovala aj implementácia projektu Slovenskej humanitnej rady E.S.O. Projekt je primárne zameraný na zabezpečenie doplnkovej starostlivosti a pomoci pre žiadateľov o azyl, žiadateľov o dočasné útočisko a osoby s udeleným dočasným útočiskom evidovaných v azylových zariadeniach MV SR a maloletých žiadateľov o azyl bez sprievodu, ktorí sú evidovaní v Centre pre deti a rodiny v Medzilaborciach prostredníctvom poskytovania doplnkových služieb nad rámec štandardne poskytovaných služieb, ktoré zabezpečuje Slovenská republika. V azylových zariadeniach MV SR dostávajú klienti rôznu formu podpory a pomoci – ide najmä o psychologickú, sociálnu, právnu, materiálnu a inú odbornú pomoc, prípadne osobnú asistenciu. Uskutočňujú sa tiež mnohé voľnočasové aktivity a podporné služby. Špecifická pozornosť sa venuje potrebám zraniteľných skupín osôb.²⁵¹

7.2. Zvyšovanie povedomia o migrácii a nediskriminácia

V roku 2025 sa v oblasti zvyšovania povedomia o migrácii a podpory nediskriminácie uskutočnili rôznorodé aktivity určené pre odbornú aj širokú verejnosť vrátane osôb s dočasnou ochranou z Ukrajiny.

V tejto súvislosti migračný úrad MV SR spolupracuje so Strednou odbornou školou Policajného zboru Pezinok, pričom v rámci odborného vzdelávania je problematika azylu a migrácie zahrnutá do študijnej osnovy školy. Na tomto základe prebieha pravidelná prednášková činnosť na škole a za rok 2025 sa uskutočnilo 5 prednášok. V roku 2025 sa uskutočnila aj prednáška o integrácii azylových cudzincov s poskytnutou doplnkovou ochranou na Slovensku pre externých študentov študijného programu Misijná a charitatívna práca Vysokej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave. Zároveň sa konali aj dve diskusné stretnutia na tému azylu na Gymnázii

²⁴⁹ Slovenská humanitná rada.

²⁵⁰ Slovenská humanitná rada, Integrácia utečencov na Slovensku, projekt *Rifugio II*, citované 18. marca 2026.

²⁵¹ Slovenská humanitná rada, projekt *E.S.O.*, citované 18. marca 2026.

ziu Metodova v Bratislave. Diskusných stretnutí sa zúčastnil aj azylant, ktorý študentom priblížil okolnosti, kvôli ktorým žiadal o udelenie azylu, jeho skúsenosti s pobytom v azylových zariadeniach počas konania o udelenie azylu a z integrácie na Slovensku. Dobrá prax a príbehy z integrácie osôb s udelenou medzinárodnou ochranou s cieľom odbúrať stereotypy a predsudky boli prezentované migračným úradom MV SR na pravidelných pracovných stretnutiach organizovaných magistrátom mesta Košice s podporou UNHCR, zúčastnili sa na odborných konferenciách a verejných diskusiách k témam migrácie a azylu (Fórum o integrácii, SIRM – Interreg Europe – Prešovský samosprávny kraj, Magnetize Slovakia Košice – konferencia pod záštitou primátora mesta Košice) a koordinačných stretnutí k integrácii cudzincov v meste Košice a Prešov ohľadom výmeny informácií medzi inštitúciami a mimovládnyimi organizáciami. Migračný úrad MV SR sa zúčastnil podujatia Burza práce v Dunajskej Strede, kde verejnosti prezentoval svoju činnosť.²⁵²

Liga za ľudské práva zorganizovala aj v roku 2025 Fórum Integrácie, na ktorom sa diskutovalo okrem iného o Pakte o migrácii a azyle, ako aj o radikalizácii a extrémizme v spoločnosti. Cieľom podujatia bolo posilniť spoluprácu medzi medzinárodnými organizáciami, štátnymi inštitúciami, miestnymi samosprávami a mimovládnyimi organizáciami.²⁵³

Z ďalších podujatí roka 2025, ktorých cieľom bolo citlivo pristupovať k téme migrácie a azylu v SR, je možné spomenúť multižánrový a multikultúrny festival Nadácie Milana Šimečku *Fjúžn*, ktorý je každoročne zameraný na tému migrácie a cudzincov žijúcich na Slovensku. Hlavným motívom podujatia v roku 2025 bola téma „Odvaha“. Festival pripomína, že migrácia nie je iba o presune z jedného miesta na druhé, ale aj o strate a výhre, o hľadaní rovnováhy medzi tým, čo si nesieme, a tým, čo si chceme vytvoriť. Prostredníctvom festivalu je priblížený život ľudí pochádzajúcich z iných častí sveta, ktorí tvoria neoddeliteľnú súčasť krajiny.²⁵⁴

Na základe spolupráce viacerých mimovládnych a medzinárodných organizácií sa pri príležitosti Svetového dňa utečencov uskutočnil v júni ďalší ročník *Dáždnikového pochodu* Starým Mestom v Bratislave a Košiciach, spojený so sprievodným kultúrnym programom, diskusiami, výstavou a mnohými inými aktivitami.²⁵⁵

Organizácia Človek v ohrození aj v roku 2025 organizovala festival dokumentárneho filmu *Jeden svet*, ktorého súčasťou sú aj migračné témy. Hlavné premietania prebiehali v Bratislave formou verejných kinopremietaní vo viacerých kinách a premietacích priestoroch. Vybrané filmy boli následne dostupné pre celé Slovensko v online podobe. Festival má školské a komunitné programy, ktoré premietania prinášajú aj do regiónov, najmä pre školy a skupiny.²⁵⁶

V roku 2025 sa CVEK okrem iného venoval aj publikačnej činnosti. V roku 2025 vydal publikáciu *Výzvy a príležitosti – integrácia mladých ľudí s migračným a utečeneckým pôvodom v Nórsku a na Slovensku*²⁵⁷, ktorá sa venuje integračným systémom v Nórsku a na Slovensku a výzvam v tejto oblasti. Takisto bola vydaná publikácia *Analýza poskytovania sociálnych služieb cudzincom a cudzinkám vrátane utečencov a utečieniek*.²⁵⁸ Táto publikácia sa zaoberá legislatívnou úpra-

252 Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

253 Liga za ľudské práva, Čo robíme, *Fórum o integrácii 2025*, citované 12. marca 2026.

254 Mesto Bratislava, Podujatia, *Festival Fjúzn 2025*, citované 12. marca 2026.

255 *Dáždnikový pochod 2025* a *Dáždnikový pochod 2025 Košice*, citované 12. marca 2026.

256 Festival *Jeden svet*, citované 12. 3. 2026.

257 CVEK, *Výzvy a príležitosti – integrácia mladých ľudí s migračným a utečeneckým pôvodom v Nórsku a na Slovensku*, CVEK, Bratislava, 2025, citované 11. marca 2026.

258 CVEK, *Analýza poskytovania sociálnych služieb cudzincom a cudzinkám vrátane utečencov a utečieniek*, CVEK, Bratislava, 2025, citované 11. marca 2026.

vou sociálnych služieb na Slovensku, ukotvením tejto témy v strategických dokumentoch s dôrazom na priority štátu, pričom analyzuje aj to, do akej miery legislatíva a stratégie reflektujú situáciu cudzincov a utečencov na Slovensku. Zároveň analyzuje súčasný systém financovania sociálnych služieb a výzvy, ktoré s tým súvisia. Posledná časť sa zameriava na kompetencie samospráv v poskytovaní služieb. V roku 2025 vydal CVEK aj metodickú príručku *Rozmanitosť ako príležitosť – aktivity na začleňovanie cudzincov a cudziniiek na stredných školách*²⁵⁹, ktorá slúži ako podpora pre učiteľov, ktorí chcú vytvárať prostredie, do ktorého sa študenti z iných krajín môžu začleniť prirodzene, bez tlaku, a zároveň aktívne. Príručka ponúka sériu mesačných aktivít, ktoré podporujú inklúziu, interkultúrne porozumenie a komunitné prepojenie v školskom prostredí.

Zvyšovaniu povedomia o migrácii sa venovala aj EMN Slovensko. Počas roka 2025 zorganizovalo 15 vzdelávacích aktivít na školách, univerzitách alebo zainteresovaných inštitúciách s použitím vzdelávacieho nástroja *Cieľ Európa (Destination Europe)*, do ktorého sa zapojilo viac ako 450 účastníkov.²⁶⁰ Pomocou tohto nástroja sa účastníci môžu vcítiť do roly ministra, eurokomisára, starostu či zástupcu mimovládnej organizácie a zistiť, ako svojimi rozhodnutiami môžu ovplyvniť tvorbu migračných a integračných politík a tiež to, ako tieto rozhodnutia môžu ovplyvniť životy migrantov.²⁶¹ Súčasťou niektorých workshopov boli aj prednášky pre študentov na tému migrácie, vysvetlenia pojmov, migračných procesov či politík. Zároveň bol zorganizovaný jeden workshop, kde boli zainteresovaní účastníci vyškolení na používanie vzdelávacieho nástroja *Cieľ Európa* a komunikovanie migračných tém pri práci s mládežou.²⁶²

Vzdelávací nástroj *Cieľ Európa*, ako aj iné aktivity EMN a všeobecne téma migrácie boli prezentované aj počas osláv Dňa Európy v Bratislave a tiež v rámci podujatia pre verejnosť organizovaného pri príležitosti Svetového dňa utečencov.

259 CVEK, *Rozmanitosť ako príležitosť – aktivity na začleňovanie cudzincov a cudziniiek na stredných školách*, CVEK, Bratislava, 2025, citované 11. marca 2026.

260 Európska migračná sieť (EMN) Slovensko, *Vzdelávanie o migrácii, Cieľ Európa*, citované 12. marca 2026.

261 Európska migračná sieť (EMN) Slovensko, *Novinky*, citované 12. marca 2026.

262 Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

Občianstvo a situácia osôb bez štátnej príslušnosti

8.1. Štatistiky a trendy

Za posledných päť rokov sa počet udelených občianstiev SR viac ako stonásobil, zo 707 v roku 2021 na rekordných 2 509 v roku 2025. Drvivá väčšina cudzincov s novým slovenským občianstvom v roku 2025 pochádzala z krajín mimo EÚ/EHP (viac ako 86 %) – najviac ich pochádzalo z Ukrajiny (613), Srbska (567), USA (337), Izraela (149) a Kanady (71). Medziročne stúpol počet udelených občianstiev cudzincom z krajín mimo EÚ/EHP o takmer polovicu (48 %). Cudzincom z EÚ, ktorí na Slovensku získali občianstvo, dominovali aj v roku 2025 občania Českej republiky (109) (pozri Tabuľku 7).

Občianstvo SR nadobúdajú aj osoby z krajín mimo EÚ, ktorým bola udelená medzinárodná ochrana (azyl alebo doplnková ochrana). V rokoch 2021 – 2025 sa ich počet pohyboval v rozmedzí 10 – 30 (pozri tabuľku nižšie). V roku 2025 získalo občianstvo SR aj 24 osôb s udeleným azylom alebo poskytnutou doplnkovou ochranou, ktorí pochádzali najmä z Iraku, Iránu, Sýrie, Kuby, Afganistanu, Pakistanu, Srbska a Líbye.²⁶³

²⁶³ Odbor zahraničných vecí a európskych záležitostí Kancelárie ministra vnútra SR (sprostredkovane od odboru všeobecnej vnútornej správy Sekcie verejnej správy Ministerstva vnútra SR).

Počet osôb bez štátneho občianstva na Slovensku v rokoch 2024 a 2025 UNHCR odhadol na 49.²⁶⁴

Nadobudnutie občianstva SR v rokoch 2021 – 2025

	2021	2022	2023	2024	2025	Spolu
Občianstvo SR nadobudnuté štátnymi príslušníkmi tretích krajín	480	515	909	1 051	2 178	5 133
Občianstvo SR nadobudnuté všetkými cudzincami	707	797	1 102	1 432	2 509	6 547
Z toho občianstvo SR udelené držiteľom medzinárodnej ochrany (azyl a doplnková ochrana)	10	27	22	13	24	96

Zdroj: SVS MV SR.

8.2. Nadobudnutie a strata štátneho občianstva

Zákon o štátnom občianstve²⁶⁵ SR naposledy novelizovala v apríli 2022. Ani v roku 2025 SR neprijala žiadnu legislatívu, politiky alebo opatrenia, ktoré by sa týkali získavania štátneho občianstva SR alebo situácie osôb bez štátnej príslušnosti v kontexte migrácie z krajín mimo EÚ/EHP.²⁶⁶ *Národná stratégia Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie*²⁶⁷ z júna 2025 sa v jednej zo svojich kapitol venuje aj oblasti integrácie, otázku občianstva SR však bližšie neupravuje (pozri kapitolu 2.1.).²⁶⁸

V roku 2025 sa začala príprava novely tohto zákona, ktorá má vstúpiť do platnosti v roku 2026. Zmeny sa majú týkať udeľovania občianstva potomkom československých občanov, kde by malo dôjsť k zrušeniu povinnosti mať na Slovensku povolenie na pobyt. Presunie sa tak dôraz na historickú a právnu väzbu cudzincov na SR po ich predkoch a zníži sa administratívna záťaž voči žiadateľom a zainteresovaným orgánom.²⁶⁹

²⁶⁴ Úrad Vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR), *UNHCR Slovakia Fact Sheet, February 2025* a *UNHCR Slovakia Fact Sheet, September 2024*, 2025 a 2024, citované 16. marca 2026.

²⁶⁵ Zákon č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

²⁶⁶ Odbor zahraničných vecí a európskych záležitostí Kancelárie ministra vnútra SR (sprostredkované od odboru všeobecnej vnútornej správy Sekcie verejnej správy Ministerstva vnútra SR).

²⁶⁷ Úrad vlády Slovenskej republiky, *Národná stratégia Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie*, 2025, citované 21. januára 2026.

²⁶⁸ Úrad vlády Slovenskej republiky, *Národná stratégia Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie*, 2025, citované 21. januára 2026.

²⁶⁹ AKMV advokátska kancelária, *Zmeny v slovenskom štátnom občianstve od 15. 7. 2026*, 2026, citované 23. marca 2026.

Správa schengenského priestoru a iný vývoj v hraničnom manažmente a vízovej politike

9.1. Štatistiky a trendy

V počte vydaných schengenských víz možno sledovať aj v roku 2025 pozvoľný rastový trend. Počet vydaných schengenských víz sa zvýšil na 15 913 v roku 2025 (pozri tabuľku 5), pričom v predchádzajúcich rokoch dosiahol 12 652 (2024), 11 605 (2023) a 10 878 (2022). Výrazne nižší bol počet vydaných schengenských víz v rokoch 2021 (3 718 vydaných schengenských víz) a 2020 (4 129 vydaných schengenských víz) z dôvodu obmedzenej mobility ľudí počas pandémie covid.²⁷⁰

Podobný trend sa vplyvom pandémie prejavil aj na počte vydaných národných víz, keď ich počet v roku 2020 bol najnižší za posledné 5-ročné obdobie a to 3 111. Následné roky zaznamenali mierny nárast či už v súvislosti s oslabovaním pandémie, ale aj zmenami v legislatíve SR. V roku 2021 bolo vydaných 4 647 národných víz a v roku 2022 to už bolo 6 136 národných víz, keď SR začala vydávať národné víza pre vysokokvalifikovaných pracovníkov a vodičov autobusov a kamiónov. Rastúci trend pokračoval aj v roku 2023, keď boli kategórie osôb, ktorým sa národné vízum vydáva, rozšírené aj na manuálne profesie v oblasti priemyslu. Počet vydaných národných víz stúpol v roku 2023 na 8 951 a tento trend pokračoval aj v roku 2024, keď bolo vydaných až 15 075 národných víz a v roku 2025 to bolo 17 910 vydaných národných víz (pozri Tabuľku 5).²⁷¹

²⁷⁰ Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky.

²⁷¹ Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky.

9.2. Vývoj v oblasti politik a legislatívy

V roku 2025 prijatá *Národná stratégia Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie* sa venuje aj riadeniu hraníc (pozri kapitolu 2.1.). Dokument sa na viacerých miestach opiera a reflektuje Národnú stratégiu európskeho integrovaného riadenia hraníc, zdôrazňuje implementáciu tzv. „balíka inteligentných hraníc“, zvyšovanie miery automatizácie pri výkone hraničnej kontroly a hraničného dozoru a zvyšovanie miery prepojenia vnútroštátnych informačných systémov v oblasti Európskeho integrovaného riadenia hraníc. Takisto podčiarkuje dôležitosť stabilizácie organizačného a personálneho zabezpečenia odborných útvarov pri plnení všetkých úloh, ktoré vyplývajú z Európskeho integrovaného riadenia hraníc.²⁷²

9.3. Správa Schengenu vrátane kontroly na vnútorných hraniciach

S cieľom zabezpečiť plnú a efektívnu implementáciu odporúčaní vyplývajúcich zo schengenského hodnotenia z roku 2024, odstrániť identifikované nedostatky a dosiahnuť súlad Slovenskej republiky s pravidlami a štandardmi schengenského *acquis* Slovenská republika 2. decembra 2025 predložila Európskej komisii na schválenie Akčný plán na implementáciu odporúčaní uvedených v správe.²⁷³

S cieľom monitorovať a kontrolovať pohyb cudzincov na hraniciach EÚ tak, aby sa zvýšila bezpečnosť, dodržiavanie vízových pravidiel a ochrana práv osôb, ktoré vstupujú do Schengenu, Slovenská republika v októbri 2025 spustila progresívnym spôsobom entry/exit systém (EES). Národný plán jeho uvádzania do prevádzky bol pripravený a aktualizovaný. Kompletné spustenie EES nastane v apríli 2026.²⁷⁴

V roku 2025 pokračovali aktivity smerujúce k implementácii systému ETIAS. Naďalej prebiehalo vytváranie Národnej jednotky ETIAS, ktorá bude plniť úlohy súvisiace s týmto systémom a so spracovaním žiadostí o cestovné povolenia. Pokračovalo sa v úprave vnútroštátnych systémov členských štátov pripojených k EES alebo ETIAS a vývoj a implementácia národných procesov a IT riešení na aktualizáciu systému správy prípadov SIRENE²⁷⁵. Prebiehalo testovanie národného ETIAS voči centru. Riadne spustenie sa plánuje na október 2026. Cieľom je prispieť k identifikácii štátnych príslušníkov tretích krajín oslobodených od vízovej povinnosti, ktorí predstavujú bezpečnostné riziko, riziko z hľadiska nelegálneho prisťahovalectva alebo vysoké epidemiologické riziko pri posudzovaní udelenia cestovného povolenia a vstupu do schengenského priestoru.²⁷⁶

S cieľom zabezpečiť efektívne a harmonizované využívanie informačných systémov EÚ v oblasti riadenia vonkajších hraníc a migrácie, ako aj s cieľom posilniť ochranu vonkajších hraníc a vnútornú bezpečnosť schengenského priestoru, pokračovala v roku 2025 implementácia interoperabilného rámca podľa nariadení (EÚ) 2019/817 a 2019/818 na technickej a prevádzkovej úrovni.²⁷⁷

²⁷² Úrad vlády Slovenskej republiky, *Národná stratégia Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie*, 2025, citované 26. januára 2026.

²⁷³ Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky.

²⁷⁴ Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

²⁷⁵ Aktivity prebiehajú v rámci projektu „Dokončenie systému ETIAS a úprava aplikácií EES a SIS na účely ETIAS“, ktorý sa implementuje v rámci Nástroja finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (BMVI).

²⁷⁶ Odbor zahraničnej pomoci Sekcie financovania a rozpočtu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

²⁷⁷ Sekcia informatiky, telekomunikácií a bezpečnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

V apríli 2025 sa zaviedli kontroly na vnútorných hraniciach s Maďarskom a Rakúskom v súvislosti so šírením nákazlivej choroby párnokopytníkov – Slintačka a krívačka (SLAK). Kontroly trvali do júla 2025.²⁷⁸

Už v roku 2024 sa začalo s realizáciou viacerých projektov zameraných na efektívne implementovanie Schengenu. Projekty sú zamerané na údržbu a podporu systému NVIS, zvýšenie kapacity hraničného priechodu Vyšné Nemecké – Užhorod na slovensko-ukrajinskej hranici, podporu stáží príslušníkov PZ na Styčnom úrade SR na Europole s cieľom posilniť cezhraničnú policajnú spoluprácu, údržbu informačných systémov AFIS/ CODIS, interoperabilitu informačných systémov polície, nákup terénnych vozidiel a terénnych vozidiel pre psovodov. Ďalej v roku 2025 sa začali implementovať projekty zamerané na úpravu, monitorovanie pracovných postupov a školenia konzulárnych pracovníkov v systéme NVIS, na obmenu technických zabezpečovacích prostriedkov na zastupiteľských úradoch, dokončenie systému ETIAS a úpravu aplikácií EES a SIS na účely ETIAS.²⁷⁹

9.4. Vízová politika

V roku 2025 sa pripravovala úprava a rozšírenie Informačného systému NVIS (pozri kapitolu 3.2.). Bola plánovaná úprava IS národnej časti VIS MV SR pre novú legislatívu VIS recast. Cieľom je skrátenie predvízového procesu. Súčasný NVIS neumožňoval prioritizáciu vybraných skupín žiadateľov o národné víza, ktoré sú v záujme Slovenskej republiky podľa zákona o pobyte cudzincov.²⁸⁰

S cieľom uľahčiť udeľovanie národných víz na dlhodobý pobyt strategickým investorom bolo v roku 2025 prijaté nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 160/2025 z 18. júna 2025 o záujme Slovenskej republiky na udeľovaní národných víz vybraným skupinám štátnych príslušníkov Čínskej ľudovej republiky v súvislosti s podporou obchodných vzťahov a rozvojom investícií medzi Čínskou ľudovou republikou a Slovenskou republikou. Podnetom takéhoto opatrenia bola reakcia na potreby slovenského hospodárstva a s tým súvisiace uľahčenie príchodu a nástupu do zamestnania cudzincov pracujúcich pre významných strategických investorov z Čínskej ľudovej republiky.²⁸¹

278 Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

279 Odbor zahraničnej pomoci sekcie financovania a rozpočtu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

280 Výskumná a inovačná autorita (VAIA) Úradu podpredsedu vlády pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku.

281 Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky.

Neregulárna migrácia

10.1. Štatistiky a trendy

V rokoch 2019 – 2021 zaznamenala SR klesajúci trend v oblasti neregulárnej migrácie z 2 190 osôb v roku 2019 na 1 769 osôb v roku 2021. Výraznejší pokles bol zaznamenaný najmä v roku 2020 v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 (1 295 osôb). V roku 2022 však prišlo k výraznému nárastu neregulárnej migrácie z dôvodu významného tlaku sekundárnej tranzitnej migrácie na trase zo západného Balkánu a z dôvodu dočasného obnovenia kontroly vnútorných hraníc Česka a Rakúska na ich úsekoch hraníc so SR. V roku 2022 takto narástla neregulárna migrácia až na 11 791 osôb. Ešte výraznejší nárast nastal v roku 2023, keď opäť v dôsledku enormného nárastu sekundárnej tranzitnej migrácie celková neregulárna migrácia vzrástla až na 47 610 osôb, z čoho až vyše 97 % podiel tvorila práve sekundárna tranzitná migrácia. V roku 2024 v dôsledku mnohých opatrení, ako napr. spolupráca s krajinami mimo EÚ na významných migračných trasách alebo boj proti prevádzачským skupinám, zaznamenala neregulárna migrácia do EÚ najväčší pokles od roku 2021. V SR klesla neregulárna migrácia na 2 664 osôb, čo je viac ako 94 % pokles oproti roku 2023. Klesajúci trend pokračoval aj v roku 2025, keď v SR klesla neregulárna migrácia na 1 580 osôb (pozri Tabuľku 9).²⁸² Pokračujúci pokles neregulárnej migrácie je dôsledkom najmä zlepšenej geopolitickej situácie v Sýrii, keď v roku 2025 (január – november) bolo zaznamenaných 5 900 Sýrčanov pri nelegálnom prekročení vonkajších hraníc EÚ, čo je v ostrom kontraste s takmer 46 000 zaznamenanými v rovnakom období roku 2024. To znamená,

²⁸² Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

že Sýrčania sa podieľali na viac než polovici celkového poklesu neregulárnej migrácie na vonkajších hraniciach EÚ.²⁸³

Pri neregulárnej migrácii SR rozlišuje dve migračné situácie, resp. kategórie štatistík: neoprávnený pobyt – zahŕňajúci sekundárnu tranzitnú migráciu (v roku 2025 40 % podiel oproti 98,6 % podielu v roku 2023) a neoprávnené prekročenie vonkajšej štátnej hranice (v roku 2025 podiel 60 % oproti 1,4 % podielu v roku 2023). Aj tieto dáta dokresľujú fakt, že došlo k poklesu a stabilizácii neregulárnej migrácie, najmä sekundárnej tranzitnej migrácie. Rovnako sa vyrovnávajú aj počty osôb na neoprávnenom pobyte. V roku 2024 bolo zaznamenaných 586 osôb na neoprávnenom pobyte a v roku 2025 to bolo 637 osôb. V kategórii neoprávnené prekročenie vonkajšej štátnej hranice nastal výraznejší pokles z 2 078 osôb v roku 2024 na 943 osôb v roku 2025. Naďalej aj v roku 2025 najpočetnejšiu skupinu tvorili občania Ukrajiny, až viac ako 98 % (pozri Tabuľku 9).²⁸⁴ Rápídny nárast počtu nelegálnych prekročení vonkajších hraníc v roku 2024 pravdepodobne súvisel so sprísnenou mobilizačnou legislatívou na Ukrajine, ktorá motivovala časť ukrajinských mužov vycestovať z krajiny nelegálne. Následný pokles bol pravdepodobne ovplyvnený posilnením hraničného dozoru zo strany ukrajinských orgánov. Od septembra 2025 sa zároveň prejavil pokles počtu zadržaných ukrajinských mužov vo veku 18 až 22 rokov v dôsledku umožnenia ich legálneho vycestovania od konca augusta 2025.²⁸⁵

10.2. Vývoj v oblasti politik a legislatívy na prevenciu a zabránenie neregulárnej migrácii

*Národná stratégia Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie*²⁸⁶, ktorá bola prijatá v júni 2025, pokrýva aj oblasť nelegálnej migrácie, kde zdôrazňuje, že Slovenská republika bude presadzovať inovatívne prístupy s dôrazom na riešenie nelegálnej migrácie ešte pred hranicami EÚ, prijatím opatrení na podporu tretích krajín a riešenie príčin migrácie podporou opatrení na prevenciu nelegálnej migrácie priamo v tretích krajinách prostredníctvom spolupráce na regionálnej a bilaterálnej úrovni. Slovenská republika zdôrazňuje potrebu spolupráce nielen s krajinami pôvodu, ale aj krajinami tranzitu a krajinami EÚ v tejto oblasti (pozri kapitolu 2.1.).²⁸⁷

V roku 2025 sa pripravoval návrh zákona,²⁸⁸ ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2025 Z. z. Trestný zákon. Návrhom zákona sa okrem iného rozširuje ochrana schengenského priestoru úpravou trestného činu prevádzachťvo (§ 355 a 356) z hraníc Slovenskej republiky na hranice členských štátov EÚ.²⁸⁹ Cieľom takejto legislatívnej úpravy trestného činu prevádzachťva je zabezpečenie efektívnejšieho postihu osôb zapojených do nelegálneho prevádzachťva osôb cez štátne hranice. Zároveň návrh zákona zohľadňuje požiadavky aplikačnej praxe a usiluje sa o odstránenie zistených nedostatkov, ktoré sa vyskytujú pri kvalifikácii trestných činov prevádzachťva orgánmi činnými v trestnom konaní.²⁹⁰

283 Frontex, *Annual Brief 2025*, citované 26. marca 2026.

284 Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

285 Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

286 Úrad vlády Slovenskej republiky, *Národná stratégia Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie*, 2025, citované 21. januára 2026.

287 Úrad vlády Slovenskej republiky, *Národná stratégia Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie*, 2025, citované 27. marca 2026.

288 Schvaľovanie návrhu zákona bude pokračovať v roku 2026 s predpokladanou účinnosťou od 15. júla 2026.

289 Podnetom na prípravu novely zákona je transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1712 z 13. júna 2024, ktorou sa mení smernica 2011/36/EÚ o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania (Ú. v. EÚ L, 2024/1712, 24. júna 2024).

290 Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

Pripravovaný návrh zákona takisto upravuje trestný čin prevádzacstvo (§ 356) rozšírením skutkovej podstaty o ďalšie kvalifikované skutkové podstaty uvedené v navrhovaných odsekoch. Najdôležitejšou navrhovanou zmenou je postihovanie organizovaných skupín páchatel'ov, ktorí organizovane a sofistikovane napomáhajú neoprávnenému pobytu a neoprávnenému zamestnaniu štátnych príslušníkov tretích krajín, ako aj zabránenie nedovolenému (podvodnému) zlegalizovaniu pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín.²⁹¹

10.3. Prevencia neregulárnej migrácie

Spolupráca s krajinami mimo EÚ

S cieľom posilniť spoluprácu pri hraničnej kontrole, rozvíjať spoluprácu operačných a vyšetrovacích orgánov, jednotiek pre analýzu rizík, ako aj s cieľom prevencie cezhraničnej trestnej činnosti, obchodovania s ľuďmi a nelegálnej migrácie bol v roku 2025 podpísaný Plán rozvoja spolupráce medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou, zastúpenej Úradom hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru a Správou štátnej pohraničnej služby Ukrajiny na roky 2025 – 2026.²⁹²

S cieľom posilniť bezpečnosť vonkajších hraníc, predchádzať nelegálnej migrácii a cezhraničnej trestnej činnosti, podporiť kapacity hostiteľských krajín a zefektívniť medzinárodnú spoluprácu Slovenská republika aktívne participuje na operačných aktivitách agentúry Frontex vysielaním policajtov do krajín mimo EÚ ako Srbsko a Severné Macedónsko. V roku 2025 v rámci krátkodobých vyslaní bolo do Srbska vyslaných 8 policajtov (1 expert na cezhraničnú kriminalitu, 1 expert na doklady, 6 policajtov ako hraničný dozor). Ďalší piati policajti pôsobia v Srbsku na úseku hraničného dozoru v rámci dlhodobých vyslaní (2 roky). Do Severného Macedónska boli v roku 2025 vyslaní 2 policajti na hraničný dozor (krátkodobé vyslanie) a 1 policajt pôsobí na úseku hraničného dozoru v rámci dlhodobých vyslaní.²⁹³

Boj proti prevádzacstvu

V roku 2025 bolo 179 neregulárnych migrantov zdokumentovaných vo vyšetrovacích spisoch ako prevádzaných. Ide opäť o výraznejší pokles oproti rokom 2024 a 2023, keď bolo takto zdokumentovaných 410 a 2 462 neregulárnych migrantov v uvedenom poradí. V roku 2025 išlo vo väčšine prípadov o štátnych príslušníkov Iránu a Ukrajiny (pozri Tabuľku 10).²⁹⁴

V roku 2025 bolo 43 osôb zadržaných ako podozrivých a 46 osôb obvinených z trestného činu prevádzacstva. Z toho bolo 28 osôb obvinených za organizovanie/pomáhanie pri nelegálnom prekročení hraníc (§ 355 Trestného zákona) a 18 osôb za napomáhanie alebo organizovanie nelegálneho pobytu (§ 356 Trestného zákona), (pozri Tabuľku 11).²⁹⁵

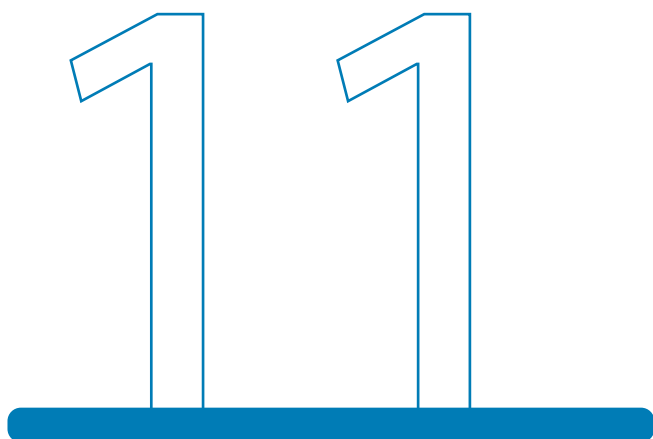
291 Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

292 Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

293 Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

294 Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

295 Generálna prokuratúra Slovenskej republiky.

Obchodovanie s ľuďmi

11.1. Štatistiky a trendy

V predchádzajúcich rokoch bol v Slovenskej republike evidovaný nižší počet identifikovaných obetí obchodovania s ľuďmi z radov cudzích štátnych príslušníkov. V roku 2025 však došlo k nárastu, keď bolo identifikovaných 15 cudzincov z celkového počtu 63 identifikovaných obetí, čo predstavuje približne 24 % všetkých identifikovaných obetí obchodovania s ľuďmi. Dlhodobým trendom z pohľadu foriem vykorisťovania ostáva sexuálne vykorisťovanie. V roku 2025 bolo identifikovaných 24 obetí sexuálneho vykorisťovania, čo predstavovalo približne 38 % všetkých identifikovaných obetí. Z uvedeného počtu tvorili deti 75 % obetí sexuálneho vykorisťovania. V roku 2025 bolo identifikovaných 18 obetí vykorisťovaných za účelom núteného žobrania, teda približne 29 % všetkých identifikovaných obetí. V troch prípadoch išlo o cudzincov pochádzajúcich z Moldavska a Ukrajiny. Pracovné vykorisťovanie predstavovalo tretiu najčastejšiu formu vykorisťovania. Identifikovaných bolo 10 obetí, z čoho 6 osôb cudzincov, pochádzajúcich z Nepálu, Indonézie a Filipín.

Z hľadiska poskytovanej pomoci v roku 2025 sa v oblasti vstupu do špecializovaného programu podpory a ochrany obetí obchodovania s ľuďmi (ďalej len „program“) spomedzi novo identifikovaných (63) obetí rozhodlo 16 vstúpiť do programu, čo predstavuje 25 % z celkového počtu.

Záujem o služby a podporu z programu pomoci u osôb, ktoré vstupujú do štatistík v roku 2025 ako formálne identifikované obete políciou a zároveň vystupujú ako poškodení v trestnom konaní (t. j. 59 osôb), prejavilo celkom 12 obetí, teda 20 % z počtu formálne identifikovaných obetí.

Kapacita poskytovania služieb prostredníctvom programu pomoci v jednom čase je 25 osôb, ale v priebehu roka 2025 sa pomoc a podpora poskytovala vyššiemu počtu osôb, a to celkom 39 osobám.

Zatiaľ čo v rokoch 2021 – 2024 počet ročne identifikovaných cudzincov ako obetí obchodovania s ľuďmi neprekročil 5 ročne z priemerne celkovo 50 identifikovaných obetí, v roku 2025 bolo z celkovo 63 obetí obchodovania s ľuďmi 15 cudzincov, všetci štátni príslušníci tretích krajín (pozri Tabuľku 24). Obete z krajín mimo EÚ pochádzali najmä z Ukrajiny, Moldavska, Nepálu, Brazílie, Kolumbie, Filipín a Indonézie.

Napriek prebiehajúcej vojne na Ukrajine, neregulárnej migračnej trase do EÚ cez západný Balkán a rastúcej pracovnej migrácii neboli v SR od roku 2022 identifikované žiadne obete obchodovania s ľuďmi (formálne políciou ani neformálne inými aktérmi), ktoré by boli štátnymi príslušníkmi tretích krajín. Na Slovensku sa v rokoch 2022 – 2024 nevyšetroval žiaden prípad obchodovania s ľuďmi s prepojením na západobalkánsku trasu vedúcu aj cez územie SR, ani s prepojením na Ukrajinu, resp. v ktorom by vystupovali ako obete, alebo páchatelia osoby pochádzajúce z Ukrajiny. V roku 2025 však došlo k zmene v tomto trende. Medzi identifikovanými obeťami obchodovania s ľuďmi sa vyskytli aj cudzinci, pričom všetky identifikované osoby boli štátnymi príslušníkmi tretích krajín. Časť z nich vstúpila do programu pomoci a podpory obetiam obchodovania s ľuďmi a v súvislosti s niektorými z týchto prípadov bolo zároveň začaté trestné stíhanie pre zločin obchodovania s ľuďmi.²⁹⁶

V súvislosti s trestným činom obchodovania s ľuďmi SR v roku 2025 vzniesla obvinenie voči 15 páchatelom v rámci 10 prípadov a odsúdila 16 osôb za spáchanie tohto trestného činu (pozri Tabuľku 25).²⁹⁷ Vo väčšine prípadov sa v roku 2025 nábor obetí realizoval osobným kontaktom, tak ako aj v minulosti.

V čase písania publikácie ešte nebola k dispozícii *Situačná správa pre oblasť boja proti obchodovaniu s ľuďmi v Slovenskej republike za rok 2025*, ktorá okrem štatistík a trendov opisuje aj konkrétne aktivity v boji proti obchodovaniu s ľuďmi.

11.2. Politiky, legislatíva a medzinárodný monitoring

Nová *Národná stratégia Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie* z júna 2025 reflektuje tému boja proti obchodovaniu s ľuďmi a ochrany obetí tohto trestného činu v kontexte ochrany zraniteľných osôb v azylových a migračných procesoch a rozvíja opatrenia zamerané na ich identifikáciu, ochranu a podporu v rámci širšieho rámca migračnej politiky. Stratégia obsahuje viaceré opatrenia, ktoré idú nad rámec *Národného programu boja proti obchodovaniu s ľuďmi 2024 – 2028*, a to najmä:

²⁹⁶ Národné centrum proti obchodovaniu s ľuďmi odboru expertných činností Úradu prevencie kriminality Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

²⁹⁷ Národná jednotka boja proti nelegálnej migrácii Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru, odbor zahraničných vecí a európskych záležitostí Kancelárie ministra vnútra SR a Národné centrum proti obchodovaniu s ľuďmi odboru expertných činností Úradu prevencie kriminality Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

- opatrenia pre hraničné konanie, preverovanie osôb a povinný skrining zraniteľnosti vrátane identifikácie obetí obchodovania s ľuďmi, ktorý vykonávajú vyškolení pracovníci,
- opatrenia v azylovom a návratovom konaní na identifikáciu a ochranu obetí,
- komplexné integračné opatrenia pre všetkých zraniteľných migrantov ako systémový nástroj prevencie obchodovania s ľuďmi,
- bezpečnostné a technologické opatrenia, ktoré boj proti obchodovaniu s ľuďmi prepájajú so širšou migračnou a bezpečnostnou politikou,
- posilnenie dátovej interoperability a technickej infraštruktúry,
- prepojenie rozvojovej spolupráce, diplomacie a prevencie obchodovania.²⁹⁸

Dňa 17. decembra 2025 vláda SR schválila *novelizáciu Trestného zákona*²⁹⁹, v ktorej sa navrhuje aj zmena § 179 Obchodovanie s ľuďmi. Došlo k legislatívnej úprave trestného činu obchodovania s ľuďmi podľa § 179 Trestného zákona, ktorou sa okrem iného:

- sprísňujú trestné sadzby, ktoré je možné uložiť za daný trestný čin (zvyšuje sa dolná sadzba zo štyroch na päť rokov, trestná sadzba za obchodovanie s dieťaťom sa zvyšuje na 10 až 15 rokov namiesto sedem až 12), a
- zavádza *nový trestný čin využívania služieb obete obchodovania s ľuďmi* (§ 179a) na zníženie dopytu, ktorým sa podporuje obchodovanie s ľuďmi a stimulujú sa všetky formy vykorisťovania. Účelom je kriminalizovať vedomé využívanie služieb, pri ktorých je obeť vykorisťovaná na účely poskytovania služieb uvedených v § 179 Trestného zákona a užívateľ služieb vie, že osoba poskytujúca službu je obeťou niektorého z trestných činov súvisiacich s obchodovaním s ľuďmi,
- usiluje o odstránenie zistených nedostatkov z praxe, ktoré sa vyskytujú pri kvalifikácii trestných činov obchodovania s ľuďmi, a zohľadňuje výhrady Rady Európy k neprimeranosti ukladania prevažne podmienených trestov odňatia slobody za trestné činy obchodovania s detskými obeťami, čo umožňuje aplikácia inštitútov mimoriadneho zníženia trestu.

Účinnosť sa navrhovala od 15. júla 2026, čo zodpovedá požiadavke transpozičného termínu smernice. Transpozícia *smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1712 z 13. júna 2024, ktorou sa mení smernica 2011/36/EÚ o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania* (Ú. v. EÚ L, 2024/1712, 24. 6. 2024), ktorá má zefektívniť boj proti obchodovaniu s ľuďmi, zaviesť nové opatrenia na jeho prevenciu a posilniť ochranu obetí obchodovania prostredníctvom novelizácie súčasného právneho rámca, t.j. *smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/36/EÚ z 5. apríla 2011 o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a ochrane obetí obchodovania*. Smernica 2024/1712/EÚ bola prijatá v nadväznosti na *Stratégiu Európskej únie v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2021 – 2025*, ktorá identifikovala potrebu prispôbiť súčasný právny rámec vývoju v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi.³⁰⁰

Došlo k aktualizácii *Národného referenčného mechanizmu pre oblasť boja proti obchodovaniu s ľuďmi*³⁰¹ (NRM), ktorá bola schválená Radou vlády SR pre prevenciu kriminality dňa 12. decembra 2025. V predchádzajúcich NRM absentoval rozbor bežne používaných pojmov v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi. Aktualizované znenie NRM okrem rozboru účelov obchodovania s ľuďmi či priblíženia pojmov, ako je potenciálna obeť, predpokladaná obeť a formálne identifikovaná obeť, odkazuje aj na zraniteľnosti obetí, medzi ktoré patria aj cudzinci. K aktualizácii

²⁹⁸ Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

²⁹⁹ *Uznesenie vlády SR č. 627/2025*, ktorým sa schválil návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, citované 9. februára 2026.

³⁰⁰ Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

³⁰¹ *Národný referenčný mechanizmus pre oblasť boja proti obchodovaniu s ľuďmi*, 2025, citované 28. januára 2026.

došlo na základe opatrenia č. 3 Akčného plánu Národného programu boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2024 – 2028, ako aj smernice Európskeho parlamentu a Rady 2024/1712/EÚ^{302, 303}. Upravil sa aj interný predpis Ministerstva vnútra SR týkajúci sa *Programu podpory a ochrany obetí obchodovania s ľuďmi*, aby sa zefektívnili postupy a reflektovali zmeny a vývoj v oblasti pomoci a podpory obetiam obchodovania s ľuďmi. Zmeny s účinnosťou od 1. apríla 2025 priniesli aj definovanie pojmu *Národné kontaktné miesto pre cezhraničné sprostredkovanie pomoci obetiam*, jeho úloh a konkrétného útvaru MV SR. Uvedené je v súlade s akčným plánom³⁰⁴ a so zmenami, ktoré priniesla smernica 2024/1712/EÚ³⁰⁵ a pomáha k vytvoreniu tzv. transnárodného referenčného mechanizmu na úrovni štátov EÚ.³⁰⁶

Národné kontaktné miesto pre cezhraničné sprostredkovanie pomoci obetiam obchodovania s ľuďmi SR vzniklo v praxi – stalo sa ním *Národné centrum proti obchodovaniu s ľuďmi odboru expertných činností Úradu prevencie kriminality Ministerstva vnútra Slovenskej republiky*. Nejde o kontaktné miesto pre samotné obete obchodovania s ľuďmi, ale o cezhraničné sprostredkovanie pomoci obetiam obchodovania s ľuďmi vo vzťahoch medzi orgánmi alebo inštitúciami zodpovednými za cezhraničnú podporu obetí obchodovania s ľuďmi v rôznych členských štátoch EÚ. Opatrenie je v súlade s akčným plánom³⁰⁷ a so zmenami, ktoré priniesla smernica 2024/1712/EÚ^{308, 309}.

SR tiež upravila postavenie *Národného koordinátora na boj proti obchodovaniu s ľuďmi* tak, aby došlo k oddeleniu politicko-koordinačnej a odbornej (výkonnej) roviny. Účelom bola kompletizácia postavenia a úloh národného koordinátora na boj proti obchodovaniu s ľuďmi tak, aby bol v súlade aj s požiadavkami smernice 1712/2024/EÚ^{310, 311}.

Medzinárodný monitoring

Skupina expertov Rady Európy pre oblasť boja proti obchodovaniu s ľuďmi (GRETA) vydala správu v rámci 4. kola hodnotenia SR v implementácii Dohovoru Rady Európy o boji proti obchodovaniu s ľuďmi. Správa zverejnená 26. marca 2025 hodnotí obdobie rokov 2020 – 2024 a zameriava sa na prístup k spravodlivosti a účinné opatrenia pre obete obchodovania s ľuďmi. Správa analyzuje zraniteľnosť špecifických skupín, medzi ktorými majú migranti, žiadatelia o azyl a migrujúci pracovníci samostatnú analytickú časť. Správa adresuje SR viacero konkrétnych odporúčaní, z ktorých najrelevantnejšie pre tému migrácie sú:

- posilniť identifikáciu obetí medzi migrantmi a žiadateľmi o azyl,
- zabezpečiť, aby pobytový status nebol podmienkou prístupu k ochrane,
- zvýšiť kapacity inšpektorátov práce,

302 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2024/1712/EÚ, ktorou sa mení smernica 2011/36/EÚ o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania.

303 Úrad prevencie kriminality Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

304 *Národný program boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2024 – 2028*, Opatrenie č. 1: Aktualizácia programu podpory a ochrany obetí obchodovania s ľuďmi s ohľadom na vývoj v oblasti obchodovania s ľuďmi, s. 20, a Opatrenie č. 4: Ustanovenie Národného kontaktného bodu pre referovanie obetí, s. 21, citované 22. januára 2026.

305 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2024/1712/EÚ, ktorou sa mení smernica 2011/36/EÚ o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania.

306 Úrad prevencie kriminality Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

307 *Národný program boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2024 – 2028*, Opatrenie č. 4: Ustanovenie Národného kontaktného bodu pre referovanie obetí, s. 21, citované 22. januára 2026.

308 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2024/1712/EÚ, ktorou sa mení smernica 2011/36/EÚ o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania, konkrétne jej recitál bod 15 a článok 1 bod 2.

309 Úrad prevencie kriminality Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

310 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2024/1712/EÚ, ktorou sa mení smernica 2011/36/EÚ o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania, konkrétne jej čl. 19.

311 Úrad prevencie kriminality Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

- zaviesť obdobie na zotavenie a rozmyslenie ešte pred formálnou identifikáciou,
- ukladať prísnejšie tresty za obchodovanie s ľuďmi.

Správa identifikovala pracovné vykorisťovanie zahraničných pracovníkov ako rastúci fenomén a upozornila na prepojenie medzi nelegálnym zamestnávaním a obchodovaním s ľuďmi. Podľa správy migranti často nevstupujú do systému pomoci SR zo strachu z vyhostenia.³¹²

Hodnotiaca *Správa o obchodovaní s ľuďmi* (TIP – Trafficking in Persons Report), ktorú každoročne vydáva Ministerstvo zahraničných vecí USA, ponechala SR aj v roku 2025 v druhej skupine štátov v napĺňaní minimálnych štandardov eliminácie obchodovania s ľuďmi, kde bola zaradená v roku 2019. Správa okrem iného vyzdvihla, že inšpektoráty práce po prvýkrát po rokoch systematicky referovali prípady obchodovania s ľuďmi polícii, pričom išlo najmä o prípady pracovného vykorisťovania migrantov vrátane zahraničných pracovníkov. Naopak, kriticky sa postavila k slabým trestom a vysokej miere ukladania podmienených trestov za obchodovanie s ľuďmi, pokles vo vyšetrovaní a stíhaní páchateľov štvrtý rok po sebe, ako aj nedostatočnú identifikáciu obetí vrátane zahraničných.³¹³

11.3. Medziinštitucionálna a medzinárodná spolupráca

SR sa v roku 2025 zapojila do spolupráce s Úradom OSN pre drogy a kriminalitu v rámci projektu *Prevention and Justice for Victims of Trafficking in Persons Affected by the War in Ukraine*. Okrem Slovenska a Ukrajiny je medzi zapojenými krajinami Poľsko, Rumunsko a Moldavsko. Projekt mapuje procesy detekcie, identifikácie a referovania obetí obchodovania s ľuďmi do infraštruktúry pomoci a podpory pre obete obchodovania s ľuďmi pochádzajúce z Ukrajiny a utekajúce pred vojnou. Cieľom je vytvorenie praktickej príručky pre pracovníkov diplomatických misií pre správny postup v prípade detekcie indikátorov obchodovania s ľuďmi, a tak zlepšenie detekcie potenciálnych obetí so špecifickým zameraním na zraniteľné skupiny.³¹⁴

Aj v roku 2025 vykonávala SR pravidelné kontroly podnikateľských subjektov na odhalenie prípadov nelegálnej práce, nelegálneho zamestnávania a identifikáciu potenciálnych obetí obchodovania s ľuďmi.³¹⁵ Kontroly vykonávali spoločne ÚHCP P PZ a inšpektoráty práce alebo orgány ÚPSVR, pričom počas nich nebola identifikovaná žiadna obeť obchodovania s ľuďmi.^{316, 317}

Pracovná skupina na boj proti obchodovaniu s ľuďmi (Anti-Trafficking Task Force), ako súčasť koordinovaného mechanizmu Regionálny plán reakcie (Regional Response Plan) zastrešeného UNHCR a vedená IOM, fungovala na Slovensku aj v roku 2025. Skupina sa stretla štyrikrát a okrem iného vypracovala odporúčania v nasledujúcich témach:

312 Council of Europe, *Evaluation Report – Slovak Republic* (fourth evaluation round), 2025, citované 16. marca 2026.

313 U. S. Department of State, *2025 Trafficking in Persons Report: Slovak Republic*, citované 16. marca 2026.

314 Úrad prevencie kriminality Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

315 Príslušníci Policajného zboru v spolupráci s inšpektorátmi práce v roku 2025 vykonali kontroly 506 podnikateľských subjektov, pri ktorých skontrolovali 1 595 osôb, z toho 851 občanov Slovenskej republiky a 744 cudzincov z rôznych krajín. Počas vykonávania kontrol podnikateľských subjektov sa príslušníci Policajného zboru zameriavali predovšetkým na vyhľadávanie osôb – cudzincov s nelegálnym pobytom v Slovenskej republike a ďalšie porušovanie ustanovení v zmysle zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a na vyhľadávanie a identifikáciu obetí trestného činu obchodovania s ľuďmi v zmysle § 179 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

316 V roku 2025 bolo celkovo vykonaných 16 635 kontrol v 14 736 kontrolovaných podnikateľských subjektoch. Pri týchto kontrolách bolo skontrolovaných viac ako 31 500 fyzických osôb, ktoré sa nachádzali na pracoviskách kontrolovaných subjektov. Celkovo bolo zistené nelegálne zamestnávanie 1 211 fyzických osôb, z toho 1 003 nelegálne zamestnávaných občanov SR a 208 nelegálne zamestnávaných cudzincov. Osobitne sa orgány inšpekcie práce zameriavali aj na kontroly legálneho zamestnávania cudzincov. Počas kontrol nebola identifikovaná žiadna obeť obchodovania s ľuďmi.

317 Národné centrum proti obchodovaniu s ľuďmi odboru expertných činností Úradu prevencie kriminality Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

- Neviditeľné pracovné vykorisťovanie: Na Slovensku je veľmi nízka identifikácia obetí, najmä medzi ukrajinskými a inými migrujúcimi pracovníkmi. Je potrebné posilniť inšpekcie práce, osvetu v komunitách a spoluprácu medzi štátom, zamestnávateľmi a občianskou spoločnosťou.
- Zvýšená zraniteľnosť neplnoletých zahraničných študentov: Mladí študenti s obmedzenou podporou čelia vyššiemu riziku vykorisťovania a zanedbávania. Je kľúčové posilniť ochranné mechanizmy v školách a komunitách.
- Medzery v národnom referenčnom mechanizme (NRM): Napriek zavedeniu nového NRM je potrebné zlepšiť konzistentnosť identifikácie obetí, jasnosť úloh a kvalitu následnej podpory. Prioritou má byť ochrana a stabilizácia obetí, nielen spolupráca s orgánmi presadzovania práva.
- Zosúladenie s medzinárodnými odporúčaniami a rast migrácie: Implementácia odporúčaní GRETA a TIP Report je nevyhnutná, najmä vzhľadom na rast počtu migrantov a zvýšené riziko pracovného vykorisťovania. Vyžaduje sa lepšia medziinštitucionálna koordinácia.
- Prístup k spravodlivosti a odškodneniu: Obete majú obmedzený prístup k spravodlivosti pre legislatívne medzery a nejednotnú prax. Sú potrebné prísnejšie tresty, jasná definícia pracovného vykorisťovania, jednotné postupy identifikácie a lepšie informačné služby pre migrantov.³¹⁸

Odporúčania obsahuje aj publikácia UNODC *Mapovanie obchodovania s ľuďmi, skríningu a identifikácie, infraštruktúry podpory a starostlivosti a analýza dostupných prípadov obchodovania s ľuďmi v trestnom konaní na Slovensku vo vzťahu k obetiam obchodovania s ľuďmi postihnutých vojnou na Ukrajine*. Týkajú sa najmä zvyšovania povedomia medzi občanmi Ukrajiny a vo vzťahu k veľvyslanectvám SR v zahraničí pri detekcii potenciálnych obetí obchodovania s ľuďmi vrátane detí.³¹⁹

11.4. Poskytovanie informácií a priamej pomoci

Na základe zmluvy s MV SR poskytovala aj v roku 2025 pomoc a podporu obetiam obchodovania s ľuďmi v rámci Programu podpory a ochrany obetí obchodovania s ľuďmi Slovenská katolícka charita a Gréckokatolícka charita. Organizácie vedeli poskytovať obetiam recepcnú aj reintegračnú pomoc. Slovenská katolícka charita naďalej prevádzkovala bezplatnú telefonickú Národnú linku pomoci obetiam obchodovania s ľuďmi 0800 800 818. Informačnú linku o obchodovaní s ľuďmi a bezpečnom cestovaní prevádzkovala aj v roku 2025 IOM Slovensko, ktorej pracovníci odpovedali na telefonické a e-mailové dopyty o obchodovaní s ľuďmi, na žiadosti o preverenie pracovnej agentúry a na žiadosti o informácie o školeniach v prevencii obchodovania s ľuďmi.³²⁰

11.5. Zvyšovanie povedomia a miery identifikácie obetí

V roku 2025 sa podarilo príslušníkom Národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii (NJBPNM) ÚHCP P PZ identifikovať vo vyšetrovaných prípadoch vo zvýšenom počte aj obeť obchodovania s ľuďmi z tretích krajín. Celkovo išlo o 12 cudzincov z krajín mimo EÚ z celkového počtu 59 obetí. Na porovnanie, v roku 2024 polícia identifikovala 2 obeť a v roku 1 obeť z cudziny z celkového počtu 35 a 39 obetí.³²¹

SR vytvorila online vzdelávací modul *Obchodovanie s ľuďmi – základné minimum*³²² pre prvolíniových pracovníkov (napr. komunitných, zdravotníckych, sociálnych a terénnych), ktorý pripravilo

³¹⁸ Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

³¹⁹ Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, *UNODC – Mapovanie obchodovania*, citované 29. apríla 2026.

³²⁰ Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

³²¹ Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

³²² Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, *Vzdelávanie MV SR – E-Learning*, citované 28. januára 2026.

Ministerstvo vnútra SR a ktorý je dostupný po zaregistrovaní v jeho systéme riadenia vzdelávania (LMS). Online vzdelávací modul je zameraný na osvojenie si indikátorov obchodovania s ľuďmi, na správnu a včasnú detekciu obchodovania s ľuďmi vo všeobecnosti a následné referovanie informácií o potenciálnych obetiach obchodovania s ľuďmi vrátane cudzincov. Podnetom na tvorbu modulu bolo opatrenie č. 17 Akčného plánu Národného programu boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2024 – 2028³²³ a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2024/1712/EÚ, ktorou sa mení smernica 2011/36/EÚ o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania.³²⁴

Príslušníci Národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii (NJBPNM) ÚHCP P PZ v roku 2025 školili príslušníkov Policajného zboru, Ministerstva obrany SR a iných inštitúcií, aby zefektívnil identifikáciu obetí obchodovania s ľuďmi.³²⁵

Pracovníci informačných kancelárií v roku 2025 uskutočnili celkom 237 vzdelávacích aktivít na tému obchodovania s ľuďmi s počtom účastníkov 5 470, z toho 42 účastníkov z radov občanov iných krajín prichádzajúcich na územie SR v dôsledku vojnového konfliktu.³²⁶

MV SR realizovalo v roku 2025 vzdelávacie aktivity pre konzulárnych pracovníkov v rámci predvýjazdovej prípravy s cieľom kvalifikovane identifikovať obeť obchodovania s ľuďmi a oboznámiť sa s Národným referenčným mechanizmom na poskytnutie včasnej pomoci obetiam.

Aktivity vykonali pre diagnostické centrum, študentov stredných odborných škôl a gymnázií, pracovníkov informačných kancelárií, hotelový personál, operatívnych pracovníkov NJBPNM a poverených príslušníkov PZ a vyšetrovateľov so zameraním na získanie základného minima v oblasti identifikácie OSL, pomoci obetiam, NRM a na zvyšovanie citlivosti voči OSL. NC OSL realizovalo v rámci výkonu svojej činnosti v priebehu roka 2025 vzdelávacie a osvetové aktivity zamerané na odbornú aj laickú verejnosť, a to v celkovom počte 32 aktivít s účasťou 860 osôb. Cílené vzdelávacie podujatia pre odbornú verejnosť a pomáhajúce profesie s cieľom zvyšovať povedomie a citlivosť voči OSL prebehli pre príslušníkov PZ v rámci projektu: „Špeciálne výsluchové miestnosti pre detské obeť a ďalšie obzvlášť zraniteľné obeť“, pre účastníkov regionálnych platforiem pre pomoc obetiam trestných činov v rámci Prešovského kraja a Trenčianskeho kraja.

V roku 2025 bol širokej verejnosti sprístupnený online vzdelávací modul k problematike OSL pre prvolíniových pracovníkov (komunitných, sociálnych, zdravotníckych a terénnych) na platforme LMS a od 17. októbra 2025 do 31. decembra 2025 absolvovalo toto vzdelávanie 856 osôb.

Na sociálnej sieti Facebook v rámci stránky „Boj proti OSL“ bolo v roku 2025 zverejnených 58 príspevkov, ktoré dosiahli celkovo 8 420 zobrazení.

Generálna prokuratúra SR v roku 2025 aktívne spolupracovala s relevantnými subjektmi v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi a súvisiacej trestnej činnosti:

- v súčinnosti s NJBPNM ÚHCP P PZ boli realizované vzdelávacie aktivity pre príslušníkov NJBPNM zamerané na tému zraniteľnosti obetí obchodovania s ľuďmi, účelových sobášov ako formy

323 Národný program boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2024 – 2028, Opatrenie č. 17: Realizácia nelegislatívnych opatrení za účelom znížovania dopytu po službách obetí a včasnosti identifikácie obetí, s. 26, citované 22. januára 2026.

324 Úrad prevencie kriminality Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

325 Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

326 Národné centrum proti obchodovaniu s ľuďmi odboru expertných činností Úradu prevencie kriminality Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

prevádzach, novelizovaný procesný status podozrivého v predsúdnom trestnom konaní, použitie informačno-technických prostriedkov a prostriedkov operatívno-pátracej činnosti a ich využitie v praxi, ako aj operatívne pracovné stretnutie medzi prokuratúrou a políciou týkajúce sa spoločného koordinovaného boja proti OSL, prevádzach a súvisiacej trestnej činnosti. Na odbornom pracovnom stretnutí sa okrem prokurátorov trestného, netrestného, medzinárodného odboru a odboru legislatívy, stratégie a ústavného práva Generálnej prokuratúry SR zúčastnili aj prokurátori krajských prokuratúr;

- v súčinnosti s Národným inšpektorátom práce boli zorganizované aktivity pre inšpektorov práce zamerané na znaky trestnej činnosti OSL formou pracovného vykorisťovania, definície zraniteľnosti obetí tejto trestnej činnosti, právnické osoby ako možných páchatelov tejto trestnej činnosti a rozdiel medzi pracovným vykorisťovaním a prevádzach formou nelegálneho zamestnania.

NJBPNM ÚHCP P PZ realizovala 10 školiacich a vzdelávacích aktivít o obchodovaní s ľuďmi pre 269 účastníkov, a to najmä pre študentov Strednej odbornej školy Policajného zboru v Bratislave a študentov Akadémie Policajného zboru v Bratislave.

V rámci študijného plánu Justičnej akadémie SR so zameraním na zvýšenie odbornej úrovne prokurátorov, sudcov, právnych čakatelov, asistentov prokuratúry a vyšších súdnych úradníkov sa uskutočnilo dvojdnové školenie na tému OSL a prevádzach s názvom „OSL, jednotlivé formy páchania, metodika dokazovania. OSL s využitím technológií vrátane umelej inteligencie“.³²⁷

Okrem národných útvarov sa do oblasti budovania kapacít v roku 2025 aktívne zapájali aj neziskové a medzinárodné organizácie. Napríklad IOM zorganizovala celkovo 19 tréningov pre 413 účastníkov, z toho 338 predstaviteľov štátnych inštitúcií. Informačné stretnutia pre prijímateľov pomoci z Ukrajiny obsahovali celkovo 22 vzdelávacích aktivít na tému bezpečnej práce pre 602 účastníkov.³²⁸

V roku 2025 IOM Slovensko zrealizovalo informačné a osvetové aktivity pre viac ako 560 ľudí zamerané na bezpečnú prácu, ktoré pomohli lepšie porozumieť rizikám pracovného vykorisťovania. Zároveň vyškolilo viac ako 400 odborníkov z detenčných zariadení, mimovládnych organizácií, úradov práce a ďalších kľúčových inštitúcií, čím posilnili kapacity na prevenciu a reakciu na obchodovanie s ľuďmi.³²⁹ V roku 2025 Migračné informačné centrum IOM (MIC), ktoré poskytuje bezplatné poradenstvo a služby pre cudzincov na Slovensku telefonicky a e-mailom, riešilo 9 prípadov pracovného vykorisťovania vrátane referovania (v prípade relevancie) do Programu pomoci. Informačná linka IOM o obchodovaní s ľuďmi a bezpečnom cestovaní bola aktívna aj v roku 2025 a prijala celkom 38 hovorov.³³⁰

SR aj v roku 2025 komunikovala verejnosti riziká obchodovania s ľuďmi pri príležitosti svetových a európskych dní boja proti obchodovaniu s ľuďmi. V októbri MV SR organizovalo týždňovú informačnú kampaň, kde upozorňovalo na prejavy vykorisťovania, vrátane Letiska Bratislava, a propagovalo nový online vzdelávací nástroj so základmi o trestnom čine obchodovania s ľuďmi.³³¹ V júli MV SR vydalo tematickú tlačovú správu a tému pokrývalo aj príspevkami na sociálnych sieťach.³³²

³²⁷ Národné centrum proti obchodovaniu s ľuďmi odboru expertných činností Úradu prevencie kriminality Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

³²⁸ Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

³²⁹ Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko, *In 2025, IOM Slovakia reached over 560 people through awareness-raising sessions*, 2026, citované 16. marca 2026.

³³⁰ Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

³³¹ Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, *Európsky deň boja proti obchodovaniu s ľuďmi: štartujeme týždňovú informačnú kampaň a Na Slovensku rastie počet detských obetí obchodovania s ľuďmi*, 2025, citované 29. apríla 2026.

³³² Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, *Svetový deň boja proti obchodovaniu s ľuďmi a Tlačové správy, Svetovým dňom boja proti obchodovaniu s ľuďmi je 30. júl*, 2025, citované 29. apríla 2026.

Návraty a readmisie

12.1. Štatistiky a trendy

V roku 2025 sa celkový počet nútených návratov do tretej krajiny z nelegálnej migrácie mierne zvýšil z 52 v roku 2024 na 72. Rok 2025 predstavoval narušenie, aj keď nie významne, klesajúceho trendu nútených návratov do tretej krajiny za posledné päťročné obdobie, keď v roku 2021 bolo uskutočnených ešte 298 nútených návratov, ale v roku 2022 to bolo 94 nútených návratov a v roku 2023 len 59 nútených návratov. Výrazný pokles od roku 2022 spôsobila najmä vojna na Ukrajine. V roku 2021 predstavovala Ukrajina najčastejšiu krajinu návratu, zároveň občania Ukrajiny sa vyskytovali v top päť najpočetnejšej skupine štátnych príslušností v nútených návratoch. V roku 2025 najpočetnejšiu skupinu štátnych príslušníkov, ktorí boli vrátení v rámci núteného návratu, tvorili občania Ukrajiny a Ukrajina bola aj jednou z najčastejších krajín návratu (pozri Tabuľku 13).³³³

K nárastu oproti roku 2024 došlo aj v oblasti dobrovoľných odchodov, pričom tu môžeme sledovať rastúci trend už od roku 2021. V roku 2025 sa počet dobrovoľných odchodov zvýšil na 324 z 227 v roku 2024. Na porovnanie v roku 2023 bolo zaznamenaných 205 dobrovoľných odchodov, v roku 2022 to bolo 139 dobrovoľných odchodov a v roku 2021 bolo zaznamenaných 72 dobrovoľných odchodov. V oblasti asistovaných dobrovoľných návratov došlo k opätovnému nárastu v porovnaní s rokom 2024, najmä v dôsledku plného rozbehu projektu asistovaných

³³³ Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

dobrovoľných návratov financovaných cez AMIF. V roku 2025 bolo zrealizovaných 78 dobrovoľných návratov (prostredníctvom Frontex aj AVRRIOM), keď v roku 2024 ich bolo 29 a v roku 2023 to bolo 50 dobrovoľných návratov a v roku 2022 až 90 (pozri Tabuľku 13).³³⁴

12.2. Vývoj v oblasti politik a legislatívy a spolupráca

*Národná stratégia Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie*³³⁵ z júna 2025 (pozri kapitolu 2.1.) sa venuje aj oblasti návratov, kde zdôrazňuje presadzovanie efektívnej a asertívnej návratovej politiky EÚ využívaním nástrojov vízovej a obchodnej politiky voči tretím krajinám a dôležitosť spolupráce v oblasti návratovej politiky. V tomto kontexte považuje Slovenská republika za dôležitú diskusiu, ako odstrániť operačné prekážky, akými sú nespokojnosť štátnych príslušníkov tretích krajín alebo zneužívanie žiadostí o udelenie azylu výlučne s cieľom oddialiť návraty. Dokument uvádza, že návratová politika Slovenskej republiky kladie dôraz na efektívny, bezpečný a udržateľný návrat cudzincov, pričom uprednostňuje dobrovoľné návraty pred nútenými. Zároveň však zabezpečuje dôsledné vykonávanie administratívnych a súdnych vyhostení štátnych príslušníkov tretích krajín. Národná migračná stratégia uvádza, že dôležitou súčasťou návratovej politiky je boj proti nelegálnej migrácii ako súvisiacemu javu, ako aj zlepšovanie spolupráce so zastupiteľskými úradmi tretích krajín najmä tam, kde vznikajú problémy pri identifikácii cudzincov, vydávaní cestovných dokladov či ich prijatí do krajiny pôvodu. Slovenská republika zároveň podporuje európske iniciatívy a mechanizmy v tejto oblasti.³³⁶

V októbri 2024 bola SR hodnotená v rámci periodického schengenského hodnotenia v oblasti návratov a uskutočnilo sa aj tematické hodnotenie návratu. Správa o tomto hodnotení bola zverejnená 2. októbra 2025. Dňa 2. decembra 2025 Slovenská republika predložila Akčný plán na implementáciu odporúčaní uvedených v správe Európskej komisii na schválenie. Cieľom je zabezpečiť plnú a efektívnu implementáciu odporúčaní vyplývajúcich zo schengenského hodnotenia, odstrániť identifikované nedostatky a zabezpečiť súlad Slovenskej republiky s pravidlami a štandardmi schengenského acquis.³³⁷

V roku 2025 Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru posilnil spoluprácu s tretími krajinami s cieľom zvýšiť efektívnosť návratovej politiky. Opatrenia sa zamerali najmä na intenzívnejšiu spoluprácu s veľvyslanectvami a konzulárnymi úradmi tretích krajín, predovšetkým vo Viedni, na účely identifikácie štátnych príslušníkov tretích krajín a vydávania cestovných dokladov.³³⁸

12.3. Nútené návraty, readmisie a detencia

V rámci rozvíjania spolupráce s vietnamskými orgánmi v oblasti návratu sa Slovenská republika pripojila k projektu: EURLO Vietnam 2 „Posilnenie spolupráce regionálnej siete ILO koordinovanej EURLO vo Vietname a rozvoj schopností pre praktickú implementáciu otázok súvisiacich s readmisiami a návratom osôb“. V rámci projektu dochádza k výmene informácií, skúseností a osvedčených postupov.³³⁹

³³⁴ Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru a Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

³³⁵ Úrad vlády Slovenskej republiky, *Národná stratégia Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie*, 2025, citované 23. januára 2026.

³³⁶ Úrad vlády Slovenskej republiky, *Národná stratégia Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie*, 2025, citované 26. januára 2026.

³³⁷ Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky a Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

³³⁸ Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

³³⁹ Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

Aj v roku 2025 sa Slovenská republika podieľala na návratových operáciách agentúry Frontex, ktorá koordinuje spoločné návratové operácie na vracanie osôb, ktoré nemajú právo na pobyt v EÚ, čím sa zvyšuje účinnosť návratovej politiky. Slovenská republika k tomu prispieva v rámci širšej spolupráce v oblasti bezpečnosti hraníc a migračnej politiky. V praxi agentúra Frontex ponúka podporu pri organizácii a realizácii vrátane financovania alebo spolufinancovania návratových operácií organizovaných z jednotlivých členských štátov vrátane prenájmu lietadiel na účely takýchto operácií a organizácie návratov pravidelnými letmi alebo inými dopravnými prostriedkami.³⁴⁰

Mimovládna organizácia Slovenská humanitná rada pokračovala v roku 2025 v implementovaní projektu *DETENT*,³⁴¹ ktorý je primárne zameraný na zabezpečenie dôstojných životných podmienok osobám umiestneným v špecializovaných zariadeniach ÚHCP P PZ alebo osobám do 60 dní od ich prepustenia z týchto zariadení s dôrazom na zraniteľné skupiny. V rámci projektových aktivít sú štátnym príslušníkom tretích krajín v ÚPZC poskytované sociálne aj psychologické poradenstvo, zabezpečované voľnočasové aktivity a vzdelávanie (výučba slovenského jazyka a kultúrnej orientácie), poskytovaná doplnková zdravotná starostlivosť a materiálna pomoc, ako aj tlmočenie a preklady. Štátnym príslušníkom tretích krajín prepusteným z ÚPZC po dobu 60 dní od prepustenia sa v rámci projektu poskytuje pomoc v rozsahu základnej starostlivosti (poskytnutie základných potrieb na dôstojný život, ako sú hygienické potreby, nevyhnutná zdravotná starostlivosť, príspevok na stravu, poskytnutie finančných prostriedkov na administratívne výdavky, zabezpečenie nízkoprahového ubytovania, cestovné, terénna sociálna starostlivosť), a to vždy na základe konzultácie a súhlasného stanoviska ÚPZC. Projekt sa zameriava aj na praktickú realizáciu v oblasti udeľovania alternatív zaistenia, ktoré sú jednou z legislatívne zakotvených možností pri riešení pobytu zaistených osôb na území SR. Spomínané aktivity prispievajú k efektívnemu procesu návratu týchto osôb.³⁴²

V roku 2025 naďalej prebiehal projekt *ÚHCP P PZ NÁVRAT – AMIF I. 2021 – 2027*, ktorý je financovaný z AMIF. Hlavným cieľom projektu je príprava a realizácia nútených návratov zo strany ÚHCP P PZ predovšetkým v oblasti: identifikácie a vybavovania náhradných cestovných dokladov; zabezpečenia cestovných lístkov a leteniek; zabezpečenie ubytovania, stravy, stravného, poistenia; tlmočenia a prekladov aj v prípade úkonov v rámci azylového konania; znaleckého skúmania veku; materiálnej pomoci; zdravotnej starostlivosti. Všetky aktivity tvoria súčasť návratovej politiky SR, priamo súvisia s problematikou návratu, a vzájomne zabezpečujú realizovateľnosť návratových operácií v podmienkach SR. Cieľom je riadna implementácia aktivít v oblasti návratov, ktoré priamo nadväzujú na strategické dokumenty SR a EÚ. Projekt tak súvisí so zefektívnením boja proti nelegálnej migrácii a dôslednou realizáciou návratovej politiky voči osobám s neoprávneným pobytom. Celý proces je postavený na princípoch dodržiavania ľudských práv, zákazu diskriminácie a efektívnosti v súlade s platnou legislatívou a odporúčaniami EÚ.³⁴³

12.4. Asistované dobrovoľné návraty a reintegrácie

V roku 2025 Slovenská republika v oblasti dobrovoľných návratov zintenzívnila spoluprácu so špecialistami pre návrat agentúry Frontex, ktorí v útvaroch policajného zaistenia pre cudzincov

³⁴⁰ Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

³⁴¹ Slovenská humanitná rada, projekt *Detent*, citované 25. marca 2026.

³⁴² Odbor zahraničnej pomoci Sekcie financovania a rozpočtu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a Slovenská humanitná rada.

³⁴³ Odbor zahraničnej pomoci Sekcie financovania a rozpočtu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

aj mimo nich poskytujú služby a podporu v procese dobrovoľného návratu štátnych príslušníkov tretích krajín bez dostatočných finančných prostriedkov.³⁴⁴

Slovenská republika takisto pokračovala v realizácii programu asistovaných dobrovoľných návratov a reintegrácií cez IOM, ktorý poskytuje služby návratu a reintegrácie (AVRR) pre neoprávnené sa zdržiavajúcich migrantov a neúspešných žiadateľov o azyl, a to takisto v zariadeniach MV SR, ako aj mimo nich. V tejto súvislosti počas roka 2025 pokračovala implementácia projektu „Dobrovoľný návrat a reintegrácia v krajine pôvodu“ v rámci AMIF. Hlavným cieľom je poskytovanie komplexných služieb v rámci programu AVRR. To zahŕňa zvyšovanie informovanosti cieľovej skupiny a relevantných inštitúcií o možnostiach programu, ako aj samotnú prípravu a realizáciu asistovaných dobrovoľných návratov. Súčasťou projektu je aj následné poskytovanie reintegračnej pomoci migrantom v krajinách pôvodu a pravidelný monitoring dosiahnutých výsledkov. Dôraz sa kladie na zohľadnenie vôle jednotlivca a umožnenie plánovaného návratu, čím sa predchádza negatívnym dôsledkom núteného vyhostenia. Týmto spôsobom sa minimalizuje riziko stigmatizácie navrátilca, čo je kľúčovým predpokladom pre jeho úspešné a udržateľné opätovné začlenenie do pôvodnej spoločnosti.³⁴⁵

V rámci programu AVRR sa v roku 2025 pokračovalo v spolupráci s veľvyslanectvami a konzulátmi krajín pôvodu, s cieľom informovať ich o službách programu AVRR a zabezpečiť ich spoluprácu pri vydávaní cestovných dokladov. Na podporu tejto spolupráce dostali informácie o komplexných službách poskytovaných migrantom cez IOM Slovensko. Vďaka tomuto prístupu veľvyslanectvá vnímajú pridanú hodnotu poskytovaných služieb, čo posilňuje spoluprácu, rozširuje možnosti vzájomnej interakcie a umožňuje účinnejšie pomáhať občanom pri návrate.³⁴⁶

Na porovnanie oboch procesov dobrovoľných návratov možno uviesť, že v roku 2025 nebola väčšina klientov, ktorí sa vrátili prostredníctvom programu AVRR IOM, zo zariadení MV SR. V roku 2025 sa do svojej krajiny pôvodu s pomocou programu asistovaných dobrovoľných návratov a reintegrácií IOM vrátilo 65 osôb, pričom najvyšší počet predstavovali občania Indie a Vietnamu. Reintegračná pomoc bola poskytnutá 7 osobám, najviac občanom Uzbekistanu.³⁴⁷

344 Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

345 Odbor zahraničnej pomoci Sekcie financovania a rozpočtu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

346 Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

347 Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

13

Migrácia a rozvoj

SR za posledných päť rokov neprijala žiadne politiky ani legislatívu, ktorých cieľom by bolo systematicky začleniť rozvojový aspekt migrácie do rozvojovej alebo iných sektorových politík krajiny.

13.1. Rozvoj a rozvojová spolupráca

Nová *Národná stratégia Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie*³⁴⁸ z júna 2025 (pozri kapitolu 2.1.) v oblasti migrácie a rozvoja odkazuje na Strednodobú stratégiu rozvojovej spolupráce SR 2025 – 2030, ktorá sa zameriava na riešenie príčin neregulárnej a nútenej migrácie, a pridáva tematickú kapitolu o podpore návratu a reintegrácii slovenskej diaspóry na Slovensko (ide aj o Slovákov s väzbami na Slovensko, ktorí nemusia mať štátne občianstvo SR alebo majú štátút Slováka žijúceho v zahraničí). Rozvojový potenciál migrácie v krajinách mimo EÚ národná migračná stratégia nerieši.³⁴⁹

Zo sektorových politík sa Slovenská republika venuje rozvojovému potenciálu migrácie primárne prostredníctvom rozvojovej a humanitárnej pomoci. Od roku 2017 až do súčasnosti deklaruje záujem a smeruje svoje financovanie a aktivity v oblasti rozvojovej a humanitárnej pomoci na riešenie príčin a vplyvu nútenej a/alebo neregulárnej migrácie vo svete, prehlbujúcej sa aj vplyvom vojenského konfliktu na Ukrajine, klimatickej zmeny a nedostatkom legálnych spôsobov migrácie do EÚ, ako aj na poskytovanie podpory najzraniteľnejším skupinám obyvateľstva cez

348 Úrad vlády Slovenskej republiky, *Národná stratégia Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie*, citované 23. januára 2026.

349 Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

rôzne nástroje rozvojovej spolupráce (napr. dotačné projekty, materiálna humanitárna pomoc, finančné príspevky, rozvoj azylového systému v tranzitných krajinách).³⁵⁰ V zákone o rozvojovej spolupráci nenastali v roku 2025 žiadne zmeny.³⁵¹

V januári 2025 bola schválená nová *Strednodobá stratégia rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky na roky 2025 – 2030*³⁵². Bola výsledkom konzultatívneho procesu medzi relevantnými aktérmi rozvojovej spolupráce SR vrátane subjektov štátnej správy, mimovládneho a podnikateľského sektora. Spolu so stratégiou SR vypracovala *akčný plán z júna 2025*³⁵³, ktorý obsahuje opatrenia a aktivity na implementáciu stratégie v praxi. Stratégiu SR dopĺňa *Zameranie dvojstrannej rozvojovej spolupráce SR na rok 2025*³⁵⁴. V materiáli sa pokračuje v podpore projektov, ktoré zmierňujú vplyvy konfliktov a súčasne reagujú na migračné a utečenecké krízy, najmä v krajinách Blízkeho východu (Sýria, Libanon, Irak)³⁵⁵, ale aj na Ukrajinu³⁵⁶. Cieľom je aj udržateľné využívanie prírodných zdrojov, čo má stabilizačný efekt a znižuje tlak na presuny obyvateľstva.

Jedným zo štyroch cieľov novej stratégie je, podobne ako v minulosti, odstraňovanie príčin ne-regulárnej a nútenej migrácie prostredníctvom tvorby pracovných miest, podpory potravinovej bezpečnosti, rozvoja ľudského kapitálu a zvyšovaním ekonomickej a sociálnej odolnosti komún v krajinách pôvodu a tranzitu. Stratégia vychádza z medzinárodných záväzkov vrátane Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, Európskeho konsenzu o rozvoji a Parížskej dohody o zmene klímy. V súlade s Agendou 2030 sa SR bude snažiť presadzovať horizontálny prístup k udržateľnému rozvoju s cieľom zabezpečiť vzájomný súlad a synergie medzi národnými politikami (vrátane rozvojovej, zahraničnej, bezpečnostnej, obchodnej, environmentálnej, migračnej politiky a pod.) tak, aby predchádzali negatívnemu vplyvu jednotlivých politík na rozvojové ciele a efektívne prispievali k udržateľnému rozvoju. Podľa stratégie sa aktivity SlovakAid realizujú prednostne v krajinách Východného partnerstva EÚ, západného Balkánu, Blízkeho východu a východnej Afriky. Programovými krajinami sú naďalej Moldavsko, Keňa a Gruzínsko, pričom Ukrajina má status krajiny s osobitnými potrebami. Regiónom s veľkým potenciálom postupného zintenzívnenia rozvojových aktivít SR je Stredná Ázia. Stratégia vznikla z dôvodu a) končiacej *Strednodobej stratégie rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky na roky 2019 – 2023*, ktorej platnosť SR predĺžila do konca roka 2024 uznesením vlády SR č. 620 z 20. novembra 2023, a b) evaluácia končiacej stratégie z augusta 2024³⁵⁷, ktorá zisťovala, či je nástroj správne nastavený a efektívny.³⁵⁸

V roku 2025 vláda SR financovala náklady na celkovo 358 štipendistov, z ktorých 119 pochádzalo z krajín zasiahnutých ozbrojeným konfliktom, resp. z krajín pôvodu nútenej migrácie. Štipendiá

350 Oboňová, S., Ulrichová, N., *Výročná správa o migrácii a azyly v Slovenskej republike za rok 2023 a Prehľad EMN o azyly a migrácii v Slovenskej republike za rok 2024*, Európska migračná sieť (EMN) Slovensko, IOM Slovensko, 2024 a 2025, citované 16. marca 2026.

351 Zákonypreludi.sk, *Zákon č. 392/2015 Z. z. o rozvojovej spolupráci a o zmene a doplnení niektorých zákonov*, citované 16. marca 2026.

352 Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky a Slovakaid, *Strednodobá stratégia rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky na roky 2025–2030*, 2025, citované 23. januára 2026.

353 Úrad vlády Slovenskej republiky, *Akčný plán implementácie Strednodobej stratégie rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky na roky 2025 – 2030*, 2025, citované 9. februára 2026.

354 Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky a Slovakaid, *Zameranie 2025*, 2025, citované 16. marca 2026.

355 V roku 2025 SR prostredníctvom Slovenskej agentúry pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS) vyhlásila humanitárnu výzvu č. SAMRS/2025/HUM/1 *Zmiernenie negatívnych vplyvov migračnej a utečeneckej krízy spôsobenej prebiehajúcimi a nedávnymi vojnovými konfliktami a pretrvávajúcou krízou v regióne Stredného a Blízkeho východu (Sýria, Irak, Libanon)*, ktorá bola otvorená do 7. mája 2025.

356 Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS) preto vyhlásila výzvu č. SAMRS/2025/HUM/2/UA *Zabezpečenie a zlepšenie prístupu k zdravotnej starostlivosti pre zraniteľné osoby postihnuté vojnovým konfliktom na Ukrajine*, ktorá bola otvorená do 19. mája 2025.

357 Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky a Erudio, *Evaluácia vládnych štipendií ako nástroja rozvojovej spolupráce slovenskej republiky v rokoch 2018–2024 – Záverečná správa*, 2025, citované 27. januára 2026.

358 Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky.

boli poskytnuté najmä študentom z Ukrajiny (39), Afganistanu (18), Palestíny (15), Libanonu (14), Sýrie (13), Sudánu (8), Etiópie (8) a Iraku (4).³⁵⁹

13.2. Humanitárna pomoc a vládne štipendiá

SR a občiansky sektor vnímali potrebu kvalitného mechanizmu poskytovania humanitárnej pomoci.³⁶⁰ Na zasadnutí Koordinačného výboru pre rozvojovú spoluprácu SR v decembri 2025 bola preto znovu aktivovaná *pracovná skupina* na prípravu historicky prvej humanitárnej stratégie SR. Cieľom je posilniť efektívnosť humanitárnej pomoci SR aj prostredníctvom lepšej medzirezortnej koordinácie a využívania európskych finančných nástrojov a partnerstiev so súkromným sektorom.³⁶¹

V roku 2025 si dala SR vypracovať *Evaluáciu vládnych štipendií ako nástroja rozvojovej spolupráce SR v rokoch 2018 – 2024*³⁶², medzi ktoré dlhodobu patria aj tie udeľované študentom z krajín zasiahnutých konfliktom (najmä Afganistan, Sýria, Sudán, Palestína, Irak, Ukrajina) a ekonomicky rozvojových krajín (najmä Keňa a Etiópia). Z pohľadu rozvoja dokument konštatuje veľmi nízku návratnosť absolventov do krajín pôvodu, čo oslabuje rozvojový efekt celého programu a jeho pôvodnú myšlienku. Absentujúci monitorovací mechanizmus, ktorý by umožnil získavať informácie od vládnych štipendistov a udržiavať s nimi kontakt, podľa hodnotiteľov znemožňuje naplno využiť potenciál vo vytváraní synergií s ďalšími nástrojmi rozvojovej spolupráce, v posilnení vzájomných vzťahov medzi SR a partnerskou krajinou, ako aj v oblasti udržateľnosti dosiahnutých výsledkov. Napriek rôznym bariéram (dopyt výrazne prevyšujúci kapacity, jazyková bariéra, nedostatok podpory zo strany inštitúcií a univerzít) majú štipendiá vysoko pozitívny individuálny vplyv na študentov. Evaluácia pomohla identifikovať slabé stránky a možné zmeny nastavení, ktoré by mohli priniesť efektívnejšie využitie tohto nástroja humanitárnej pomoci a rozvojovej spolupráce SR^{363, 364}.

V roku 2025 SR prispela k zmierňovaniu následkov ozbrojeného konfliktu v Pásme Gazy. SR zabezpečila humanitárny príchod študentov z Pásma Gazy na Slovensko.³⁶⁵ Vďaka štipendiám vlády SR im bolo umožnené absolvovať na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici jazykovú a odbornú prípravu v študijných odboroch všeobecné lekárstvo, ekonómia a manažment a psychológia. V akademickom roku 2025/2026 evidovalo ministerstvo školstva deväť študentov z Pásma Gazy.³⁶⁶

Humanitárna pomoc v rámci ODA SR sa aj v roku 2025 poskytovala materiálnou a finančnou formou, ako aj prostredníctvom humanitárnych projektov v rámci dotačných výziev Slovenskej agentúry pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS) teritoriálne zameraných na Ukrajinu

359 Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky.

360 Ambrela, K. *potreba kvalitnej humanitárnej stratégie SR*, 2025, citované 26. januára 2026.

361 Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

362 Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky a Erudio, *Evaluácia vládnych štipendií ako nástroja rozvojovej spolupráce slovenskej republiky v rokoch 2018–2024 – Záverečná správa*, 2025, citované 27. januára 2026.

363 Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky a Erudio, *Evaluácia vládnych štipendií ako nástroja rozvojovej spolupráce slovenskej republiky v rokoch 2018–2024 – Záverečná správa*, 2025, citované 23. januára 2026.

364 Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Slovensko.

365 Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, Tlačové správy, *Palestínski štipendisti z Pásma Gazy podakovali Slovensku*, 2026, citované 23. januára 2026.

366 Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky a Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky.

a región Stredného a Blízkeho východu (Libanon, Irak, Sýria). Celkovo SR v roku 2025 vynaložila 4,9 mil. EUR na humanitárnu pomoc do zahraničia.

Aktivity v oblasti humanitárnej pomoci sa aj naďalej prioritne zameriavali na zabezpečenie akútnych potrieb civilného obyvateľstva zasiahnutého vojnovým konfliktom na Ukrajine, prostredníctvom materiálnej humanitárnej pomoci a tiež finančnej pomoci smerovanej lokálne pôsobiacim mimovládnym organizáciám, inštitúciám, ako aj etablovaným medzinárodným humanitárnym organizáciám. Ukrajina bola v roku 2025 najväčším príjemcom slovenskej ODA. Celková hodnota ODA pre Ukrajinu schválená v roku 2025 vrátane materiálnej aj finančnej pomoci dosiahla výšku 8 020 480,22 EUR. Materiálna humanitárna pomoc v roku 2025 v hodnote 1 508 108,55 EUR pozostávala z 2 kontajnerových čističiek vody, stanového tábora pre 250 ľudí, dezinfekcie, generátorov, kachiel na tuhé palivo, IT vybavenia, oblečenia, trvanlivých potravín a sudov na pohonné hmoty. Poskytnutá finančná pomoc dosiahla hodnotu 6 512 371,67 EUR. SR poskytla finančný príspevok vo výške 300 000 EUR na modernizáciu a rekonštrukciu podzemných priestorov vzdelávacích zariadení v Sumskej a Černihivskej oblasti na Ukrajine slúžiacich ako ochranný kryt. Tento finančný príspevok bol poskytnutý v rámci členstva SR v Koalicii na výstavbu krytov civilnej ochrany. Na zabezpečenie pomoci pre Ukrajinu v oblasti energetiky bol poskytnutý zo strany SR finančný príspevok vo výške 500 000 EUR. V roku 2025 SAMRS vyhlásila výzvu na predkladanie žiadostí o dotácie na projekty humanitárnej pomoci na Ukrajine so zameraním na zabezpečenie a zlepšenie prístupu k zdravotnej starostlivosti a pre zraniteľné osoby postihnuté vojnovým konfliktom na Ukrajine. V rámci výzvy bolo schválené poskytnutie dotácií v celkovej výške 400 000 EUR na realizáciu dvoch projektov. V roku 2025 boli zrealizované aj 3 zákazky na zdravotnícke vybavenie v celkovej hodnote 343 320 EUR. Nad rámec uvedeného finančná pomoc zahŕňala aj finančné príspevky poskytované prostredníctvom Zastupiteľského úradu SR v Kyjeve, príspevky rezortov medzinárodným organizáciám vrátane makrofinančnej pomoci Ministerstva financií SR prostredníctvom Európskej komisie, ako aj štipendiá pre študentov z Ukrajiny v rámci programu vládnych štipendií.

SR reagovala formou materiálnej a finančnej humanitárnej pomoci aj na ďalšie krízy. SAMRS vyhlásila výzvu na predkladanie žiadostí o dotácie na humanitárne projekty na Blízkom východe. Výzva bola zameraná na zmiernenie negatívnych vplyvov migračnej a utečeneckej krízy spôsobenej prebiehajúcimi a nedávnymi vojnovými konfliktmi a pretrvávajúcou krízou v regióne. Cez výzvu bola podporená realizácia troch projektov. Prostredníctvom finančných príspevkov bola poskytnutá zdravotnícka pomoc v Libanone, pre afganských utečencov v Iráne, ako aj podporené zabezpečenie základných potrieb v oblastiach stravovania, zdravotnej starostlivosti a vzdelávania v utečeneckých táboroch Sahrawi pri Tindoufe v Alžírsku.

SR okrem Ukrajiny poskytla materiálnu humanitárnu pomoc do Libanonu, Egypta, Bosny a Hercegoviny, Pásmu Gazy a na Kubu a Jamajku.³⁶⁷

13.3. Cirkulárna (okružná) migrácia

SR v roku 2025 na národnej úrovni neprijala ani nediskutovala o novej legislatíve či politikách, ktoré by sa týkali schém spadajúcich pod tzv. cirkulárnu (okružnú) migráciu.

³⁶⁷ Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky.

Bibliografia

Publikácie

Európska migračná sieť (EMN) Slovensko, Organizácia systému riadenia migrácie a azylu v Slovenskej republike (2025), IOM Slovensko.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky, Správa o výsledku kontroly 2025: Integračná politika štátu (2025).

U.S. Department of State, Trafficking in Persons Report 2025 (2026).

Oboňová, S., Ulrichová, N., Prehľad EMN o azyle a migrácii v Slovenskej republike za rok 2024 (2025), Európska migračná sieť (EMN) Slovensko, IOM Slovensko.

Oboňová, S., Ulrichová, N., Výročná správa EMN o migrácii a azyle v Slovenskej republike za rok 2021 (2022), Európska migračná sieť (EMN) Slovensko, IOM Slovensko.

Oboňová, S., Ulrichová, N., Výročná správa EMN o migrácii a azyle v Slovenskej republike za rok 2022 (2023), Európska migračná sieť (EMN) Slovensko, IOM Slovensko.

Oboňová, S., Ulrichová, N., Výročná správa EMN o migrácii a azyle v Slovenskej republike za rok 2023 (2024), Európska migračná sieť (EMN) Slovensko, IOM Slovensko.

Dokumenty a materiály

Dotazník vyplnený migračným úradom Ministerstva vnútra SR.

Dotazník vyplnený Medzinárodnou organizáciou pre migráciu (IOM).

Dotazník vyplnený Ministerstvom dopravy a výstavby SR.

Dotazník vyplnený Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Dotazník vyplnený Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR.

Dotazník vyplnený Ministerstvom zdravotníctva SR.

Dotazník vyplnený odborom zahraničnej pomoci Sekcie financovania a rozpočtu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Dotazník vyplnený odborom zahraničných vecí a európskych záležitostí Kancelárie ministra vnútra SR.

Dotazník vyplnený Štatistickým úradom SR.

Dotazník vyplnený úradom hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

Monitoring médií Medzinárodnej organizácie pre migráciu (IOM) Slovensko za rok 2025.

Regionálny plán reakcie (Regional Response Plan) pre Slovensko 2025 – 2026.

Situačná správa pre oblasť boja proti obchodovaniu s ľuďmi v Slovenskej republike za rok 2024.

Stratégia integrácie cudzincov (vrátane utečencov a odídencov) v meste Nitra s výhľadom do roku 2035.

Strednodobá stratégia rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky na roky 2025 – 2030.

Štatistický prehľad legálnej a nelegálnej migrácie v Slovenskej republike za rok 2025.

Štatistická správa migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky – rok 2025.

Zameranie dvojstrannej rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky na rok 2025.

Legislatíva

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc).

Nariadenie vlády SR č. 22/2024 z 22. februára 2024, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 474/2023 Z. z. o príspevku za poskytnutie ubytovania odídencovi v súvislosti so situáciou na Ukrajine.

Nariadenie vlády SR č. 23/2024 z 21. februára 2024, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 218/2022 Z. z. o poskytovaní príspevku za ubytovanie odídencov v znení neskorších predpisov.

Nariadenie vlády SR č. 59/2024 z 20. marca 2024, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 218/2022 Z. z. o poskytovaní príspevku za ubytovanie odídencov v znení neskorších predpisov.

Nariadenie vlády SR č. 60/2024 z 20. marca 2024 o príspevku za poskytnutie ubytovania odídencovi v súvislosti so situáciou na Ukrajine.

Nariadenie vlády SR č. 151/2024 z 26. júna 2024 o poskytovaní príspevku za ubytovanie odídencov.

Nariadenie vlády SR č. 459/2023 zo 6. decembra 2023, ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 218/2022 Z. z. o poskytovaní príspevku za ubytovanie odídencov v znení neskorších predpisov.

Nariadenie vlády SR č. 461 zo 6. decembra 2023, ktorým sa predlžuje dočasné obnovenie kontroly na vnútornej hranici Slovenskej republiky s Maďarskom.

Nariadenie vlády SR č. 474/2023 zo 6. decembra 2023 o príspevku za poskytnutie ubytovania odídencovi v súvislosti so situáciou na Ukrajine.

Smernica Rady 2001/55/ES z 20. 7. 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilia medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkov.

Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/382 zo 4. marca 2022, ktorým sa konštatuje skutočnosť, že došlo k hromadnému prílevu vysídlených osôb z Ukrajiny v zmysle článku päť smernice 2001/55/ES, a zavedie sa dočasná ochrana.

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 144/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 160/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon).

Zákon č. 290/2024 ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Zákon č. 342/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Internet

www.ambrela.org

www.clovekvohrozeni.sk

www.cvek.sk

www.dennikn.sk

www.ec.europa.eu

www.emn.sk

www.emnconference.sk

www.employment.gov.sk

www.fjuzn.sk

www.frontex.europa.eu

www.health.gov.sk

www.hrl.sk

www.ikea.com

www.iom.sk

www.kosice.sk

www.mareena.sk

www.mic.iom.sk

www.migrationagency.eu

www.minedu.sk

www.minv.sk

www.minv.sk/?azyl-migracia

www.minv.sk/?informacia-o-udeleni-a-strate-statneho-obcianstva-sr

www.minv.sk/?vizova-info-typy-viz-1

www.mzv.sk
www.nadaciamilanasimecku.sk
www.nasiutecenci.sk
www.nrsr.sk
www.presov.sk
www.rokovania.gov.sk
www.scitanie.sk
www.shr.sk
www.slovakaid.sk
www.slov-lex.sk
www.sme.sk
www.spravy.stvr.sk
www.state.gov
www.statistics.sk
www.teraz.sk
www.trnava.sk
www.unhcr.org
www.upsvar.sk
www.uszz.sk
www.vaia.gov.sk
www.zakonypreludi.sk

Príloha: Národné štatistiky

Príloha sumarizuje základné štatistiky o medzinárodnej migrácii a cudzincoch v Slovenskej republike za rok 2025 vrátane takých štatistík, ktoré sa nezbierajú na úrovni EÚ v rámci Eurostatu³⁶⁸ alebo agentúry Frontex³⁶⁹. Tabuľky zahŕňajú všetkých cudzincov – t. j. občanov EÚ/EHP a štátnych príslušníkov tretích krajín (pozri aj časť Metodológia a pojmy). Údaje sa využívajú aj na identifikáciu päťročných trendov v jednotlivých tematických kapitolách, od legálnej migrácie na Slovensko cez integráciu až po neregulárnu migráciu a návraty zo Slovenska.

Národné štatistiky za Slovensko sú dostupné najmä v ročenkách ÚHCP P PZ³⁷⁰ (regulárna a neregulárna migrácia, návraty, dočasné útočisko), ročných štatistikách MÚ MV SR³⁷¹ (medzinárodná ochrana vrátane maloletých bez sprievodu žiadajúcich o azyl, dočasné útočisko), štatistikách ÚPSVR³⁷² (zamestnávanie cudzincov a maloletí bez sprievodu nežiadajúci o azyl), Sociálnej poisťovne³⁷³ (zamestnávanie cudzincov), MZVEZ SR³⁷⁴ (víza), ŠÚ SR³⁷⁵ (demografické údaje a zahraničná migrácia), Sekcie verejnej správy MV SR³⁷⁶ (občianstvo) a MŠVVM SR³⁷⁷ (vzdelávanie cudzincov). Štatistické údaje Eurostatu o migrácii a integrácii na Slovensku za kalendárny rok obsahuje sprievodná publikácia k tomuto Prehľadu, tzv. EMN Country Factsheet³⁷⁸.

Vysvetlenie symbolov:

(:) – údaj nie je k dispozícii

(-) – jav sa nevyskytoval

(/) – krajiny s rovnakým počtom

n/a – nevzťahuje sa

368 Eurostat, *Migration to and from the EU a Migration and Asylum Overview*, 2026, citované 12. marca 2026.

369 Frontex, *Publications*, citované 12. marca 2026.

370 Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, *Ročenky a Dočasné útočisko*, citované 12. marca 2026.

371 Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, *Azyl a migrácia – Štatistiky*, citované 12. marca 2026.

372 Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, *Zamestnávanie cudzincov – štatistiky*, citované 12. marca 2026.

373 Štatistiky sú k dispozícii iba na vyžiadanie.

374 Štatistiky o počtoch vydaných víz sú k dispozícii iba na vyžiadanie.

375 Štatistický úrad Slovenskej republiky, *Štatistiky*, citované 12. marca 2026.

376 Štatistiky sú k dispozícii iba na vyžiadanie.

377 Štatistiky sú k dispozícii iba na vyžiadanie od ministerstva alebo priamo od Centra vedecko-technických informácií (CVTI) SR, ktoré dané štatistiky spracúva a zverejňuje na svojom webe v časti *Štatistická ročenka – vysoké školy*, citované 12. marca 2026.

378 Európska migračná sieť (EMN) Slovensko, *Publikácie*, citované 12. marca 2026.

Legálna migrácia a víza

Tabuľka 1: Cudzinci s platným pobytom v SR v roku 2025 – občania EÚ a štátni príslušníci tretích krajín

Počty a podiely cudzincov s platným pobytom v SR	Stav k 31. 12. 2025		Najpočetnejšie skupiny
Počet cudzincov (občanov EÚ a štátnych príslušníkov tretích krajín)	360 440		1. Ukrajina (212 245) 2. Srbsko (15 482) 3. Vietnam (12 536) 4. Česko (12 370) 5. Maďarsko (9 715)
Podiel cudzincov na celkovej populácii*	6,66 %		
Z toho štátni príslušníci tretích krajín	305 400	prechodný pobyt: 119 523	1. Ukrajina (212 245) 2. Srbsko (15 482) 3. Vietnam (12 536) 4. Rusko (9 031) 5. India (8 040)
		trvalý pobyt: 46 223	
		tolerovaný pobyt: 139 654**	
Podiel štátnych príslušníkov tretích krajín na celkovom počte cudzincov	84,73 %		
Podiel štátnych príslušníkov tretích krajín na celkovej populácii*	5,65 %		

Zdroj: ÚHCP P PZ a ŠÚ SR.

Poznámka:

* Celkový počet obyvateľov SR predstavuje počet osôb s trvalým pobytom na území SR bez ohľadu na štátne občianstvo. K 31. 12. 2025 bol podľa ŠÚ SR celkový počet obyvateľov 5 409 407.

** Enormný nárast cudzincov na tolerovanom pobyte na území SR pretrvávajúci od roku 2022 súvisí s udeľovaním dočasného útočiska po vypuknutí vojny na Ukrajine najmä štátnym príslušníkom Ukrajiny. Z 95 450 tolerovaných pobytov k 31. 12. 2022 sa len 60 netýkalo dočasného útočiska (53 – účel maloletý bez sprievodu a 7 – účel rešpektovania súkromného a rodinného života). K 31. 12. 2023 sa z počtu 114 223 netýkalo dočasného útočiska 73 tolerovaných pobytov (66 – účel maloletý bez sprievodu a 7 – účel rešpektovania súkromného a rodinného života). K 31. 12. 2024 sa z počtu 131 713 netýkalo dočasného útočiska 17 tolerovaných pobytov (12 – účel maloletý bez sprievodu a 5 – účel rešpektovania súkromného a rodinného života). Koncom roka 2025 sa z počtu 139 654 netýkalo dočasného útočiska 21 tolerovaných pobytov (3 pre obeť obchodovania s ľuďmi, 10 pre maloletých bez sprievodu a 3 na rešpektovanie súkromného a rodinného života).

Tabuľka 2: Štátni príslušníci tretích krajín s platným pobytom v krajoch SR v roku 2025

Kraj v SR	Stav platných pobytov štátnych príslušníkov tretích krajín k 31. 12. 2025	Z toho tolerovaný pobyt (dočasné útočisko)
Bratislavský kraj	109 459	47 430
Košický kraj	41 759	20 907
Nitriansky kraj	36 301	14 078
Trnavský kraj	32 195	14 412
Žilinský kraj	24 850	13 634
Prešovský kraj	24 350	11 313
Trenčiansky kraj	20 586	10 011
Banskobystrický kraj	15 900	7 852
Spolu	305 400	139 637

Zdroj: ÚHCP P PZ.

Tabuľka 3: Povolenia na pobyt vydané v SR v roku 2025 štátnym príslušníkom tretích krajín

Účel pobytu ³⁷⁹ v SR štátnych príslušníkov tretích krajín	Celkový počet povolení na pobyt*	Najpočetnejšie skupiny	Z toho prvé povolenia**	Najpočetnejšie skupiny
Rodinné dôvody (vytvorenie a opätovné zjednotenie rodiny) ³⁸⁰	11 083	1. Ukrajina (49 632) 2. India (5 927) 3. Vietnam (5 794) 4. Srbsko (4 628) 5. Rusko (2 511)	3 917	1. Ukrajina (24 184) 2. India (3 997) 3. Vietnam (2 723) 4. Srbsko (1 775) 5. Filipíny (1 713)
Vzdelávanie a štúdium ³⁸¹	10 459		6 002	
Platené činnosti ³⁸²	47 869		18 583	
Iné ³⁸³	20 010		17 972	
Spolu	89 421		46 474	

Zdroj: ÚHCP P PZ.

Poznámka: Členenie podľa pohlavia SR nemá k dispozícii. Odhadom je z celkového počtu 89 421 pobytov 32 % žien a 68 % mužov. Pri prvých pobytach z celkového počtu 46 474 štátnych príslušníkov tretích krajín je pomer 30 % žien a 70 % mužov.

Vysvetlivky:

* Udelené, obnovené alebo predĺžené pobyty v danom roku v SR celkovo.

** Pobyty, ktoré boli udelené v danom roku na území SR úplne prvýkrát, alebo po dobe minimálne šesť mesiacov od skončenia predchádzajúceho pobytu.

379 Dôvody udelenia pobytu sú v súlade s príslušnou legislatívou EÚ [Nariadenie Komisie (EÚ) č. 216/2010 z 15. 3. 2010, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 862/2007 o štatistike Spoločenstva o migrácii a medzinárodnej ochrane, pokiaľ ide o vymedzenia kategórií dôvodov vydania povolení na pobyt]. Dôvody sú rozdelené do štyroch kategórií: 1. Vytvorenie a opätovné zjednotenie rodiny (rodinné dôvody), 2. Vzdelávanie a štúdium, 3. Platené činnosti a 4. Iné dôvody. Jednotlivé národné druhy a účely pobytov sú rozdelené do týchto štyroch kategórií.

380 Do kategórie vytvorenie a opätovné zjednotenie rodiny (rodinné dôvody) patria pobyty podľa zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov: 1. prechodný pobyt – osoba s dlhodobým pobytom v inom ČS EÚ v zmysle § 30 ods. 1 písm. e); zlúčenie rodiny; Slovák žijúci v zahraničí (ak cudzinec uvedie kategóriu rodina); 2. trvalý pobyt na päť rokov v zmysle § 43 ods. 1 písm. a) až d); rodinný príslušník občana EÚ; brexit na päť rokov (ak cudzinec uvedie kategóriu rodina) – evidujeme od roku 2020; 3. trvalý pobyt na neobmedzený čas v zmysle § 46 ods. 1 písm. a) a b); rodinný príslušník občana EÚ – trvalý; 4. dlhodobý pobyt v zmysle § 52 ods. 1 písm. a) – rodina; Slovák žijúci v zahraničí (ak cudzinec uvedie kategóriu rodina); § 52 ods. 1 písm. b) (ak cudzinec uvedie kategóriu rodina); brexit na neobmedzený čas (ak cudzinec uvedie kategóriu rodina) – evidujeme od roku 2020; 5. tolerovaný pobyt – ak si to vyžaduje rešpektovanie súkromného a rodinného života cudzinca a neohrozuje bezpečnosť štátu a verejný poriadok v zmysle § 58 ods. 1 písm. b).

381 Do kategórie vzdelávanie a štúdium patria pobyty podľa zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov: 1. prechodný pobyt na účel štúdia (štúdium – študent, štúdium – žiak); štúdium – študent/§ 24 ods.1 písm. b), štúdium – študent/§ 24 ods.1 písm. c), štúdium – študent/§ 34 ods. 1 písm. b), štúdium – žiak/§ 24 ods. 1 písm. a); osobitná činnosť – program vlády alebo EÚ (len s kategóriou štúdium); osobitná činnosť – medzinárodná zmluva (len s kategóriou štúdium); osobitná činnosť – stáž v rámci štúdia mimo SR; osobitná činnosť – dobrovoľnícka činnosť; na účel osoba s dlhodobým pobytom v inom ČS EÚ v zmysle § 30 ods. 1 písm. c) alebo v zmysle § 30 ods. 1 písm. d) (ak cudzinec uvedie kategóriu štúdium); Slovák žijúci v zahraničí (ak cudzinec uvedie kategóriu štúdium); 2. trvalý pobyt na päť rokov – brexit na päť rokov (ak cudzinec uvedie kategóriu štúdium) – evidujeme od roku 2020; 3. dlhodobý pobyt na neobmedzený čas v zmysle § 52 ods. 1 písm. a) – Slovák žijúci v zahraničí (ak cudzinec uvedie kategóriu štúdium); § 52 ods. 1 písm. a) – osobitná činnosť (ak cudzinec uvedie kategóriu štúdium), § 52 ods. 1 písm. b) (cudzinec uvedie kategóriu štúdium);

382 Do kategórie platené činnosti patria pobyty podľa zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov: 1. prechodný pobyt na účel podnikania; podnikanie – start-up; zamestnania v zmysle § 23 ods. 1 a 2, sezónne zamestnanie; osobitná činnosť – novinár; osobitná činnosť – lektorská činnosť; osobitná činnosť – umelecká činnosť; osobitná činnosť – športová činnosť; osobitná činnosť – medzinárodná zmluva (len s kategóriou platené); osobitná činnosť – program vlády alebo EÚ (len s kategóriou platené), na účely vnútropodnikového presunu (ICT – riadiaci pracovník, ICT – odborník, ICT – stážista); osoba s dlhodobým pobytom v inom členskom štáte v zmysle § 30 ods. 1 písm. a) a b) a aj v zmysle § 30 ods. 1 písm. d) (ak cudzinec uvedie kategóriu platené); plnenie služobných povinností civilnými zložkami ozbrojených síl v zmysle § 28; modrá karta EÚ; výskum a vývoj; výskum a vývoj/ § 34 ods. 1 písm. b); Slovák žijúci v zahraničí (ak cudzinec uvedie kategóriu platené); 2. trvalý pobyt na päť rokov v zmysle § 43 ods. 1 písm. e) – záujem SR; brexit na päť rokov (ak cudzinec uvedie kategóriu platené) – evidujeme od roku 2020; 3. trvalý pobyt na neobmedzený čas v zmysle § 46 ods. 1 písm. a) – záujem SR; 4. dlhodobé pobyty v zmysle § 52 ods. 1 písm. a) – zamestnanie; § 52 ods. 1 písm. a) – podnikanie; § 52 ods. 1 písm. a) – výskum a vývoj; § 52 ods. 1 písm. a) – Slovák žijúci v zahraničí (ak cudzinec uvedie kategóriu platené), § 52 ods. 1 písm. a) – osobitná činnosť (ak cudzinec uvedie kategóriu platené), § 52 ods. 1 písm. b) (ak cudzinec uvedie kategóriu platené); § 52 ods. 1 písm. c) – držiteľ modrej karty EÚ; brexit na neobmedzený čas (ak cudzinec uvedie kategóriu platené) – evidujeme od roku 2020.

383 Do kategórie iné dôvody patria tieto pobyty podľa zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov, ktoré nepatria do žiadnej z predchádzajúcich troch kategórií: 1. prechodný pobyt na účel osobitná činnosť – zdravotná starostlivosť – poskytnutie zdravotnej starostlivosti a na

Tabuľka 4: Cudzinci zamestnaní v SR v roku 2025

Zamestnaní cudzinci v SR	Stav k 31. 12. 2025	Muži	Ženy	Najpočetnejšie skupiny cudzincov	Najpočetnejšie skupiny štátnych príslušníkov tretích krajín
Občania EÚ/EHP	28 795	20 356	8 439	1. Ukrajina (43 960) 2. Maďarsko (7 639) 3. India (6 815) 4. Česko (6 485) 5. Srbsko (5 784)	1. Ukrajina (43 960) 2. India (6 815) 3. Srbsko (5 784) 4. Filipíny (2 396) 5. Uzbekistan (2 360)
Štátni príslušníci tretích krajín	84 140	51 403	32 737		
Spolu	112 935	71 759	41 176		

Zdroj: Sociálna poisťovňa.

Poznámka: Údaje Sociálnej poisťovne predstavujú zamestnancov v pracovnom pomere pracujúcich v priebehu roka s vymeriavacím základom vyšším ako 1 euro. Môžu sa líšiť od verejne dostupných údajov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktoré zahŕňajú povolenia na zamestnanie cudzincov a cudzincov zamestnaných na informačnú kartu. Rozdiely medzi údajmi zo Sociálnej poisťovne a ústredia práce vyplývajú z viacerých faktorov, najmä z odlišného času spracovania údajov, rozdielného časového rámca a rozdielnej metodiky výberu dát. Údaje zo Sociálnej poisťovne vychádzajú z exportu realizovaného vo februári nasledujúceho roka a sú následne predmetom dodatočných korekcií, zatiaľ čo údaje ústredia práce sú spracované z dát platných v polovici januára nasledujúceho roka. Taktiež kým ústredie práce uvádza mesačné stavy ku koncu mesiaca za všetkých pracovníkov, údaje zo Sociálnej poisťovne sú vyhodnotené na ročnej báze a výlučne za zamestnancov.

sprevádzanie štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorému sa poskytuje zdravotná starostlivosť; Slovák žijúci v zahraničí (ak cudzinec uvedie kategóriu iné dôvody), osoba s dlhodobým pobytom v inom ČS EÚ v zmysle § 30 ods. 1 písm. d) (ak cudzinec uvedie kategóriu iné dôvody); 2. trvalý pobyt na päť rokov podľa § 43 ods. 1 písm. e) – ak je to v záujme Slovenskej republiky a podľa § 45a (ak cudzinec uvedie kategóriu iné dôvody); brexit na päť rokov (ak cudzinec uvedie kategóriu iné dôvody) – evidujeme od roku 2020; 3. trvalý pobyt na neobmedzený čas podľa § 46 ods. 2 – ak je to z dôvodu bezpečnostných záujmov Slovenskej republiky (ak cudzinec uvedie kategóriu iné dôvody); 4. dlhodobý pobyt na neobmedzený čas v zmysle § 52 ods. 1 písm. a) – Slovák žijúci v zahraničí (ak cudzinec uvedie kategóriu iné); § 52 ods. 1 písm. b) (ak cudzinec uvedie kategóriu iné); brexit na neobmedzený čas (ak cudzinec uvedie kategóriu iné dôvody) – evidujeme od roku 2020; 5. tolerovaný pobyt – ak ide o neplnoletú osobu nájdenú na území SR v zmysle § 58 ods. 1 písm. a) alebo ak ide o obeť obchodovania s ľuďmi, ktorá má najmenej 18 rokov v zmysle § 58 ods. 1 písmeno c), prípadne ide o obeť obchodovania s ľuďmi, ktorá má najmenej 18 rokov, kde sa za tolerovaný pobyt považuje obdobie najviac 90 dní v zmysle § 58 ods. 3, ďalej ak to vyplýva z medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky v zmysle § 58 ods. 1 písm. d), taktiež ak ide o nelegálne zamestnanú osobu za osobitne vykorisťujúcich podmienok alebo o nelegálne zamestnanú maloletú osobu, ktorej prítomnosť je na území SR nevyhnutná na účely trestného konania v zmysle § 58 ods. 2; 6. doplnková ochrana; 7. azyl; 8. dočasné útočisko.

Tabuľka 5: Víza vydané SR štátnym príslušníkom tretích krajín v roku 2025

Víza SR pre štátnych príslušníkov tretích krajín*		Stav k 31. 12. 2025	Muži	Ženy
• (Schengenské) krátkodobé víza • víza typu A (letiskové tranzitné víza) • víza typu C (turistické víza) • LTV víza (víza s obmedzenou územnou platnosťou)	vydané v tretej krajine	14 823	9 044	5 779
	vydané pobývajúcim v inom ČŠ EÚ	1 090***	517	573
Národné víza (víza typu D)**	vydané v tretej krajine	17 783	13 956	3 827
	vydané pobývajúcim v inom ČŠ EÚ	127	34	93
Spolu		33 823	23 551	10 272

Zdroj: MZVEZ SR (na základe podkladov Microcomp zo systému NVIS).

Vysvetlivky:

* Údaje uvádzajú počty víz vydaných na zastupiteľských úradoch SR v EÚ alebo v tretej krajine, údaje o mieste pobytu žiadateľa nie sú k dispozícii pre štatistické spracovanie.

** Okrem uvedených víz MV SR udelilo 218 národných víz na území SR, z toho 55 ženám.

*** V počte C víz vydaných v ČŠ EÚ je zahrnuté 1 vízum vydané (mužovi) na hraničnom priechode SR.

Poznámka: Počty vydaných víz sa môžu líšiť od údajov uvedených v ročenke ÚHCP P PZ Štatistický prehľad legálnej a nelegálnej migrácie cudzincov na Slovensku – rok 2025. Počet rozhodnutých víz v systéme v čase spracovania prehľadu sa nemusí premietnuť do počtu vytlačených, resp. vydaných víz.

Tabuľka 6: Národné víza v záujme SR pre štátnych príslušníkov tretích krajín za rok 2025

Národné víza v záujme SR pre štátnych príslušníkov tretích krajín	Účel		Počet žiadostí o udelenie národného víza	Muži	Ženy	Počet zamietnutých žiadostí/ neudelených národných víz	Najpočetnejšie skupiny
Relokanti ³⁸⁴ – presunutí zamestnanci a ich rodinní príslušníci	zamestnanie na čas jeho trvania, najviac 1 rok		163	139	24	0	1. Čína (124) 2. Rusko (29) 3. India (15)
	zlúčenie rodiny na čas trvania národného víza relokovaného zamestnanca		51	21	30	0	4. Filipíny (6) 5. Egypt/Srí Lanka (5)
Vysokokvalifikovaní – hľadajúci zamestnanie a s nájdeným zamestnaním ³⁸⁵	hľadanie zamestnania na obdobie 90 dní		20	18	2	0	1. India (33) 2. Čína (30) 3. Rusko (19)
	zamestnanie na čas jeho trvania, najviac 1 rok		93	63	30	3	4. Bielorusko/Turecko (4) 5. Filipíny/Sýria (3)
Vodiči ³⁸⁶ autobusu a ťažkého nákladného vozidla/kamióna	zamestnanie na čas jeho trvania, najviac 1 rok	vodič autobusu	109	109	0	1	1. India (501) 2. Uzbekistan (322)
		vodič ťažkého nákladného vozidla/kamióna	1 363	1359	4	20	3. Kirgizsko (181) 4. Tadžikistan (83) 5. Azerbajdžan (63)
Študenti, výskumní pracovníci, vysokoškolskí učitelia – internacionalizácia vysokých škôl ³⁸⁷	vybrané štipendijné programy		436	221	215	7	1. Turecko (148) 2. Uzbekistan (110) 3. Ukrajina (24) 4. Palestína (13) 5. Egypt/Kazachstan/Pakistan (10)
Občania Číny – podpora obchodných vzťahov a rozvoja investícií medzi Čínou a SR ³⁸⁸	zamestnanie na čas jeho trvania, najviac 1 rok – realizácia investičného zámeru alebo významnej investície		10	9	1	0	n/a
Iný dôvod ³⁸⁹	šport, iné		107	75	32	0	-
Spolu			2 065	1 727	338	31	1. India (556) 2. Uzbekistan (444) 3. Kirgizsko (185) 4. Čína (157) 5. Turecko (155)

Zdroj: MZVEZ SR.

384 Nariadenie vlády SR č. 269/2022 Z. z. o záujme SR udeliť národné vízum relokovaným štátnym príslušníkom tretej krajiny a ich rodinným príslušníkom.

385 Nariadenie vlády SR č. 521/2021 Z. z. o záujme SR udeliť národné vízum vysokokvalifikovaným štátnym príslušníkom tretích krajín.

386 Nariadenie vlády SR č. 113/2023 Z. z. o záujme Slovenskej republiky udeliť národné vízum vybraným skupinám štátnych príslušníkov tretích krajín.

387 Uznesenie vlády SR č. 731/2021 k Stratégii internacionalizácie vysokého školstva do roku 2030.

388 Nariadenie vlády SR č. 160/2025 o záujme Slovenskej republiky udeliť národné vízum vybraným skupinám štátnych príslušníkov Čínskej ľudovej republiky v súvislosti s podporou obchodných vzťahov a rozvojom investícií medzi Čínskou ľudovou republikou a Slovenskou republikou.

389 Zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov, článok 15 ods. 1d).

Integrácia a občianstvo

Tabuľka 7: Nadobudnuté občianstvo SR cudzincami v roku 2025

Nadobudnuté občianstvo SR cudzincami	Stav k 31. 12. 2025	Muži	Ženy	Najpočetnejšie skupiny podľa predchádzajúcej štátnej príslušnosti
Občanmi EÚ/EHP	329	164	165	1. Česko (109) 2. Maďarsko (81) 3. Rumunsko (54) 4. Nemecko (21) 5. Švajčiarsko (15)
Štátnymi príslušníkmi tretích krajín	2 178	1 191	987	1. Ukrajina (613) 2. Srbsko (567) 3. USA (337) 4. Izrael (149) 5. Kanada (71)
Osobami bez štátnej príslušnosti	2	1	1	n/a
Spolu	2 509	1 356	1 153	1. Ukrajina (613) 2. Srbsko (567) 3. USA (337) 4. Izrael (149) 5. Česko (109)

Zdroj: odbor štátneho občianstva Sekcie verejnej správy MV SR.

Poznámka: Občianstvo SR sa zvyčajne získava naturalizáciou.

Tabuľka 8: Cudzinci v školskom systéme SR v školskom roku 2025/2026

Cudzinci v školskom systéme SR	Stav k 15. 9. 2025	Z toho štátni príslušníci tretích krajín	Najpočetnejšie skupiny štátnych príslušníkov tretích krajín
Cudzinci v materských školách	3 360	2 883	1. Ukrajina (2 237) 2. Vietnam (147) 3. Rusko (93) 4. Srbsko (86) 5. Čína (30)
Cudzinci na základných školách	13 914	12 426	1. Ukrajina (9 686) 2. Vietnam (577) 3. Rusko (495) 4. Srbsko (266) 5. Kórejská rep. (193)
Cudzinci v špeciálnych materských a základných školách	264	228	1. Ukrajina (193) 2. Rusko (9) 3. Srbsko, Vietnam, USA (16)
Cudzinci na stredných školách	6 603	6 010	1. Ukrajina (4 968) 2. Rusko (296) 3. Srbsko (128) 4. Vietnam (100) 5. Kórejská rep. (74)
Cudzinci na vysokých školách	30 065	22 951	1. Ukrajina (17 255) 2. Rusko (1 117) 3. Kazachstan (656) 4. Nórsko (482) 5. India (480)
Spolu	54 206	44 498	1. Ukrajina (34 339) 2. Rusko (2 010) 3. Srbsko (898) 4. Vietnam (855) 5. Bielorusko (589)

Zdroj: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a mládeže SR.

Neregulárna migrácia a návraty

Tabuľka 9: Neregulárna migrácia cudzincov v SR v roku 2025

Prípady neregulárnej migrácie cudzincov v SR	Stav k 31. 12. 2025	Muži	Ženy	Najpočetnejšie skupiny
Zaznamenané neoprávnené prekročenie štátnej hranice	943	940	3	1. Ukrajina (929) 2. Česko (4) 3. Maďarsko (3) 4. Egypt (2) 5. Mongolsko (1)
Zaznamenaný neoprávnený pobyt	637	533	104	1. Ukrajina (165) 2. Srbsko (46) 3. India (45) 4. Vietnam (44) 5. Gruzínsko (34)
Spolu	1 580	1 473	107	1. Ukrajina (1 094) 2. Srbsko (46) 3. India (45) 4. Vietnam (44) 5. Gruzínsko (34)

Zdroj: ÚHCP P PZ.

Tabuľka 10: Prevádzané osoby v SR z tretích krajín v roku 2025

Štátni príslušníci tretích krajín identifikovaní SR ako prevádzané osoby ³⁹⁰	Stav k 31. 12. 2025	Muži	Ženy	Maloletí	Najpočetnejšie skupiny osôb
Spolu	179	:	:	:	1. Irán (48) 2. Ukrajina (45) 3. Sýria/nezistené (20) 4. Srbsko (11) 5. Macedónsko (9)

Zdroj: ÚHCP P PZ.

Vysvetlivka:

(:): Údaj nie je k dispozícii – v dokumentovaných prípadoch NJBPNM ÚHCP P PZ sa zaznamenáva len štátna príslušnosť neregulárnych migrantov a súvislosť s trestným činom, pre ktorý bolo proti prevádzzačom vznesené obvinenie.

³⁹⁰ Podľa § 355 a § 356 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona sa prevádzachtvo definuje takto:

„§ 355 – Kto pre osobu, ktorá nie je štátnym občanom SR alebo osobou s trvalým pobytom na území SR, organizuje nedovolené prekročenie štátnej hranice SR alebo prechod cez jej územie, alebo také konanie umožní, alebo v ňom pomáha, prípadne za finančnú alebo inú materiálnu výhodu.

§ 356 – Kto v úmysle získať pre seba alebo iného priamo či nepriamo finančnú výhodu alebo inú materiálnu výhodu osobe, ktorá nie je občanom SR alebo občanom iného členského štátu Európskej únie, alebo občanom zmluvného štátu Dohody o EHP, alebo nemá trvalý pobyt na ich území, umožní alebo pomáha zotrvať, alebo sa nedovolené zamestnať na území SR, iného členského štátu Európskej únie alebo zmluvného štátu Dohody o EHP, potrestá sa odňatím slobody na dva až osem rokov.“

Tabuľka 11: Prevádzачi v SR v roku 2025

Prevádzачi v SR ³⁹¹	Spolu
zadržaní ako podozriví*	43
obvinení	46**
odsúdení	35***

Zdroj: Generálna prokuratúra SR.

Vysvetlivka:

* Celkový počet osôb, ktoré boli podozrivé z trestného činu prevádzactva.

Poznámky:

** Z celkového počtu 46 obvinených osôb bolo podľa § 355 Trestného zákona vznesené obvinenie voči 28 osobám a za trestný čin podľa § 356 Trestného zákona bolo vznesené obvinenie voči 18 osobám.

*** 19 osôb bolo odsúdených podľa § 355 a 16 osôb podľa § 356 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona.

Tabuľka 12: Zaistení štátni príslušníci tretích krajín v SR v roku 2025

Štátni príslušníci tretích krajín zaistení a umiestnení v útvaroch SR	Stav k 31. 12. 2025	Muži	Ženy	Maloletí	Najpočetnejšie skupiny
Útvar policajného zaistenia pre cudzincov (ÚPZC) Sečovce	48	43	3	2	1. Sýria (17) 2. Gruzínsko/Srbsko (16) 3. Moldavsko (15) 4. Vietnam (11) 5. Turecko (8)
ÚPZC Medveďov	98	95	3	0	
Spolu	146	138	6	2	

Zdroj: ÚHCP P PZ.

391 Číslo zahŕňa odsúdených podľa § 355, § 356 nového Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. a § 171a starého Trestného zákona č. 140/1961 Zb. (podľa povahy trestného činu).

Tabuľka 13: Štátni príslušníci tretích krajín vrátení zo SR v roku 2025

Návraty štátnych príslušníkov tretích krajín zo SR	Spolu	Muži	Ženy	Maloletí	Najpočetnejšie skupiny	Najčastejšie krajiny návratu
Vrátení v rámci opatrení núteného návratu*	72	68	4	0	1. Ukrajina (21) 2. Moldavsko (13) 3. Srbsko/Vietnam (9) 4. Gruzínsko (6) 5. Turecko (3)	1. Ukrajina 2. Moldavsko 3. Srbsko/Vietnam 4. Gruzínsko 5. Turecko
Vrátení dobrovoľne (vrátane AVRR IOM a Frontex)**	324***	265	59	0	1. Srbsko (40) 2. Turecko (30) 3. India (26) 4. Gruzínsko (24) 5. Vietnam (19)	1. Turecko 2. Srbsko 3. Ukrajina 4. Gruzínsko 5. Vietnam
Vrátení dobrovoľne v rámci programu AVRR IOM	65	57	8	0	1. India (17) 2. Vietnam (7) 3. Kolumbia (6) 4. Kirgizsko/Filipíny/Indonézia (5) 5. Brazília (4)	
Osoby s poskytnutou reintegračnou pomocou v rámci programu AVRR IOM	7	7	0	0	1. Uzbekistan (2) 2. Srbsko/Gruzínsko/India/Moldavsko/Brazília (1)	

Zdroj: ÚHCP P PZ³⁹² a IOM Slovensko³⁹³.

Poznámka: AVRR – Program asistovaných dobrovoľných návratov a reintegrácií IOM Slovensko.

Vysvetlivky:

* Nútený návrat – prípady výkonu rozhodnutia o administratívnom alebo súdnom vyhodení (AV/SV) prostredníctvom eskorty útvarom PZ a) cez vonkajšiu pozemnú hranicu, b) cez vnútornú pozemnú hranicu alebo c) letecky do tretej krajiny.

** Vrátení dobrovoľne (vrátane AVRR IOM a Frontex) – v tejto kategórii je zahrnuté a) dobrovoľné splnenie povinnosti vycestovať z územia SR v lehote stanovenej na tento účel vo vydanom rozhodnutí o AV z dôvodu zistenia neoprávneného pobytu vo vnútrozemí (splnenie povinnosti bolo zaznamenané na hraničnom priechode na vonkajšej hranici) alebo b) opustenie územia SR pri zistení neoprávneného pobytu na hraničnom priechode pri výstupe cudzinca v smere zo SR, za ktoré bolo cudzincovi vydané rozhodnutie o AV. V tejto kategórii sú zahrnuté aj osoby, ktorých návrat sa realizoval prostredníctvom IOM cez program AVRR a Frontexu po vydanom rozhodnutí o vyhodení. Jedna osoba je zahrnutá len jedenkrát (tzn. jednej osobe je vydané len jedno rozhodnutie o vyhodení).

*** V počte 324 sú zahrnutí 13 dobrovoľne vrátení v rámci spolupráce s agentúrou Frontex, 65 dobrovoľných návratov cez program IOM AVRR a 246 dobrovoľných odchodov.

392 ÚHCP P PZ spracoval štatistiku návratov na základe údajov poskytnutých Eurostatu za rok 2022. ÚHCP P PZ pri spracovaní údajov postupoval podľa článku 7 ods. 1 nariadenia (ES) č. 862/2007 o štatistike Spoločenstva o migrácii a medzinárodnej ochrane a podľa aktuálnych odborných inštrukcií Eurostatu [Technical Guidelines for the Data Collection – Enforcement of Immigration Legislation (EIL) Statistics].

393 IOM Slovensko vedie štatistiku asistovaných dobrovoľných návratov a reintegrácií, ktoré na rozdiel od údajov uvedených vyššie uvádza na svojej webovej stránke ako počty prípadov AVR a počty reintegračných prípadov. Jeden prípad sa môže týkať viacerých osôb.

Medzinárodná ochrana

Tabuľka 14: Medzinárodná ochrana v SR v roku 2025

Medzinárodná ochrana pre cudzincov	Spolu	Muži	Ženy	Z toho maloletí	Najpočetnejšie skupiny	
Žiadosti o azyl (z toho prvé žiadosti)	163 (131)	131 (100)	32 (31)	35 (27)	Žiadatelia celkovo: 1. Ukrajina (40) 2. Afganistan (21) 3. Bielorusko (14) 4. Rusko (11) 5. Sýria (8)	Prvožiadatelia: 1. Ukrajina (37) 2. Afganistan (17) 3. Bielorusko (14) 4. Rusko (9) 5. Sýria (8)
Udelený azyl	41	16	25	16	1. Bielorusko (18) 2. Afganistan (14) 3. Rusko (5) 4. Azerbajdžan/Tadžikistan/Turecko/bez štátnej príslušnosti (1) 5. –	
Poskytnutá doplnková ochrana*	32	26	6	13	1. Ukrajina (13) 2. Afganistan (8) 3. Sýria (5) 4. India/Rusko (3) 5. –	
Negatívne rozhodnutia**	54	40	14	6	1. Rusko (7) 2. Nemecko (5) 3. Kolumbia (4) 4. Afganistan/Bielorusko/Maroko/Ukrajina (3) 5. Čína/Egypt/India/Srbsko/Srí Lanka (2)	
Zastavené konania***	55	50	5	4	1. Ukrajina (21) 2. Afganistan/Angola/Azerbajdžan/Pakistan/Turecko (3) 3. Alžírsko/India/Irán/Maroko/Srbsko/Sýria (2) 4. Egypt/Holandsko/Kolumbia/Litva/Palestínsky štát/Turkmenistan/Vietnam (1) 5. –	

Zdroj: MÚ MV SR.

Poznámka: Ide o rozhodnutia v I. stupni správneho konania.

Vysvetlivky:

* Doplnková ochrana – ochrana pred vážnym bezprávím v krajine pôvodu.

** Negatívne rozhodnutia – zahŕňajú rozhodnutia o neudelení azylu, neposkytnutej doplnkovej ochrane a o zamietnutí žiadostí o udelenie azylu ako (i) zjavne neopodstatnených alebo (ii) neprípustných. Nezahŕňajú rozhodnutia o zamietnutí žiadostí o udelenie azylu ako neprípustných, ak je na konanie o udelení azylu príslušný iný štát, tzv. dublinské prípady.

*** Zastavené konania – zastavenie konania podľa § 19 zákona č. 480/2022 o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Tabuľka 15: Žiadatelia o azyl na území SR v roku 2025 v súvislosti s vojnou na Ukrajine

Štátne príslušnosti	Stav k 31. 12. 2025	Muži	Ženy	Maloletí
Ukrajina	21	15	2	4
Rusko	4	2	2	0
Iné tretie krajiny	1	0	1	0
Spolu	26	17	5	4

Zdroj: MÚ MV SR.

Tabuľka 16: Štátni príslušníci tretích krajín relokovaní do SR v roku 2025

Spolu	Muži	Ženy	Maloletí	Krajina pôvodu relokovanych ŠPTK	Realizované relokácie z ČŠ EÚ
0	0	0	0	–	–

Zdroj: MÚ MV SR.

Tabuľka 17: Štátni príslušníci tretích krajín presídlení do SR v roku 2025

Spolu	Muži	Ženy	Maloletí	Pôvodná hostiteľská krajina
0	0	0	0	–

Zdroj: MÚ MV SR.

Tabuľka 18: Štátni príslušníci tretích krajín presídlení cez SR do tretích krajín v roku 2025

Spolu	Muži	Ženy	Maloletí	Pôvodná hostiteľská krajina	Cieľová krajina
0	0	0	0	–	–

Zdroj: MÚ MV SR a IOM Slovensko.

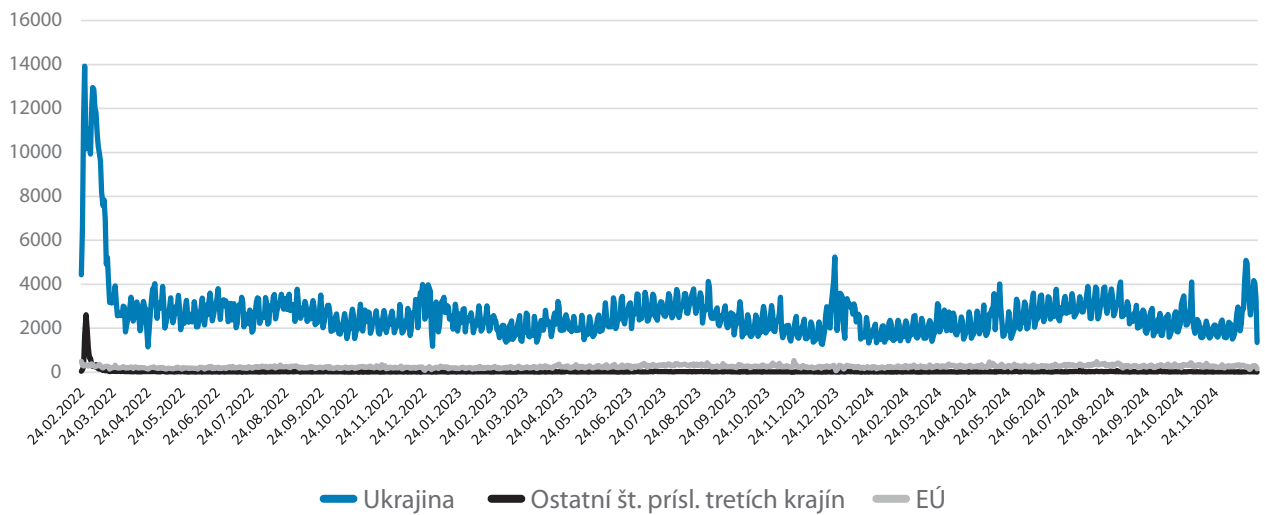
Dočasné útočisko a pohyb ľudí z Ukrajiny na a zo Slovenska

Tabuľka a graf 19: Vstupy na územie SR z Ukrajiny v roku 2025 a od vypuknutia vojny na Ukrajine

Vstupy do SR z Ukrajiny	Osoby podľa štátnej príslušnosti			
	Občania Ukrajiny	Ostatní štátni príslušníci tretích krajín	Občania EÚ/EHP	Spolu
Počet vstupov (1. 1. 2025 – 31. 12. 2025)	871 311	10 052	111 014	992 377
Počet vstupov (24. 2. 2022 – 31. 12. 2025)	3 634 981	42 435	374 863	4 052 279

Zdroj: ÚHCP P PZ.

Toky cestujúcich na pozemnej hranici SR s UKR na vstupe do SR 24. 2. 2022 – 31. 12. 2025 (denne od 00:00 do 23:59)

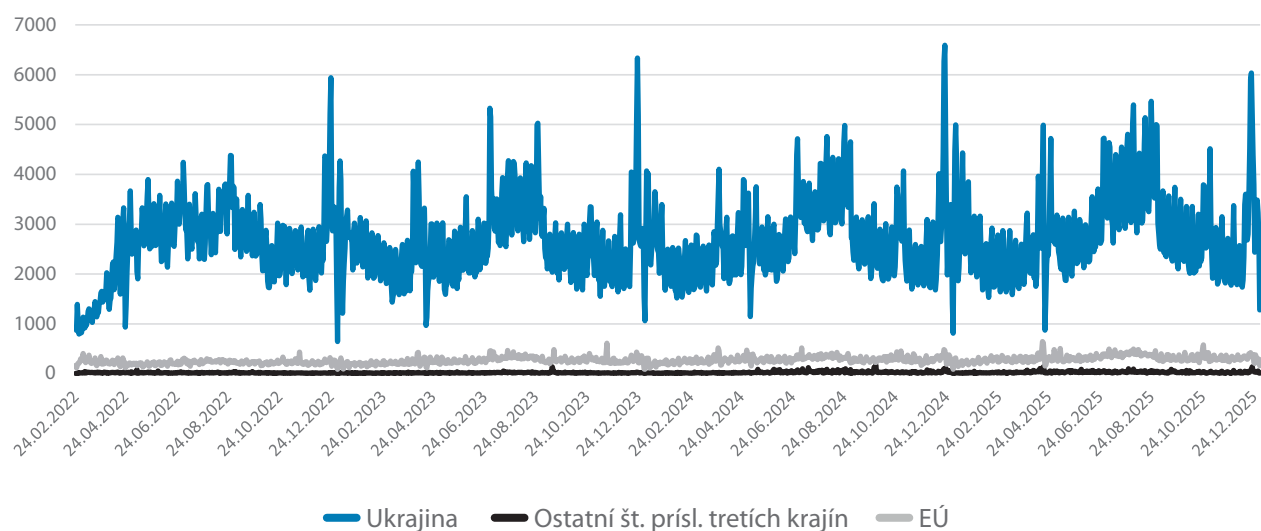
Zdroj: ÚHCP P PZ.

Tabuľka a graf 20: Výstupy z územia SR smerom na Ukrajinu v roku 2025 a od vypuknutia vojny na Ukrajine

Výstupy zo SR na Ukrajinu	Osoby podľa štátnej príslušnosti			
	Občania Ukrajiny	Ostatní štátni príslušníci tretích krajín	Občania EÚ/EHP	Spolu
Počet výstupov (1. 1. 2025 – 31. 12. 2025)	1 030 122	11 153	115 028	1 156 303
Počet výstupov (24. 2. 2022 – 31. 12. 2025)	3 738 705	32 912	384 003	4 155 620

Zdroj: ÚHCP P PZ.

Toky cestujúcich na pozemnej hranici SR s UKR na výstupe zo SR 24. 2. 2022 – 31. 12. 2025 (denne od 00:00 do 23:59)

Zdroj: ÚHCP P PZ.

Tabuľka 21: Žiadosti o dočasné útočisko na území SR v súvislosti s vojnou na Ukrajine v roku 2025 a od 1. marca 2022

Žiadosti o dočasné útočisko podľa štátnej príslušnosti	Dospelí		Maloletí		Počet žiadostí od 1. 3. 2022 do 31. 12. 2025*	Dospelí		Maloletí		Počet žiadostí od 1. 1. do 31. 12. 2025*
	Muži	Ženy	Muži	Ženy		Muži	Ženy	Muži	Ženy	
Ukrajina	43 206	81 130	28 607	24 425	177 368	8 405	5 336	2 245	1 195	17 181
Rusko	197	322	19	28 655	566	27	52	1	1	81
Iné krajiny	316	133	29	17	495	33	14	1	2	51
Spolu	43 719	81 585	28 655	24 740	178 429	8 465	5 402	2 247	1 199	17 313
	125 304		53 125			13 867		3 446		

Zdroj: ÚHCP P PZ.

Vysvetlivka:

* Stav podľa reportu z IS MIGRA dňa 9. marca 2026. Uvedená štatistika je pohyblivá, aktualizuje sa na dennej báze aj spätne z dôvodu neustálej kontroly a opráv vykonávaných v zdrojovom IS. Preto môžu nastať v neskôr zverejňovaných počtoch žiadostí za rok 2025 mierne zmeny.

Maloletí bez sprievodu

Tabuľka 22: Maloletí bez sprievodu v SR v roku 2025

Počty maloletých bez sprievodu podľa právneho postavenia	Stav k 31. 12. 2025	Muži	Ženy	Najpočetnejšie skupiny**
Maloletí bez sprievodu nežiadajúci o azyl	19	14	5	1. Ukrajina 2. Egypt 3. – 4. – 5. –
Maloletí bez sprievodu žiadajúci o azyl	6	6	0	1. Afganistan 2. – 3. – 4. – 5. –
Spolu*	25	20	5	1. Ukrajina 2. Afganistan 3. – 4. – 5. –

Zdroj: MÚ MV SR (žiadajúci o azyl) a ÚPSVR (nežiadajúci o azyl).

Poznámky:

* Maloletí bez sprievodu – štátni príslušníci krajín mimo EÚ – v starostlivosti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

** Ak je počet maloletých bez sprievodu nízky, v stĺpci na ich ochranu neuvádzame konkrétne čísla.

Tabuľka 23: Maloletí bez sprievodu v zariadeniach SR v roku 2025

Počty maloletých bez sprievodu v zariadeniach*	Spolu	Muži	Ženy	Najpočetnejšie skupiny**	Opustenie zariadenia
Maloletí bez sprievodu umiestnení do zariadení	25	20	5	1. Ukrajina 2. Afganistan 3. – 4. – 5. –	1
Celkový počet maloletých bez sprievodu v zariadeniach	31	23	8	1. Ukrajina 2. Afganistan 3. – 4. – 5. –	1

Zdroj: ÚPSVR.

Poznámka:

* V roku 2025 boli maloletí bez sprievodu – štátni príslušníci krajín mimo EÚ – umiestnení v Centre pre deti a rodiny (CDR) v Medzilaborciach. Maloletí bez sprievodu z Ukrajiny boli umiestnení v CDR v Medzilaborciach, v CDR Bratislava – Röntgenova a v CDR Nitra.

** Ak je počet maloletých bez sprievodu nízky, v stĺpci na ich ochranu neuvádzame konkrétne čísla.

Obchodovanie s ľuďmi

Tabuľka 24: Obete obchodovania s ľuďmi z krajín mimo EÚ v SR v roku 2025

		Spolu*	Muži	Ženy
Štátni príslušníci tretích krajín identifikovaní ako obete obchodovania s ľuďmi [angl. identified victims]³⁹⁴ alebo o ktorých sa predpokladá, že sú obete obchodovania s ľuďmi [angl. presumed victims]³⁹⁵ Predpokladané obete sú uvádzané v zátvorke „()“.		15 (3)	11 (2)	4 (1)
Vek	18 rokov a viac	15 (3)	11 (2)	4 (1)
	Menej ako 18 rokov	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Forma vykorisťovania ³⁹⁶	Sexuálne vykorisťovanie	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	Pracovné vykorisťovanie	6 (3)	3 (2)	3 (1)
	Iné	9 (0)	8 (0)	1 (0)
Najpočetnejšie skupiny podľa štátnej príslušnosti		Dôverný údaj**	Dôverný údaj	Dôverný údaj
Udelený tolerovaný pobyt***		0	0	0
Smernica 2004/81/ES ³⁹⁷		0	0	0
Iné		0	0	0
Požiadané povolenia na pobyt		0	0	0
Smernica 2004/81/ES		0	0	0
Iné (napr. humanitárne dôvody a pod.)		0	0	0
Udelené povolenia na pobyt		0	0	0
Smernica 2004/81/ES		0	0	0
Iné (napr. humanitárne dôvody a pod.)		0	0	0

Zdroj: ÚHCP P PZ (pobyty) a Národné centrum proti obchodovaniu s ľuďmi odboru expertných činností Úradu prevencie kriminality MV SR.

Poznámky:

* Celkovo bolo v SR v roku 2025 formálne aj neformálne identifikovaných 63 obetí (občanov SR aj cudzincov), z toho 59 bolo identifikovaných formálne (t. j. políciou, v tomto prípade NJBPNM) a 4 obete boli v postavení predpokladaných obetí v roku 2025.

** Ak je počet nízky, neuvádzame ho ani ďalšie vybrané údaje o daných obetiach z dôvodu ochrany zraniteľných osôb. Konkrétny počet je nahradený formuláciou „Dôverný údaj“.

*** ÚHCP P PZ eviduje tri tolerované pobyty, ktoré boli v roku 2025 udelené štátnym príslušníkom Brazílie v zmysle § 58 ods. 1 písm. c) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov.

394 Identifikované obete sú osoby, ktoré boli formálne identifikované príslušnými orgánmi (t. j. osobou alebo orgánom na národnej úrovni, ktorý je oprávnený formálne identifikovať obete obchodovania s ľuďmi). V národnom referenčnom mechanizme SR sa uvádza, že formálne identifikovať obeť môžu v SR iba orgány činné v trestnom konaní.

395 Predpokladané obete sú osoby, ktoré spĺňajú definíciu obetí obchodovania s ľuďmi podľa smernice 2011/36/EÚ, ale neboli formálne identifikované príslušnými orgánmi (t. j. osobou alebo orgánom na národnej úrovni, ktorý je oprávnený formálne identifikovať obete obchodovania s ľuďmi).

396 Každá obeť môže byť spájaná s viacerými formami vykorisťovania, preto štatistiky obsiahnuté v tejto sekcii nemusia byť v súlade s celkovými štatistikami uvádzanými vyššie.

397 Smernica Rady 2004/81/ES z 29. apríla 2004 o povoleniach na trvalý pobyt, vydávaných štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sú obeťami nezákonného obchodovania s ľuďmi alebo ktorí boli predmetom konania umožňujúceho nelegálne prisťahovalectvo a ktorí spolupracovali s príslušnými orgánmi.

Tabuľka 25: Obchodníci s ľuďmi v SR v roku 2025

		Spolu	Muži	Ženy
Obchodníci s ľuďmi	Obvinení	15*	7	8
	Odsúdení	16**	12	4

Zdroj: ÚHCP P PZ (obvinení) a Ministerstvo spravodlivosti SR (odsúdení).

Vysvetlivky:

* Počet právoplatne skončených konaní.

** Podľa § 179 Trestného zákona.

Národný kontaktný bod Európskej migračnej siete v SR
Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) – Misia v SR
Grösslingová 35, 811 09 Bratislava, Slovenská republika
www.iom.sk, www.ec.europa.eu/emn

ISBN: 978-80-8255-020-0